

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2025. április 7., hétfő

Tartalomjegyzék

69/2025. (IV. 7.) Korm. rendelet	Az Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet, valamint a 2021–2027 programozási időszakban megvalósuló határon átnyúló Interreg programok végrehajtásáról szóló 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet módosításáról	1897
70/2025. (IV. 7.) Korm. rendelet	Az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról	1900
71/2025. (IV. 7.) Korm. rendelet	A Magyar Export-Import Bank Zrt. által az állam készfizető kezessége mellett vállalható garanciák, valamint a deviza- és kamatcsere ügyletek pótlási- és kamatköltségei feltételeiről és részletes szabályairól szóló 435/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról	1901
9/2025. (IV. 7.) NGM rendelet	A Polgári Kézilőfegyver- és Lőszervizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság és a DEBRECEN INTERNATIONAL AIRPORT Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése, valamint egyes állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokkal kapcsolatos változások átvezetése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról	1902
1/2025. JEH határozat	Az anyagi jogerőhatás érvényesülése az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása iránt indított perben	1904
2/2025. JEH határozat	A földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének megállapítására irányuló kereset sui generis jellegéről	1914
3/2025. JEH határozat	A harmadik országbeli állampolgárok magyarországi beutazásával vagy tartózkodásával összefüggésben hozott hatósági határozatokat megalapozó minősített adatok megismerhetőségéről	1926
1094/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	Címrendi kiegészítésről, a Központi Maradványelszámolási Alapból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról	1947
1095/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	Egyes önkormányzati fenntartású színházak közös működtetéséről	1955
1096/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A 2025-ben az államtudományi és közigazgatási, rendészeti, katonai, nemzetbiztonsági, valamint nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatásban az alap-, osztatlan és mesterképzésre felvehető hallgatói létszámkeretről	1957
1097/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Kistélepülési Fejlesztési Alap céljainak támogatásáról	1959
1098/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Kossuth Lajos téri Igazságügyi Palota és Agrárminisztérium épület rekonstrukciójával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1002/2021. (I. 7.) Korm. határozat módosításáról	1961
1099/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A különleges földgázkészlet fenntartásához kapcsolódó pénzügyi intézkedésről	1961

1100/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Magyarország Pekingi Nagykövetségén pénzügyi szakdiplomata álláshely létesítéséről és fenntartásáról szóló 1541/2023. (XII. 12.) Korm. határozat módosításáról	1964
1101/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság felülvizsgálatáról	1964
1102/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében az MFB Növekedési Garanciaprogram meghirdetéséről szóló 1085/2021. (III. 1.) Korm. határozat módosításáról	1964
1103/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A ragadós száj- és körömfájás járvány elleni védekezéshez szükséges többlettámogatásról	1965
1104/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal működésével kapcsolatos többlettámogatásról	1965
1105/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2024. évi CEF2 negyedik körös pályázati kiírása keretében benyújtott 101234721 – 25-EU-TG-NAPCORE-X azonosító számú, „Támogatás az Intelligens Közlekedési Rendszerek (ITS) Nemzeti Hozzáférási Pontjainak koordinációjához” című támogatott CEF projekt hazai társfinanszírozásának biztosításáról, továbbá egyes korábbi, CEF keretében támogatott projektek hazai társfinanszírozásának biztosításáról szóló kormányhatározatok módosításáról	1966
1106/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	Az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való kormányzati részvétel összehangolásáról és az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottságról szóló 1505/2022. (X. 20.) Korm. határozat módosításáról	1969
1107/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A debreceni nemzetközi repülőtér működésének 2025. évi támogatásáról	1971
1108/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet infrastruktúra-fejlesztéseihez szükséges többletforrás biztosításáról szóló 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat módosításáról	1971
1109/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozat módosításáról	1973
1110/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Debrecen város víziközműinfrastruktúra-fejlesztéseinek előkészítéséről és megvalósításáról szóló 1177/2023. (IV. 28.) Korm. határozat módosításáról	1974
1111/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	Debreceni fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról	1974
1112/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat módosításáról, valamint átforgatásra kerülő projektek technikai módosításáról	1980
1113/2025. (IV. 7.) Korm. határozat	Fényeslitke község területén fekvő egyes földrészletek beruházási célterületté nyilvánításáról	1982
25/2025. (IV. 7.) ME határozat	A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program monitoring bizottsága, valamint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz monitoring bizottsága elnökének felmentéséről, továbbá e monitoring bizottságok elnökének kinevezéséről	1983

III. Kormányrendeletek

A Kormány 69/2025. (IV. 7.) Korm. rendelete

az Unió fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet, valamint a 2021–2027 programozási időszakban megvalósuló határon átnyúló Interreg programok végrehajtásáról szóló 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet módosításáról

- [1] Magyarország Kormánya és a határon átnyúló Interreg programok végrehajtásában részt vevő hazai szervezetek számára kiemelt cél az európai uniós források hatékony és eredményes felhasználása, amely – többek között – a rendelkezésre álló szakmai tapasztalatoknak a releváns jogszabályokban történő leképezésével érhető el.
- [2] További cél, hogy a 2021–2027 programozási időszakban a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság összeférhetlenséggel kapcsolatos feladatait a határon átnyúló Interreg programokban is elláthassa.
- [3] A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 15a–15c. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az Unió fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** Az Unió fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 9. § (4a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4a) Ha az (1) bekezdés f) pontja szerinti esetben az előirányzat-felhasználás a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 156. § (8a) bekezdése, a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 385. § (2) bekezdése, a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet 203. § (5d) bekezdése vagy a 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet 26. § (5) bekezdése alapján szükséges, az előirányzat-felhasználásról – a fejezetet irányító szerv vezetője és az államháztartásért felelős miniszter egyidejű tájékoztatása mellett – az előirányzat kezelő szerve dönt.”

2. A 2021–2027 programozási időszakban megvalósuló határon átnyúló Interreg programok végrehajtásáról szóló 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet módosítása

- 2. §** A 2021–2027 programozási időszakban megvalósuló határon átnyúló Interreg programok végrehajtásáról szóló 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. § (1) bekezdése a következő 52a. ponttal egészül ki: *(E rendelet alkalmazásában)*
- „52a. *összeférhetlenség*: az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet 61. cikkében meghatározott eljárási cselekmény,”
- 3. §** A Rendelet 6. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
- „(1a) Nem biztosítható hazai társfinanszírozás az 1. § (1) bekezdés g) pontja szerinti program B-Light 2 projektek kis- és középvállalkozásnak minősülő hazai partnerei számára.”
- 4. §** (1) A Rendelet 12. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) Nem biztosítható az (1) bekezdés szerinti megelőlegezés
- a) az 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti program Kisprojekt Alapjából finanszírozott kisprojektek hazai partnerei, valamint
- b) az 1. § (1) bekezdés g) pontja szerinti program B-Light 2 projektek kis- és középvállalkozásnak minősülő hazai partnerei számára.”

- (2) A Rendelet 12. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a megelőlegezés mértékének megállapításáig az 1. § (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti program hazai partnere már rendelkezik az irányító hatóság által elfogadott jelentéssel, a (4) bekezdés szerinti összes elszámolható költséget a jelentésben elfogadott uniós támogatás kiutalandó összegével csökkenteni kell. Az 1. § (1) bekezdés d)–g) pontja szerinti program hazai partnere esetén a megelőlegezés mértékének megállapításáig a (4) bekezdés szerinti összes elszámolható költséget a hazai partnernél utófinanszírozásként jóváíródott uniós támogatás összegével csökkenteni kell.”

5. §

A Rendelet a következő 17/A. §-sal egészül ki:

„17/A. § (1) Ha a közbeszerzés központosított közbeszerzés alkalmazásával valósul meg, az elszámolhatóság feltétele, hogy a központi beszerző szerv által lefolytatott dinamikus beszerzési rendszer létrehozására vagy keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás – beleértve az ennek eredményeként megkötött szállítói szerződés módosítását is – rendelkezzen a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet] szerinti, a Nemzeti Fejlesztési Központ által kiállított, támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítvánnyal vagy utóellenőrzésről készült jelentéssel.

(2) A központosított közbeszerzés személyi és tárgyi hatálya alá tartozó vagy ahhoz önként csatlakozó hazai partner a beszerzési igénye központi beszerző szervezethez történő bejelentésekor köteles feltüntetni a projekt azonosító számát, valamint azt, hogy a beszerzés részben európai uniós forrásból valósul meg, és az elszámolhatóság feltétele az (1) bekezdés szerinti támogató tartalmú tanúsítvány vagy utóellenőrzésről készült jelentés rendelkezésre állása.

(3) A központi beszerző szerv az általa lefolytatott közbeszerzési eljárás vonatkozásában az (1) bekezdés szerinti támogató tartalmú közbeszerzési záró tanúsítvány vagy utóellenőrzésről készült jelentés kiállítását a Nemzeti Fejlesztési Központnál közvetlenül kezdeményezheti.

(4) A Nemzeti Fejlesztési Központnak a központi beszerző szerv által lefolytatott közbeszerzési eljárás, keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer közbeszerzési elszámolhatóságának ellenőrzésére irányuló eljárására a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 50–52. alcímének központosított közbeszerzésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy az eljárásban a határon átnyúló Interreg programok végrehajtásában részt vevő szervezetek nem vesznek részt.

(5) A Nemzeti Fejlesztési Központ az utóellenőrzésről készült jelentés kiállításáról tájékoztatja a központi beszerző szervet. A központi beszerző szerv a záró tanúsítványt vagy az utóellenőrzésről készült jelentést közléseszi vagy az érintett hazai partner rendelkezésére bocsátja, aki azt a határon átnyúló Interreg program elektronikus monitoring és információs rendszerébe feltölti.

(6) Amennyiben a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer a 26. § (3) bekezdése szerinti elszámolhatósági korláttal érintett, a partner beszerzése is csak arányos részében hitelesíthető.”

6. §

A Rendelet a következő 9/A. alcímmel egészül ki:

„9/A. Az összeférhetetlenség

21/A. § (1) Jogviszonya létesítésével egyidejűleg vagy a jogviszony alapján végzett tevékenység megkezdését megelőzően általános összeférhetetlenségi nyilatkozatot és – az iránymutatás az összeférhetetlenségek költségvetési rendelet szerinti elkerüléséről és kezeléséről című 2021/C 121/01 európai bizottsági közlemény 6.3. pontja szerinti adatokat is tartalmazó – érdekeltségi nyilatkozatot tesz

- a) a nemzeti hatóság ellenőrzést végző munkatársa,
- b) az audit hatóság vagy auditor csoport ellenőrzést végző munkatársa,
- c) a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság ellenőrzést végző munkatársa,
- d) a hitelesítési tevékenységre kijelölt szervezet ellenőrzést végző munkatársa,
- e) a monitoring bizottság hazai tagja, valamint
- f) a döntés-előkészítő bizottság hazai tagja.

(2) Az (1) bekezdés a), e) és f) pontja szerinti személy által tett összeférhetetlenségi nyilatkozatot és érdekeltségi nyilatkozatot a nemzeti hatóság kezeli és tartja nyilván. Az (1) bekezdés b)–d) pontja szerinti személy által tett összeférhetetlenségi nyilatkozatot és érdekeltségi nyilatkozatot az (1) bekezdés b)–d) pontjában megjelölt szervezet kezeli és tartja nyilván.

21/B. § (1) Ha a 21/A. § (1) bekezdése szerinti személy jogviszonyából fakadó jogok és kötelezettségek gyakorlása során adott ügyben összeférhetetlenség vagy annak kockázata vagy látszata fennállását észleli, ezt haladéktalanul

írásban bejelenti a közvetlen szakmai irányítást végző vezetője részére. A bejelentésben megjelöli a konkrét ügyet, az összeférhetetlenség okát, és ha az ügy elfogulatlan megítélése tőle egyéb okból nem várható, akkor ezt indokolja.

(2) Nem tehet érdemi intézkedést az ügyben, aki az (1) bekezdés szerint bejelentette összeférhetetlenségét.

(3) A határon átnyúló Interreg programok végrehajtásában részt vevő hazai szervezet vezetője hivatalból vizsgálja, hogy összeférhetetlen személy az ügyben ne járjon el. A határon átnyúló Interreg programok végrehajtásában részt vevő hazai szervezet vezetője az összeférhetetlenségi helyzet megszüntetése érdekében soron kívül intézkedik, továbbá gondoskodik más személynek az ügyben történő részvételre kijelöléséről.

(4) A határon átnyúló Interreg programok végrehajtásában részt vevő hazai szervezet vezetője gondoskodik annak az eljárási cselekménynek a felülvizsgálatáról és szükség szerint helyesbítéséről vagy megismétléséről, amelyben az összeférhetetlen személy közreműködött, és amely az ügy érdemére kihathat, valamint egyéb intézkedést hozhat, így különösen

a) szabálytalansági eljárást kezdeményez,

b) bűncselekmény elkövetésének gyanúja esetén feljelentést tesz.

(5) Az 1. § (1) bekezdése szerinti határon átnyúló Interreg programok végrehajtásában részt vevő hazai szervezet vezetője a (4) bekezdés szerinti intézkedéséről az arról történő döntéshozattól számított tizenöt napon belül tájékoztatja a nemzeti hatóság vezetőjét és a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóságot.

21/C. § (1) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság – a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság, valamint az audit hatóság munkatársa vagy az auditor csoport ellenőrzést végző munkatársa által tett nyilatkozatok kivételével – az 1. § (1) bekezdése szerinti határon átnyúló Interreg programok tekintetében elvégzi az összeférhetetlenségi nyilatkozatok és az érdekeltségi nyilatkozatok mintavételes ellenőrzését, valamint kivizsgálja az összeférhetetlenség megállapítására irányuló bejelentéseket.

(2) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság – a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság, valamint az audit hatóság munkatársa vagy az auditor csoport ellenőrzést végző munkatársa által tett nyilatkozatok kivételével – az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatok valóságtartalmát kettő évre szóló ellenőrzési terv alapján mintavételes, évente az összeférhetetlenségi nyilatkozat benyújtására kötelezettek számának legalább 5%-ára kiterjedően ellenőrzi. A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság az ellenőrzést különösen a közhiteles nyilvántartásokban elérhető adatok figyelembevételével végzi el. Ha a közhiteles nyilvántartásokban nem vagy csak korlátozottan érhető el adat, akkor önbevallást kell alkalmazni, amelyet a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság a bármilyen nyilvános forrásból rendelkezésére álló információkkal vet össze.

(3) Ha a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság ellenőrzése során összeférhetetlenséget állapít meg, az erről készült jelentést megküldi a nemzeti hatóság vezetője részére.

(4) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság a (2) bekezdés szerint ellenőrzött nyilatkozatokat és az ellenőrzések dokumentumait az ellenőrzések lezárásától számított öt évig megőrzi. A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság a (2) bekezdés szerint ellenőrzött nyilatkozatokban és az ellenőrzések dokumentumaiban szereplő adatokat az Európai Unió és Magyarország pénzügyi érdekeinek védelme, valamint az összeférhetetlenségi helyzetek megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében az ellenőrzések lezárásától számított öt évig kezeli.

(5) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság tevékenységét, az érvényességi ellenőrzések tervezését és a kétéves tervek végrehajtását az audit hatóság validálja rendszerellenőrzés keretében.

21/D. § (1) Bárki jogosult anonim módon bejelenteni a www.palyazat.gov.hu oldalon, ha az ügyben összeférhetetlenség vagy annak kockázata vagy látszata fennállását észleli.

(2) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság az (1) bekezdés szerinti megalapozott bejelentésről haladéktalanul tájékoztatja a nemzeti hatóságot.

(3) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság a 21/C. § (1) bekezdése szerinti feladatkörében eljárva a 21/A. § (1) bekezdés a) és d)–f) pontja szerinti személyi kör vonatkozásában lefolytatja az összeférhetetlenségi vizsgálatot.

(4) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság elutasítja az (1) bekezdés szerinti bejelentést, ha összeférhetetlenség nem áll fenn. A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság döntését indokolja.

(5) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság érdemi indokolás nélkül elutasítja az (1) bekezdés szerinti bejelentést, ha a bejelentés

a) változatlan tényállás mellett ismételt olyan személyre vonatkozik, aki tekintetében az összeférhetetlenség hiányát korábban az ügyben megállapította, vagy

b) nyilvánvalóan alaptalan.

(6) Ha a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság a vizsgálata során összeférhetetlenséget állapít meg, az erről készült jelentést megküldi a nemzeti hatóság vezetője részére, aki a 21/B. § (4) bekezdése szerint jár el.

(7) A Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság az (1) bekezdés szerinti bejelentések vizsgálata során keletkezett dokumentumokat a vizsgálatok lezárásától számított öt évig megőrzi.

(8) A (3), (5) és (6) bekezdés szerinti döntés ellen önállóan előterjesztett jogorvoslatnak helye nincs. E döntéseket az ügy érdemében hozott döntés ellen benyújtható szabálytalansági döntés elleni jogorvoslati kérelemben lehet támadni.

21/E. § Ezen alcím rendelkezéseit az (EU) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet 61. cikkében foglaltakkal és az iránymutatás az összeférhetetlenségek költségvetési rendelet szerinti elkerüléséről és kezeléséről szóló bizottsági közleménnyel (2021/C 121/01) összhangban kell értelmezni és alkalmazni.”

7. § A Rendelet 26. §-a a következő (3)–(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Nem kell szabálytalansági eljárást indítani a hazai partnerrel szemben, ha az audit hatóság vagy az auditor csoport hazai tagja azt állapítja meg, hogy a központosított közbeszerzési eljárás keretében, a hazai partner által megkötött szerződés alapján elszámolni kért költség a keretmegállapodás megkötésére vagy dinamikus beszerzési rendszer létrehozására irányuló közbeszerzési eljárásra visszavezethető okból nem számolható el teljeskörűen az Európai Bizottsággal.

(4) Ha a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer a (3) bekezdés szerinti elszámolhatósági korláttal érintett, az audit hatóság vagy auditor csoport hazai tagja által meghatározott pénzügyi korrekció mértékével arányos mértékben csökken a hazai partner beszerzésének elszámolható költsége.

(5) A (4) bekezdés alapján keletkezett el nem számolható összeg a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény XIX. Uniós fejlesztések költségvetési fejezet hazai forrása terhére számolható el, azzal, hogy az érintett összeget a hazai partner költségvetésében zárolni kell.”

3. Záró rendelkezések

8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 70/2025. (IV. 7.) Korm. rendelete az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról

[1] A Kormány célja, hogy a nyugdíjpénztárak részére az egyéni nyugdíjszámláról felvett összegek után járó költségtérítés a központi költségvetés terhére finanszírozásra kerüljön, függetlenül attól, hogy a szükséges fedezet a központi költségvetés mely fejezetében áll rendelkezésre.

[2] A Kormány az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 78. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet 29. § (2c) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2c) A költségtérítést a központi költségvetés terhére kell finanszírozni.”

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 71/2025. (IV. 7.) Korm. rendelete
a Magyar Export-Import Bank Zrt. által az állam készfizető kezessége mellett vállalható garanciák, valamint
a deviza- és kamatcsere ügyletek pótlási- és kamatköltségei feltételeiről és részletes szabályairól szóló
435/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról**

- [1] A Kormány célja, hogy a rendelet által szabályozza a magyar állam jogszabály alapján fennálló készfizető kezessége beváltását követően befolyt megtérülés és jutalék elszámolását.
- [2] A Kormány a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény 26. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A Magyar Export-Import Bank Zrt. által az állam készfizető kezessége mellett vállalható garanciák, valamint a deviza- és kamatcsere ügyletek pótlási- és kamatköltségei feltételeiről és részletes szabályairól szóló 435/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a következő 5/C. §-sal egészül ki:
- „5/C. § (1) Az állami készfizető kezesség beváltását követően az Eximbank a Törvény 8/A. § (1) bekezdése szerinti behajtási tevékenysége során befolyt megtérülést az Eximbank és a készfizető kezes között a fennálló tökeköveteléseik arányában számolja el.
- (2) Az Eximbank és a készfizető kezes nevében eljáró államháztartásért felelős miniszter az egyes ügyletek behajtási, elszámolási szabályairól egyedi megállapodást köt.
- (3) Az Eximbankot a megtérülés magyar állam követelésére elszámolt összegének 5%-a illeti meg jutalékként. Devizában befolyt megtérülés esetén a jutalék alapjának forint értékét a befolyás napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által hivatalosan közzétett devizaárfolyamon állapítja meg. A jutalék elszámolását a (2) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza.”
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzetgazdasági miniszter 9/2025. (IV. 7.) NGM rendelete

a Polgári Kézilőfegyver- és Lőszervizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság és a DEBRECEN INTERNATIONAL AIRPORT Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése, valamint egyes állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokkal kapcsolatos változások átvezetése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet módosításáról

- [1] A miniszteri rendelet célja, hogy az állami vagyonpolitikai célkitűzések érvényesítése, valamint az állami tulajdonú társasági részesedések feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos feladatok hatékonyabb ellátása érdekében az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter az egyes állami tulajdonú gazdasági társaságok tekintetében – a kormányzati feladatmegosztásra figyelemmel, valamint a kormányzati szakpolitikai célok hatékonyabb megvalósítása érdekében – a gazdasági társaság tevékenysége szerinti ágazat szakpolitikai feladatainak ellátásáért felelős személyt tulajdonosi joggyakorlóként kijelölje.
- [2] A miniszteri rendelet célja, hogy a Polgári Kézilőfegyver- és Lőszervizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság tekintetében a rendészetért felelős miniszter, a DEBRECEN INTERNATIONAL AIRPORT Korlátolt Felelősségű Társaság tekintetében a Nemzeti Regionális Repülőtér Üzemeltető Holding Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlóként kijelölésre, valamint az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok cégnevében bekövetkezett változások átvezetésre kerüljenek.
- [3] Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2022. (V. 26.) GFM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** A Rendelet 3. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- 3. §** A Rendelet
1. melléklet IX. pontjában foglalt táblázat A:21 mezőjében az „IKK Innovatív Képzéstámogató Központ” szövegrész helyébe az „IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Nonprofit” szöveg,
 1. melléklet XIV. pontjában foglalt táblázat A:1 mezőjében a „Magyarság Háza Nonprofit” szövegrész helyébe a „Magyarság Háza Közhasznú Nonprofit” szöveg,
 2. melléklet IX. pontjában foglalt táblázat A:2 mezőjében a „VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató” szövegrész helyébe a „VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit” szöveg,
 2. melléklet XIV. pontjában foglalt táblázat A:4 mezőjében a „TritonLife Dialízis Center” szövegrész helyébe a „Nemzeti Dialízis Központ” szöveg,
 2. melléklet XIV. pontjában foglalt táblázat A:5 mezőjében a „TritonLife” szövegrész helyébe a „Dialízis” szöveg lép.
- 4. §** Hatályát veszti a Rendelet 1. melléklet I. pontjában foglalt táblázat 3. sora.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Nagy Márton István s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

1. melléklet a 9/2025. (IV. 7.) NGM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet V. pontjában foglalt táblázat a következő 4. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
4.	Polgári Kézilőfegyver- és Lőszervizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság	01-09-565671	2026. december 31.

2. melléklet a 9/2025. (IV. 7.) NGM rendelethez

A Rendelet 3. melléklet VII. pontjában foglalt táblázat a következő 2. sorral egészül ki:

	A	B	C
	Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve	Cégjegyzékszám	Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)
2.	DEBRECEN INTERNATIONAL AIRPORT Korlátolt Felelősségű Társaság	09-09-005171	2026. december 31.

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria 1/2025. JEH határozata (Jpe.III.60.007/2024/11. szám)

az anyagi jogerőhatás érvényesülése az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása iránt indított perben

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria P.VI. tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. Ha a szerződés teljes érvénytelensége több okból is fennáll, és mindegyik érvénytelenségi okot a per tárgyává teszik, de a felperes keresetében csak az egyik érvénytelenségi ok kiküszöbölésével kéri a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperesnek az így érvényessé nyilvánított szerződés teljesítésére kötelezését, a keresetet a további érvénytelenségi ok fennállása miatt elutasító ítélet jogereje kizárja, hogy a felperes egy újabb perben ismételten kérje a korábbi keresetében szereplő érvénytelenségi ok kiküszöbölésével a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes marasztalását. Ez így van akkor is, ha a felperes az újabb keresetében nemcsak a már korábban is orvosolni kért, hanem a további érvénytelenségi okot is kéri kiküszöbölni.
2. Az ún. ítélt dolog perakadály, fennállása esetén a keresetlevelet vissza kell utasítani, illetve az eljárást hivatalból meg kell szüntetni.
3. A Gfv.30.123/2022/11. számú határozat és bármely más határozat ezzel ellentétes jogértelmezése a továbbiakban nem hivatkozható kötelező erejű jogértelmezésként.
4. A Kúria indítványozó tanácsa a Kúria Gfv.30.123/2022/11. számú határozatának jogértelmezésétől eltérhet.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Gfv.30.345/2023. számon indult felülvizsgálati eljárásban az eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert jogkérdésben el kíván térni a Kúria Gfv.30.123/2022/11. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatától (a továbbiakban: referenciahatározat) a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés d) pontjának és 360. § (1) bekezdésének értelmezése körében.
- [2] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése szerint felfüggesztette a jogegységi eljárás befejezéséig.

II.

- [3] Az indítványozó tanács előtt indult ügyben a felperes – egyebek mellett – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 237. § (2) bekezdésére alapított keresetében az alperessel kötött deviza alapú kölcsönszerződésének a megkötése időpontjára visszaható hatállyal történő érvényessé nyilvánítását kérte akként, hogy a bíróság az induló ügyleti kamat éves értékét 20,95243%-ban határozza meg. Kérte továbbá, hogy az így érvényessé nyilvánított szerződés alapján kötelezze a bíróság az alperest 917.956 forint és járulékai megfizetésére. Állította, hogy a szerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján érvénytelen, mert nem tartalmazza az ügyleti kamat éves százalékos értékét, és érvénytelen az árfolyamkockázat viselését a fogyasztóra telepítő kikötések átláthatatlanságából eredő tisztességtelensége miatt is. Előadta, hogy megelőzőleg a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 6.P.88.483/2018/16. számú – a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.636.515/2019/4. számú határozatával

helybenhagyott – ítéletével az általa az alperessel szemben ugyanezen kölcsönszerződésre alapítottan előterjesztett keresetét elutasította. E korábbi perben a bíróság a határozata indokolásában megállapította, hogy a kölcsönszerződés érvénytelen az árfolyamkockázatot telepítő kikötések nem világos, nem érthető volta miatt, továbbá azon okból is, mert nem tartalmazza az induló ügyleti kamat éves százalékos értékét. A felperes a jogerős ítéletben megállapított okok fennállása miatti érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránt terjeszti elő a jelen ügyben keresetét.

- [4] Az elsőfokú bíróság a 22.P.87.843/2021/8. számú végzésével az eljárást a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján, visszautalva a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontjára, hivatalból megszüntette. Döntését azzal indokolta, hogy a felperes az ugyanezen felek között folyamatban volt korábbi perben előterjesztett (módosított) keresetében már kérte a jelen keresetével érintett kölcsönszerződésnek a megkötéséig visszaható hatállyal történő érvényessé nyilvánítását oly módon, hogy az induló ügyleti kamat éves százalékos értékét a szerződésben pótolja a bíróság, és kötelezze az alperest a kölcsöntartozás és járulékaik megfizetésére az így érvényessé nyilvánított szerződés teljesítéseként. A korábbi perben hozott kereset elutasító ítélet jogereje a Pp. 360. § (1) bekezdése értelmében kizárja, hogy a felperes a jelen perben újból érvényesítse az igényét. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a korábbi perben a bíróság nem az érvénytelenség megállapítása iránti keresetet bírált el, így a jelen eljárás sem az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránti új kereset alapján indult, hanem a felperes az egyszer már érdemben elutasított keresetet terjesztette elő ismételten.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a 45.Pkf.632.824/2022/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság határozatát – helyes indokai alapján – helybenhagyta. Kifejtette, hogy a felperes az előzményi és a jelen perben a keresetében egyaránt az általa is érvénytelennek állított kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását kérte a régi Ptk. 237. § (2) bekezdése, 198. § (1) bekezdése, 200. § (1) bekezdése, 298. §-a és 523. § (1) bekezdése alapján. Mindkét pernek tehát ugyanaz a kölcsönszerződés a ténybeli alapja, a jogalap pedig az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása mindkét esetben. Ezen nem változtat az sem, hogy az előzményi perben a felperes csupán egy, a jelen perben viszont két érvénytelenségi okot is megjelölt, amelyek kiküszöbölését kérte. Az előzményi perben ugyanis a bíróság az alperes érvénytelenségi kifogása alapján vizsgálta a felperes akkori keresetében nem hivatkozott érvénytelenségi okot, az árfolyamkockázatot telepítő kikötések tisztességtelenségét is. A felperes a korábbi perben nem ismerte el az alperesnek az erre az érvénytelenségi okra alapított kifogását, így e körben még eshetőlegesen sem terjesztett elő az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására irányuló kereseti kérelmet. A bíróság ugyanakkor az alperesi kifogásra tekintettel megállapította a szerződés árfolyamkockázat telepítésére vonatkozó rendelkezéseinek a tisztességtelenségét, és emiatt a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét. Ennek az érvénytelenségi oknak a fennállása miatt pedig az ügyleti kamat éves százalékos értéke megjelölésének hiánya miatti érvénytelenség kiküszöbölésére irányuló kérelmet is elutasította, mivel a szerződés önmagában ez utóbbi érvénytelenségi ok kiküszöbölésével nem volt érvényessé nyilvánítható. A kereset érdemi elbírálását jelenti az is, ha a bíróság bármely érdemben megvizsgált okból a keresetet elutasítja. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése (az ügyleti kamat éves százalékos mértéke megjelölésének elmulasztása) mint érvénytelenségi ok kiküszöbölése, a szerződés emiatt történő érvényessé nyilvánítása iránti kereset tárgyában hozott döntéshez fűződő anyagi jogerőhatás ezért a Pp. 360. § (1) bekezdése értelmében mindenképpen kizárja az ugyanilyen tartalmú kereset indítását. A keresetlevél részbeni visszautasításának vagy az eljárás részbeni hivatalból megszüntetésének viszont a Pp. szabályai szerint nem lehet helye, emiatt a teljes eljárást hivatalból meg kellett szüntetni.
- [6] A jogerős végzés ellen – annak az elsőfokú végzésre is kiterjedő hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt – a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, egyben kérte a felülvizsgálat engedélyezését. Állította, hogy a jogerős végzés sérti a Pp. 346. § (1), (4) és (5) bekezdését, 360. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 237. § (2) bekezdését, valamint a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 tv.) 37. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint a korábbi perben hozott ítélet jogereje nem zárta ki a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítása iránti újabb kereset előterjesztését, mivel sem a tényazonosság, sem a jogazonosság nem állapítható meg. Az előzményi perben előterjesztett eredeti kereset ténybeli alapját az képezte, hogy az érvényes szerződésből eredő követelést az alperes nem teljesítette. Ezután a felperes módosított keresetében az induló ügyleti kamat megállapításával történő érvényessé nyilvánítást kérte. A bíróság azonban nem tudott helyt adni a módosított keresetnek, mert egy további érvénytelenségi ok, az árfolyamkockázatot telepítő szerződéses kikötések tisztességtelenségének fennállását is megállapította. E második érvénytelenségi okra is kiterjedő kereseti kérelem hiányában pedig az érvénytelenség különös

jogkövetkezményeinek alkalmazására nem kerülhetett sor, azokról a bíróság érdemben nem dönthetett. A bíróság akkor csak az érvénytelenség általános jogkövetkezményét alkalmazhatta, és emiatt a keresetet elutasította, a felek közötti elszámolást az előzményi perben nem végezték el. A jelen perben viszont a kamat százalékos értékének hiánya mint érvénytelenségi ok mellett a korábbi jogerős ítélet alapján az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezések tisztességtelensége is tény. A jogazonosság sem áll fenn, az előzményi perben hozott ítélethez fűződő anyagi jogerőhatás ugyanis csak arra terjed ki, hogy a perbeli kölcsönszerződés két okból is érvénytelen. A korábbi perben a felperes mindkét érvénytelenségi ok kiküszöbölésére alkalmas keresetet nem terjesztett elő, ezt csupán a jelen perben tette meg. Önmagában amiatt pedig nem állhat fenn jogazonosság, hogy mindkét kereseti kérelemben azonosak a jogszabályi hivatkozások. Álláspontjának alátámasztása érdekében a felperes a Kúria Gfv.30.123/2022/11. számú határozatára is utalt.

[7] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős végzés hatályában fenntartását kérte.

[8] A Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja alapján engedélyezte.

III.

[9] A Kúria a referenciahatározatban, vagyis a Gfv.30.123/2022/11. számú határozatában a jogerős eljárást megszüntető végzést a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság végzésére is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[10] A végzés indokolásában kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban arra a kérdésre kellett választ adni, hogy az újabb perben érvényesített igényt a korábbi perben eljáró bíróság az ítéletével már jogerősen elbírált-e. Rögzítette, hogy az előzményi perben a felperes eredetileg kölcsönszerződésből eredő követelés jogcímén kérte az alperes marasztalását. A keresetét utóbb részben módosította, és a követelése alapjául szolgáló kölcsönszerződés érvénytelenségének kiküszöbölését kérte úgy, hogy a bíróság állapítsa meg az ügyleti kamat éves százalékos mértékét. A bíróság az elsőfokon jogerőre emelkedett ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy nem csupán az ügyleti kamat meghatározásának hiánya miatt, hanem az árfolyamkockázatot telepítő szerződéses kikötések tisztességtelensége következtében is érvénytelen a kölcsönszerződés, tehát több érvénytelenségi ok is fennáll. A felperes azonban kizárólag a kamat meghatározásával kérte az érvényessé nyilvánítást, a szerződés viszont csak valamennyi érvénytelenségi ok egyidejű orvoslásával nyilvánítható érvényessé.

[11] Az újabb perben ugyanakkor a felperes már nem vitatja, hogy a kölcsönszerződés két ok miatt is érvénytelen, és az érvénytelenség orvoslásának olyan módját kéri alkalmazni, amely álláspontja szerint a megelőző perben hozott ítéletben megállapított mindkét érvénytelenségi ok orvoslására alkalmas. Ez az újabb igény nem tekinthető ítélt dolognak, mivel erről a korábbi perben eljáró bíróság nem határozott. A Kúria ezért a Gfv.30.123/2022/11. számú határozatában arra a következtetésre jutott, hogy a felperes korábbi és újabb perben érvényesített igényei nem azonosak. Kiemelte, hogy a felperes nem zárható el annak lehetőségétől, hogy külön perben kérje a kölcsönszerződés érvénytelenségének korábbitól eltérő módon történő orvoslását, az álláspontja szerint ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatása ellenértékének megtérítését.

[12] Az indítványozó tanács a referenciahatározatban megfogalmazott jogértelmezéssel nem ért egyet.

[13] Álláspontja szerint a Kúria Gfv.30.123/2022/11. számú határozatának jogi indokolásából az következik, hogy a Kúria a jogazonosságot nem látta megállapíthatónak, úgy ítélte meg, hogy a felperes az újabb perben az érvénytelenségnek a korábbitól eltérő módon történő orvoslását kérte, és a mindkét érvénytelenségi okra alapított keresetről a korábbi perben eljáró bíróság (érdemben) nem határozott.

[14] Az indítványozó tanács rámutatott, a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a követelésrész érvényesítése esetén az anyagi jogerőhatás érvényesülése tárgyában hozott 6/2022. Jogegységi határozatában (Jpe.III.60.027/2022/15.) kifejtette, hogy az anyagi jogerő megállapításának a fél- és tényazonosság mellett a jogazonosság is feltétele. Ebben a körben az a vizsgálandó kérdés, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 229. § (1) bekezdésében és a Pp. 360. § (1) bekezdésében rögzített „keresettel érvényesített jog” és az „ugyanazon jog” fordulatok hogyan feleltethetők meg egymásnak. A kereset egy anyagi jogszabály (tárgyi jog) által biztosított valamely jog (alanyi jog) érvényesítését jelenti: a felperes állítja, hogy a valóságban megtörtént konkrét történeti tények megvalósítják az alanyi jogot tételező jogi normában meghatározott törvényi tényállási elemeket, így az alanyi jog megnyílt, amely feljogosítja őt valamilyen igény támasztására. Az alanyi jog mindig egy jogviszonyból ered. Egy jogviszonyból akár több alanyi jog is érvényesíthető (például a szerződés teljesítésének követelése, elállás/felmondás, kellékszavatosság, kontraktuális kártérítési igény), amelyek – az anyagi jog szabályozásától függően – vagy kizárják egymást, vagy egymás mellett is érvényesíthetők. A fentiekkel összhangban a Pp. is megkülönbözteti egymástól a jogviszonyt és az abból eredő keresetet [keresethalmazat: Pp.

173. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont; keresetváltoztatás 185. § (1) bekezdés, 215. § (1) bekezdés], valamint az alanyi jogot létrehozó anyagi jogi normát [jogalap, Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pont] és magát az alanyi jogot [keresettel érvényesített jog, Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pont]. A keresetlevélben előterjesztett kereset – a Pp. által szabályozott háromtagú pertárgyfogalomnak megfelelően – tartalmazza az (ekkor még érvényesíteni kívánt, később érvényesített) alanyi jogot (az azt létrehozó jogi norma megjelölésével), az ebből eredő követelésre vonatkozó kereseti kérelmet, valamint a jogot és a kereseti kérelmet megalapozó konkrét (történeti) tényeket [Pp. 170. § (2) bekezdés a), b), c) pont, Pp. törvényjavaslat 325. §]. {6/2022. JEH, Indokolás [30]–[32]}
- [15] Az adott ügyben a felperes keresete mindkét perben azonos jogviszonyon alapult, és az indítványozó tanács álláspontja szerint a felperes e jogviszonyból származó azonos alanyi jogot kívánt érvényesíteni az előzményi perben módosított kereseti kérelmében [Pp. 185. § (2) bekezdés] és a jelen perben előterjesztett keresetlevelében. Mindkettőben a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság a kölcsönszerződést a megkötéséig visszaható hatállyal nyilvánítsa érvényessé az induló ügyleti kamatláb százalékos értékének meghatározásával és marasztalja az alperest a keresetben meghatározott összegben [Pp. 170. § (2) bekezdés a) pont, 7. § 11. pont]. Az érvényesíteni kívánt jogot pedig a jogalap megjelölése útján többek között a régi Ptk. 237. § (2) bekezdésére alapította [Pp. 170. § (2) bekezdés b) pont, 7. § 8. pont], és a kereseti kérelmét megalapozó tényként adta elő a kölcsönszerződés megkötésének tényét, releváns tartalmát, valamint a kereset összecszerűségét megalapozó adatokat [Pp. 170. § (2) bekezdés c) pont].
- [16] A különbség a két kereseti kérelem között az, hogy az előzményi perben a felperes a kölcsönszerződés érvénytelenségét csak egy okból állította (pontosabban ismerte el a módosított kereseti kérelme előterjesztésével), míg jelen perben a már korábban elismert mellett egy további okból is érvénytelennek minősülő szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeinek együttes alkalmazását kérte. Az indítványozó tanács álláspontja szerint azonban ez nem változtat a keresettel érvényesített jog azonosságán, bár kétségtelenül érinti a kereset összecszerűségét.
- [17] Ez a helyzet ugyanakkor nem azonos a 6/2022. Jogegységi határozattal elbírált jogkérdéssel, miszerint, ha a fél az anyagi jogból eredő követelésének csak egy részét érvényesíti, az ítélet jogereje nem terjed ki a nem érvényesített követelésrészre. Nem arról van szó ugyanis, hogy a felperes a rendelkezési jogával élve az őt megillető alanyi jogának csak egy részét érvényesítette a korábbi perben, és most egy korábban nem érvényesített követelésrészre, azaz a korábban nem érvényesített, a jogviszonyból származó további igényre vonatkozna a keresete. A keresetek ugyanis legalábbis részben „fedik egymást”, abban a körben, amelyben a felperes a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontján alapuló érvénytelenségi ok kiküszöbölését kéri.
- [18] Az indítványozó tanács kiemelte, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések a régi Ptk. általános szabályaihoz képest részben speciális rendelkezések vonatkoznak. A deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét eredményezi mind a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenségi ok, mind az árfolyamkockázatról adott nem megfelelő tájékoztatás mellett az árfolyamkockázat fogyasztóra történő telepítése, a régi Ptk. 209. § (1) bekezdése és 209/A. § (2) bekezdése alapján. Miután mindkét érvénytelenségi ok kihatással van a fogyasztó fizetési kötelezettségére, ezért az érvénytelenség jogkövetkezményének levonására irányuló keresetet előterjesztő félnek a DH2 tv. 37. § (1) bekezdése értelmében a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összecszerűen is megjelölt, határozott kérelmet kell előterjesztenie. A korábbi perben hozott jogerős ítéletben megállapított fenti két érvénytelenségi ok egyike sem szüntethető meg anélkül, hogy egyidejűleg a másik érvénytelenségi ok jogkövetkezményét ne vonná le a bíróság, azaz csak olyan kereseti kérelem alkalmas az érvénytelenség jogkövetkezményének levonására, amely a mindkét okból érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítására irányul: a bíróság az általa megállapított kamat százalékos értékének meghatározása mellett mentesíti a fogyasztót a tisztességtelen szerződési feltétel alapján őt terhelő árfolyamkockázat viselése alól, a felek közötti teljes elszámolás eredményeként meghatározva a fizetési kötelezettséget.
- [19] A fentiekből következik, hogy miután külön-külön nem lehet levonni a két önálló érvénytelenségi ok jogkövetkezményét, a felperes kénytelen jelen perben mindkét érvénytelenségi okra hivatkozni. Az előzményi perben ugyanakkor a bíróság az alperes kifogása alapján már mindkét érvénytelenségi okot érdemben vizsgálva hozta meg döntését. A Pp. 176. § (3) bekezdése értelmében pedig a keresetlevelet akkor is vissza kell utasítani, ha a visszautasításra alapot adó okok a keresetlevélnek csak valamely részét érintik, ennek megfelelően a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján nincs helye az eljárás részbeni megszüntetésének sem.
- [20] Az indítványozó tanács álláspontja szerint a felperes az érvénytelenségnek nem a korábbtól eltérő módon történő orvoslását kérte jelen keresetével. Mindkét perben – ugyan eltérő számítást alkalmazva – egyaránt a kamat százalékos értékének a megállapításával a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását kérte, és az elszámolás eredményeként az alperes marasztalását, az előzményi perben magasabb, jelen perben alacsonyabb összegben

(mivel utóbbi esetben nem érvényesítette az alperessel szemben a tisztességtelen feltétel alapján az általa számítottak szerint tisztességtelenül kiterhelt követelésrészt).

- [21] A régi Ptk. 237. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza az érvénytelenség alkalmazható jogkövetkezményeit, azaz az arra vonatkozó rendelkezéseket, hogy a bíróság milyen módon tudja levonni az érvénytelenség következményét. Ez deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés esetén csak a (2) bekezdés esetköreire (érvényesség, illetve a határozathozatalig terjedő hatályossá nyilvánítás) korlátozódik a DH2 tv. 37. § (1) bekezdése értelmében. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) alapján elbírálandó ügyekben irányadó elvi iránymutatásokról szóló 1/2014. Polgári jogegységi határozat értelmében a régi Ptk. alkalmazása körében változatlanul irányadó 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2. pontja szerint az érvénytelenség további jogkövetkezményeit (rég Ptk. 237. §) a bíróság csak a fél erre irányuló kérelme alapján, az elévülés, illetve elbirtoklás korlátai között alkalmazza. A 7. pont értelmében a bíróság a fél által kért jogkövetkezmény helyett az érvénytelenség más jogkövetkezményét is alkalmazhatja, nem alkalmazhat azonban olyan megoldást, amely ellen valamennyi fél tiltakozik. A PK vélemény értelmében az érvénytelenség orvoslásának módján azt kell érteni, hogy a fél mely jogkövetkezmény alkalmazását kéri, és nem azt, hogy az adott érvénytelenségi jogkövetkezményt milyen tartalommal kéri meghatározni.
- [22] Ezt támasztja alá az a szakmai álláspont is, amely – azt a kérdést vizsgálva, ha a bíróság amiatt utasítja el a keresetet, mert a felek kölcsönös tiltakozása miatt nem alkalmazhatja az érvénytelenség valamely jogkövetkezményét, a felperes indíthat-e újabb pert ugyanazt az érvénytelenségi okot állítva egy másik jogkövetkezmény alkalmazása iránt – az érvénytelenség további jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló keresetet olyan összetett keresetnek tekinti, amelyben az állított érvénytelenségi ok és a jogkövetkezmény alkalmazását lehetővé tevő anyagi jogi rendelkezés együttesen minősül érvényesített jognak. Ebből az is következik, hogy a keresettel érvényesített jog azonossága csak akkor áll fenn, ha a felperes által állított érvénytelenségi ok és az általa alkalmazni kért jogkövetkezmény is azonos mindkét perben.
- [23] Jelen ügyben az állított érvénytelenségi ok (jogszabályba ütközés) részben azonos a korábbi perben jogerősen elbírálttal, és a felperes azonos jogkövetkezmény levonását, a szerződés érvényessé nyilvánítását kéri.
- [24] Az ítélt dolog mint eljárási akadály alkotmányos érvényesülésének alapvető feltétele, hogy az adott döntés érdemi vizsgálat eredményeként szülessen meg, ugyanis a perbe vitt jogok érdemi elbírálását tartalmazó döntés igényt tarthat arra, hogy a jogrendszerben véglegesnek ismerjék el. Míg tehát az érdemi döntés véglegességének az igénye a jogbiztonság alkotmányos elvét szolgálja, addig az ilyen jellemzővel nem rendelkező döntések res iudicata-ban megnyilvánuló eljárási akadályként való téves értékelése éppen Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) érvényesülése ellen hat, hiszen a bírósághoz fordulás jogát akadályozza {3335/2019. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [24]–[25]; 6/2022. Jogegységi határozat, Indokolás [20]}.
- [25] Az indítványozó tanács álláspontja szerint a korábbi perben a bíróság érdemi elbírálást követően utasította el a felperes keresetét. A korábbi per a régi Pp. hatálya alatt indult. A régi Pp. 212. § (1) bekezdése alapján a bíróság a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben – ideértve a per megszüntetését is – végzéssel határoz.
- [26] A korábbi perben a jogszabályba ütközés miatti érvénytelenség tekintetében a felperes módosított kereseti kérelme megfelelt a DH2 tv. 37. § (1) és (2) bekezdésének, ezért nem volt eljárási akadály az érdemi elbírálásának. Ennek során az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kölcsönszerződés a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző módon nem tüntette fel a kamat százalékos értékét, ugyanakkor a felek annak összegében, nominális mértékében megállapodtak. Eszerint az összegszerűen kifejezett kamat az összes törlesztőrészlet és a kölcsönösszeg különbsége, amely összegből az üzletszabályzat képlete alapján az éves induló százalékos kamatláb 13,33%, így a szerződés ezen okból fennálló semmissége e százalékos érték feltüntetésével kiküszöbölhető. Tekintettel azonban arra, hogy az adós fizetési kötelezettségét meghatározó szerződési feltétel nélkül a szerződés nem teljesíthető, a keresetet elutasította. Mindebből következik, hogy a korábbi perben eljáró bíróság a felperes módosított keresetét érdemben vizsgálta, azonban az alperes tisztességtelenségre hivatkozással előterjesztett megalapozott érvénytelenségi kifogására tekintettel nem látott lehetőséget annak teljesítésére. Pusztán abból a körülményből, hogy nem került sor a korábbi perben a felek közötti elszámolásra, nem következik a kereset érdemi elbírálásának hiánya. A felperes eljárási jogait gyakorolta azzal, hogy a tisztességtelenségre alapított érvénytelenségi kifogásnak kizárólag az elutasítását kérte, bízva abban, hogy a kifogást a bíróság nem fogja alaposnak ítélni. E pertaktikai döntésének következménye azonban az, hogy az elő nem terjesztett eshetőleges igényét – a fenti sajátos, szükségképpen csak együttesen alkalmazható elszámolásra tekintettel – már nem érvényesítheti egy újabb perben.
- [27] Az indítványozó tanács megítélése szerint a jogerős permegszüntető végzés folytán nem sérül a felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított bírósághoz forduláshoz való joga. Az Alkotmánybíróság

gyakorlatában a keresetindítási jog a személynek az a joga, hogy a megsértett alanyi jogának orvoslása végett a bírósághoz forduljon; a bírósághoz fordulás joga olyan alapvető jog, amely – hasonlóan az egyéb alapvető jogokhoz – szükséges és arányos korlátozás tárgya lehet (2218/B/1991. AB határozat, 467/B/1997. AB határozat). E korlátozás viszont csak akkor felel meg az Alkotmány 8. § (2) bekezdésből fakadó követelménynek, ha valamely alkotmányos cél eléréséhez szükséges, s azzal arányos [51/2009. (IV. 28.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság idézett határozatai a keresetindítási határidővel voltak kapcsolatosak, de az Alkotmánybíróság vizsgálta a bírósághoz fordulás jogának érvényesülését más perakadállyal összefüggésben is. A 3212/2015. (XI. 10.) AB határozatban elutasította a bíróság jogerős permegszüntető végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése tekintetében. Kifejtette, a bírósághoz fordulás joga már csak azért sem sérülhetett, mert az indítványozók által is aláírt választottbírói kikötés ellenére fordultak a rendes bírósághoz, amely ügyükkel foglalkozott, és abban érdemi döntés csupán azért nem született, mert az indítványozók korábbi rendelkezésük szerint a rendes bíróság helyett a választottbírói eljárását kívánták.

- [28] Jelen ügyben nem jelenti a bírósághoz fordulás jogának sérelmét az anyagi jogerő intézményének érvényesülése. A felperes ugyanis nem volt elzárva igényének bíróság előtti érvényesítésétől, mert a megelőző perben – hasonlóan a jogszabályba ütközésre alapított érvénytelenségi kifogásra tekintettel előterjesztett keresetmódosításához – lehetősége volt, illetve lett volna arra, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltétel ellenkérelemben hivatkozott tisztességtelenségének esetére egy másodlagos, eshetőleges kereseti kérelmet terjesszen elő, amelyben az alperes által állított mindkét okra figyelemmel kéri a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményének levonását. E rendelkezési jogával azonban a megelőző perben nem élt.
- [29] Az indítványozó tanács álláspontja szerint a kifejtett okokból a felperes jelen perben előterjesztett keresete a Pp. 360. § (1) bekezdése alapján érdemben nem bírálható el, ezért nem jogszabálysértő az eljárása Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontjára utalással a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból megszüntető jogerős végzés.

IV.

- [30] A legfőbb ügyész a Bszi. 37. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában egyetértett az indítványozó tanács álláspontjával. Rámutatott, hogy a felperes a korábbi perben teljes terjedelmében érvényesítette a követelését, a két perben érvényesített igény nem tér el egymástól. Az azonos alanyi jog, az ebből eredő követelésre vonatkozó azonos kereseti kérelem, a jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tények azonossága megállapítható. Az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügyben ezért érvényesül az anyagi jogerőhatás, így a kereset érdemben nem vizsgálható. Hangsúlyozta azt is, hogy az ítélt dolog joghatása az érdemi vizsgálat eredményeként hozott döntéshez kapcsolódik. A bíróság az érvényesített jogot és a kereseti kérelmet érdemben bírálja el akkor is, ha az alperes sikerrel hivatkozott a jog érvényesíthetőségét kizáró, megszüntető vagy gátló rendelkezésre. Az előzményi perben hozott ítélet kiterjedt mindkét érvénytelenségi okra, mivel a bíróság a felperes által el nem ismert érvénytelenségi okot is érdemben vizsgálta az alperes kifogása alapján.

V.

- [31] A felperes a Bszi. 40. § (1) bekezdése alapján a határozathozatalt mellőző végzés meghozatalát kérte. Kifejtette, hogy az anyagi jogerő tárgyi terjedelmét a keresettel érvényesített jog, illetve az annak alapjául szolgáló tények és jogi okfejtések jelölik ki, következésképpen az anyagi jogerőhatás nem terjedhet ki olyan igényre, amelyet a fél nem vitt perbe. Kétségtelen, hogy mind az előzményi, mind a jelen perben azonos érvénytelenségi jogkövetkezmény, az érvényessé nyilvánítás iránt terjesztett elő keresetet, azonban ugyanazon jogszabályi rendelkezés megjelölése mellett eltérő igényeket érvényesített, így a háromtagú pertárgyfogalom elemei közül kizárólag az érvényesíteni kívánt jog tekintetében mutatható ki azonosság; a kereset ténybeli alapja, valamint a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem a két ügyben eltér. Az ítélt dolog fennállása ezért a megítélés szerint nem állapítható meg. Megjegyezte, hogy az indítványozó tanács álláspontjának elfogadása esetén a felek közötti jogvita úgy zárulna, hogy eljárásjogi okokból egyik ügyben eljáró bíróság sem vizsgálta, illetve vonta le a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményét. Arra is utalt, hogy a bíróság az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása során a felek kérelméhez nincs kötve. Ezért abban az esetben, ha a keresetben alkalmazni kért jogkövetkezmény kapcsán felmerülne a perakadály fennállása, szerinte a bíróságnak a Pp. 237. § (3) bekezdés a) és c) pontjai alapján anyagi pervezetés keretében nyilatkoztatnia kellene a peres feleket, hogy az érvénytelenség más, a jogszabály által megengedett jogkövetkezményének alkalmazása ellen tiltakoznak-e. A felek együttes tiltakozásának hiányában

pedig a keresetlevél visszautasítására, illetve az eljárás megszüntetésére a perakadály miatt nem kerülhetne sor, hanem más lehetséges érvénytelenségi jogkövetkezményt kellene alkalmazni. Végül megjegyezte, hogy az ellenkező jogértelmezés elfogadása esetében a kölcsönszerződés adósai jogalap nélkül gazdagodnának, a szerződéses szolgáltatás és az ellenszolgáltatás értékegyensúlya helyreállíthatatlanul megbomlana.

VI.

- [32] A Jogegységi Panasz Tanács megállapította, hogy az indítványban szereplő, az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügyben felmerült jogkérdés azonos a referenciahatározatban elbírált jogkérdéssel. Mindkét ügyben állást kellett, illetve állást kell foglalni abban a kérdésben, hogy ha a felek közötti szerződés érvénytelensége több okból is fennáll, és mindegyik érvénytelenségi okot a per tárgyává teszik, de a felperes keresetében csak az egyik érvénytelenségi ok kiküszöbölésével kéri a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperesnek az így érvényessé nyilvánított szerződés teljesítésére kötelezését, a keresetet a további érvénytelenségi ok fennállása miatt elutasító ítélet jogereje kizárja-e, hogy a felperes egy újabb perben ismételten kérje a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes marasztalását. Az indítványozó tanács ezért, mivel nem értett egyet a referenciahatározatban foglalt jogértelmezéssel, a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja és 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján indokoltan gyakorolta indítványozói jogosultságát a helyes és a bíróságokra nézve is kötelező jogértelmezés megállapítása érdekében.
- [33] Az indítványban felvetett jogkérdéssel kapcsolatban a Jogegységi Panasz Tanács álláspontja a következő:
- [34] A szerződésből a régi Ptk. 198. § (1) bekezdése szerint kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. Az érvénytelen szerződés ezeket a joghatásokat értelemszerűen nem válthatja ki. Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye ugyanis az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, nincs kötelelemkeletkeztető hatálya, az ilyen szerződéshez nem fűződhetnek a felek által célzott joghatások, a szerződés joghatás kiváltására alkalmatlan (Pfv.20.865/2022/15.).
- [35] Előfordulhat azonban a gyakorlatban, hogy az érvénytelen szerződés alapján teljesítés történt. Az érvénytelenség különös jogkövetkezményei ezeknek a vagyoneltolódásoknak a rendezését szolgálják.
- [36] A régi Ptk. 237. § (1) és (2) bekezdése az érvénytelenség három különös jogkövetkezményét nevesíti. Ezek: az eredeti állapot helyreállítása, a szerződés érvényessé nyilvánítása és a szerződés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítása. A DH2 tv. hatálya alá tartozó szerződések érvénytelensége esetében közülük – a törvény 37. § (1) bekezdésének speciális rendelkezésére tekintettel – különös jogkövetkezményként az érvényessé vagy a hatályossá nyilvánítás alkalmazása merülhet fel.
- [37] Az érvényessé nyilvánítás a bíróság jogalkító döntése, amellyel a szerződés fenntartása érdekében a szerződéskötés időpontjára visszamenőleges hatállyal kiküszöböli a szerződés teljes érvénytelenségét eredményező érvénytelenségi okot. Az érvénytelenségi ok kiküszöbölése olyan, a szerződés tartalmát érintő alakító beavatkozást jelent, amely alkalmas az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelem orvoslására. Az érvényessé nyilvánítást követően a szerződést úgy kell tekinteni és teljesíteni, mintha az eleve az ítéletben foglaltaknak megfelelő tartalommal, érvényesen jött volna létre. Az érvényessé nyilvánítás alapján kialakult szerződéses tartalom irányadó abban a tekintetben is, hogy a konstitutív döntést megelőzően teljesített szolgáltatások jogi sorsa hogyan alakul. A szerződő felek a régi Ptk. 238. § (1) bekezdése értelmében a szerződésszegésért is úgy felelnek, mintha a szerződés kezdettől fogva érvényes lett volna.
- [38] Az eredeti állapot helyreállítása a szerződéskötést megelőző állapot helyreállítását jelenti, a bíróságnak a vagyoneltolódás rendezése során olyan helyzetet kell teremtenie, mint amilyen akkor lett volna, ha a felek az érvénytelen szerződést meg sem kötik. Ha tehát a felek valamelyike már teljesítette kötelezettségét, a nyújtott szolgáltatást vissza kell juttatnia. Az érvénytelen szerződés alapján kölcsönösen teljesített szolgáltatások esetében pedig a visszatérítésnek főszabály szerint kölcsönösen meg kell történnie. A szerződéskötést megelőző állapot akkor állítható vissza, ha ezt a szerződéses szolgáltatások természete lehetővé teszi, és utólagosan sem következtek be olyan változások, amelyek az eredeti állapot helyreállítását kizárják, tehát sem az eredeti, sem az utólagos irreverzibilitás esete nem áll fenn. E feltételek hiányában az eredeti állapot helyreállításának mint különös érvénytelenségi jogkövetkezménynek az alkalmazására nem kerülhet sor.
- [39] A hatályossá nyilvánítás a bíróság jogalkító döntése, amelynek rendeltetése, hogy az érvénytelennek bizonyult szerződésben vállalt szolgáltatások eredeti, illetve utólagos irreverzibilitása esetében a jövőre nézve rendezze a felek kapcsolatát úgy, hogy tudomásul veszi a bekövetkezett tényhelyzetet, az addigi vagyonmozgásokat, megteremti az addigi teljesítések jogalapját, és azokra figyelemmel rendelkezik az esetlegesen részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül álló szolgáltatás ellenértékének az elszámolásáról. A felek közötti kötelmet ilyenkor

a határozathozatalig hatályossá nyilvánított érvénytelen szerződés helyett a konstitutív bírósági döntés hozza létre. Az e kötelelemhez fűződő joghatások azonban nem azonosak az érvényes szerződés joghatásaival. A szerződés hatályossá nyilvánítása ugyanis nem eredményezhet olyan helyzetet, mint amilyen a szerződés érvényessége esetén állna fenn.

- [40] A bíróság az érvénytelenség különös jogkövetkezményeit nem alkalmazhatja hivatalból, alkalmazásukra a polgári perben csak a fél erre irányuló kérelme (keresete, viszontkeresete) alapján kerülhet sor. A kereseti kérelemnek az érvénytelenség jogkövetkezményeit illetően konkrétan kell lennie [Pp. 170. § (2) bekezdés a) pont]. Nem elegendő tehát a bíróságtól az eredeti állapot helyreállítását vagy a szerződés érvényessé, illetőleg hatályossá nyilvánítását kérni. A félnek pontosan meg kell jelölnie a kereseti kérelmében, hogy ezt milyen tartalommal kéri a bíróságtól, például hogy mekkora összeg visszafizetését, mely dolog visszaadását igényli, illetve konkrétan hogyan kéri az érvényessé nyilvánítás esetén az érvénytelenség okát kiküszöbölni. A DH2 tv. 37. § (1) bekezdése a törvény hatálya alá tartozó szerződések esetében külön is előírja, hogy ha a fél az érvénytelenség jogkövetkezményének levonását kéri, úgy azt is meg kell jelölnie, hogy a bíróság milyen jogkövetkezményt alkalmazzon. A jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozóan a félnek a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összességében is megjelölt, határozott kérelmet kell előterjesztenie.
- [41] Más kérdés, hogy a bíróság az alkalmazandó érvénytelenségi jogkövetkezmény körében nincs kötve a fél kereseti, illetve viszontkereseti kérelméhez, hanem az érvénytelenség más jogkövetkezményét is alkalmazhatja, ha a vagyoneltolódás rendezése érdekében az mutatkozik célszerűnek. A kereseti kérelemtől való eltérésnek egy korlátja van: a bíróság nem alkalmazhat olyan jogkövetkezményt, amely ellen valamennyi fél tiltakozik (Gfv.30.205/2023/2.).
- [42] Előfordulhat, hogy a szerződés több okból is teljes egészében érvénytelen, és a felek a perben mindegyik érvénytelenségi okra hivatkoznak, vagy a bíróság hivatalból észlel semmisségi okokat, és ezt a felek tudomására hozza. Ilyen esetben a szerződés érvényessé nyilvánítására, ha annak feltételei egyébként fennállnak, csak egységesen, valamennyi, a per tárgyát képező érvénytelenségi ok kiküszöbölésével kerülhet sor. Önmagában az egyik érvénytelenségi ok kiküszöbölése ugyanis nem szünteti meg a szerződés érvénytelenségét. Ettől eltérő az az eset, amikor a szerződés érvényessé nyilvánítását követően a felek egy újabb eljárásban további, addig nem észlelt érvénytelenségi okra hivatkoznak. Ez utóbbinak nincs akadálya, a kereset vagy az alperes kifogása alapján az újabb érvénytelenségi okra tekintettel a bíróság a korábban hivatkozott érvénytelenségi ok kiküszöbölésével érvényessé nyilvánított szerződés érvénytelenségét is megállapíthatja, és a felek megfelelő kérelmei alapján ismételt sor kerülhet az érvénytelenség valamely különös jogkövetkezményének az alkalmazására is.
- [43] A szerződés érvénytelenségének megállapítása, illetve az érvénytelenség valamely különös jogkövetkezményének alkalmazása iránti kereset tárgyában hozott érdemi döntéshez – mint minden más érvényesített jog tárgyában hozott érdemi határozathoz – anyagi jogerőhatás fűződik.
- [44] Az anyagi jogerőhatás tartalmát és terjedelmét a Kúria a követelésrész érvényesítése esetén az anyagi jogerőhatás érvényesüléséről szóló 6/2022. Jogegységi határozatában (Jpe.III.60.027/2022/15.) vizsgálta. Rámutatott, hogy az anyagi jogerőhatás a jogerős ítélethez a Pp. 360. § (1) bekezdése értelmében fűződő pozitív és negatív hatást jelent. A Pp. 360. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a keresettel és az ellenkövetelés fennállta tekintetében érdemben elbírált beszámítással érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerőhatás). E szabály értelmében az anyagi jogerő pozitív hatása az ítélet tartalmának irányadó voltát fejezi ki: a feleket megillető jogokat és az őket terhelő kötelezettségeket végérvényesen meghatározottnak kell tekinteni, ahhoz a felek, a bíróság és más hatóságok egyaránt kötve vannak. Az anyagi jogerő negatív hatása pedig az újabb per, illetőleg újabb bírói döntés tilalmát jelenti: az a tilalom, amelynek értelmében kizárt, hogy a felek és jogutódai ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt keresetet indíthassanak.
- [45] Az anyagi jogerő együttes feltételei a fél-, a tény- és a jogazonosság; bármelyik hiánya kizárja a megállapítását. A félazonosság az anyagi jogerőhatás személyi, a tény- és jogazonosság a tárgyi terjedelmét határozza meg.
- [46] A félazonosság azokat a személyeket jelöli, akikre nézve a jogerőhatás az újabb perlelt kizártá teszi: a feleket és jogutódait. Emellett az anyagi jogerőhatás – az egyéb feltételek fennállása esetén – kiterjed azokra a személyekre is, akik a perben nem vettek részt, de érdekükben az ügyész vagy egyéb külön jogszabályban feljogosított szervezet pert indított [Pp. 360. § (2) bekezdés].
- [47] A tényazonosság az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tényeknek az azonosságát jelenti. Az érvényesíteni kívánt jogot megalapozó tényeket a jogalapról megjelölt jogszabályban rögzített törvényi tényállás tartalmazza, míg a kereseti kérelmet megalapozó tények alatt az adott perben érvényesített konkrét követelés

tényalapja, azaz a követeléssel összefüggő történeti tények értendők. A tényazonosság hiánya esetén fel sem merülhet az ítélt dolog.

- [48] Annak megítélése során, hogy a jogazonosság mit jelent, a 6/2022. Jogegységi határozatban (Jpe.III.60.027/2022/15.) foglaltak szerint abból kell kiindulni, hogy a Pp. 360. § (1) bekezdésében rögzített „keresettel érvényesített jog” és az „ugyanazon jog” fordulatok hogyan feleltethetők meg egymásnak.
- [49] A kereset egy anyagi jogszabály (tárgyi jog) által biztosított valamely jog (alanyi jog) érvényesítését jelenti: a felperes állítja, hogy a valóságban megtörtént konkrét történeti tények megvalósítják az alanyi jogot tételező jogi normában meghatározott törvényi tényállási elemeket, így az alanyi jog megnyílt, amely feljogosítja őt valamilyen igény támasztására. Az alanyi jog mindig egy jogviszonyból ered. A jogviszony létrejöhet az alanyi jog megnyílását megelőzően (például a szerződés megkötése megelőzi a szerződésszegés jogkövetkezménye iránti igényt), vagy azzal egy időben (a kár bekövetkezésével jön létre a kárkövetelmi jogviszony, egyúttal megnyílik a kártérítés követelésére irányuló alanyi jog). Egy jogviszonyból akár több alanyi jog is érvényesíthető (például a szerződés teljesítésének követelése, elállás/felmondás, kellékszavatosság, kontraktuális kártérítési igény), amelyek – az anyagi jog szabályozásától függően – vagy kizárják egymást, vagy egymás mellett is érvényesíthetők.
- [50] A fentiekkel összhangban a Pp. is megkülönbözteti egymástól a jogviszonyt és az abból eredő keresetet [keresethalmazat: Pp. 173. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont; keresetváltoztatás: Pp. 185. § (1) bekezdés, 215. § (1) bekezdés], valamint az alanyi jogot létrehozó anyagi jogi normát [jogalap: Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pont] és magát az alanyi jogot [keresettel érvényesített jog: Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pont]. A keresetlevélben előterjesztett kereset – a Pp. által szabályozott háromtagú pertárgyfogalomnak megfelelően – tartalmazza az (ekkor még érvényesíteni kívánt, később érvényesített) alanyi jogot (az azt létrehozó jogi norma megjelölésével), az ebből eredő követelésre vonatkozó kereseti kérelmet, valamint a jogot és a kereseti kérelmet megalapozó konkrét (történeti) tényeket [Pp. 170. § (2) bekezdés a), b), c) pont].
- [51] A Pp. alapvető jelentőséggel ismeri el a felek rendelkezési jogát, a kérelmi elvet és a kérelemhez kötöttség elvét, amellyel összhangban kell keresni a perrendtartás valamennyi szabálya, köztük az anyagi jogerőre vonatkozó rendelkezés helyes értelmét is [Pp. 1. § (2) bekezdés, 2. § (1) és (2) bekezdés]. Rendkezési joga gyakorlásával a felperes választja – és egyben szabja – meg az általa bíróság előtt érvényesített jogot, és ő határozza meg a bíróság döntésére irányuló kereseti kérelem előadásával az érvényesített joggal összefüggésben a bíróságtól kért jogvédelem mikéntjét, terjedelmét is [Pp. 170. § (2) bekezdés a) és b) pont]. A kereseti kérelem, amelynek kimerítésével kell döntenie a bíróságnak a keresetről, a bíróság megengedett beavatkozásának (jogvédelem) terjedelmét határozza meg a felek jogviszonyában: a bíróság „felhatalmazása” felől nézve nem más, mint a bírósági ítélet jogvédelmi funkciójának végső pontja. A bíróság a felek jogviszonyát ezen túlmenően nem érintheti. A Pp. a bíróság ítéletével szemben ennek megfelelően fogalmaz meg a kereseti kérelmen keresztül – kettős – elvárást: az ítéletnek nem csak a kereseti kérelmet kell kimerítenie [Pp. 341. § (1) bekezdés], de nem is terjedhet túl azon [Pp. 342. § (1) bekezdés]. Ez azt jelenti, hogy a bíróság a perben érvényesített jogról a kereseti kérelem korlátján belül dönthet (egyben köteles döntenie); a bíróság a kereseti kérelem korlátján belül vizsgálhatja az érvényesített követelés megalapozottságát. Az anyagi jogerő magához az ítélethez fűződik, tehát a bíróságnak az ügy érdemében, a kereseti kérelemről hozott döntéséhez.
- [52] Ez vezethető le a jogszabályok értelmezése alapján is: a Pp. 360. § (1) bekezdés szerinti „keresettel” „érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje” fordulatokból a „kereset”-nek a Pp. 170. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjában felsoroltak együttesen tesznek eleget. A keresetet a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelem [a) pont], az érvényesíteni kívánt jog [b) pont], továbbá az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tények [c) pont] együtt jelentik.
- [53] Ezzel az értelmezéssel a Pp. egyéb szabályai is összhangban állnak. A Pp. 7. § (1) bekezdés 12. pontja szerint egyaránt keresetváltoztatásnak minősül, ha a fél a keresetével összefüggésben előadott korábbi jogállításhoz képest eltérő vagy további érvényesíteni kívánt jogot állít [a) pont], vagy a kérelméhez képest a kérelem, illetve annak valamely része összecszerúségét vagy tartalmát megváltoztatja, vagy további kérelmet terjeszt elő [b) pont]. Ebből az következik, hogy az összecszerúség is a kereset része.
- [54] A Pp. 358. § (1) bekezdése szerint a jogerő a határozathoz kötődik, a határozat tartalmát pedig a Pp. 341. §-a, a 342. §-a és 346. §-a határozzák meg: a 341. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre; a 342. § (1) bekezdése szerint az érdemi döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, az ellenkérelmen és a beszámítási kérelmen, továbbá a 346. § (3) bekezdése szerint az ítélet rendelkező része tartalmazza a bíróság döntése szerinti rendelkezést. Ebből az következik, hogy a jogerő az ezeknek a feltételeknek megfelelő határozathoz kötődik, amelynek része nem csak az elbírált jog, hanem a felperest az elbírált jog alapján megillető követelése, annak összecszerúsége is.

- [55] Ez az értelmezés összhangban áll a pertárgyfogalommal is. Az ítélt dolog perakadálya szorosan kötődik a per tárgyához; az ítélt dolog esetén a később indult per tárgyának és az ítélt dologként jelentkező ítélet tárgyának azonosságáról van szó. A perek egymástól való megkülönböztetését (identifikációját) a perek tárgyának meghatározása, a pertárgyfogalom alapozza meg. A pertárgyfogalomnak – egyebek mellett – az a jelentősége, hogy biztosítja a pertárgy meghatározását, más igényektől való megkülönböztethetőségét. A pertárgyfogalom alapján dönthető el az is, hogy fennáll-e az ítélt dolog akadálya.
- [56] A Pp. hatálya alá tartozó ügyekben a 6/2022. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.027/2022/15.) végkövetkeztetése szerint az új per tárgya és az ítélet tárgya között akkor áll fenn az azonosság, ha – a Pp. által szabályozott háromtagú pertárgyfogalomnak megfelelően – azonos az érvényesíteni kívánt alanyi jog, az ebből eredő követelésre vonatkozó kereseti kérelem, valamint azonosak a jogot és a kereseti kérelmet megalapozó konkrét (történeti) tények.
- [57] Mindezekből az indítványban felvetett jogkérdésre nézve az alábbiak következnek:
- [58] Ha a polgári perben a felperes keresetében a közte és az alperes között létrejött szerződés érvényessé nyilvánítását, és az érvényessé nyilvánított szerződés alapján az alperesnek a hátralékos tartozása megfizetésére kötelezését kéri, a bíróság azonban az alperes kifogására tekintettel elutasítja a keresetet, mivel a perbeli szerződés más okból is érvénytelen, és a felperes e másik érvénytelenségi ok kiküszöbölését nem kérte, a bíróság döntése az előterjesztett kereset érdemi elbírálását jelenti. A bíróság ugyanis érdemben bírálja el az érvényesített jogot és a kereseti kérelmet akkor is, ha azért rendelkezik a kereset elutasításáról, mert úgy ítéli meg, hogy az alperes megalapozottan hivatkozott a jog érvényesíthetőségét kizáró, megszüntető vagy gátló rendelkezésre. A keresetet elutasító ítélethez ezért a Pp. 360. § (1) bekezdése értelmében anyagi jogerőhatás fűződik, amely kizárja, hogy a felperes egy újabb perben ismételten kérje a korábbi keresetében szereplő érvénytelenségi ok kiküszöbölésével a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes marasztalását. A fél-, a tény- és a jogazonosság ugyanis ilyen esetben maradéktalanul fennáll. Ezen nem változtat az sem, ha a felperes az újabb keresetében nem csak a már megelőzőleg is orvosolni kért, hanem a korábbi perben felmerült további érvénytelenségi okot is kéri kiküszöbölni, és erre figyelemmel az alperest az előzményi perben megjelölthöz képest kisebb összegű hátralékos tartozás megfizetésére kéri kötelezni. Az előzményi perben ugyanis mindegyik érvénytelenségi ok már a per tárgyát képezte, a korábbi keresettel érvényesített jog és annak tényalapja változatlanul megjelennek az újabb keresetben, az alperes marasztalására irányuló korábbi kérelem pedig összecsúszását tekintve lefedi, mint többen a kevesebb, magában foglalja az újabb perben előadott marasztalás iránti kérelmet.
- [59] Az ítélt dolog a Pp. szabályozási rendszerében perakadály, fennállása esetén a keresetlevelet a bíróságnak a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – vissza kell utasítania, illetőleg az eljárást – ha a keresetlevél visszautasítását elmulasztotta –, a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból meg kell szüntetnie. Anyagi pervezetésre ilyen esetben nem kerülhet sor, annak alkalmazása ugyanis csak szabályszerűen előterjesztett, perfelvételre alkalmas kereset alapján merülhet fel.
- [60] A Kúria kiemeli, hogy a felperes előtt, ha keresetében az alperessel kötött szerződésén alapuló igényt érvényesít, az alperes azonban ellenkérelmében a szerződés teljes érvénytelenségét állítja, többféle lehetőség áll arra, hogy az alperesi védekezés sikeressége esetére, illetve esetében az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását, köztük a szerződés érvényessé nyilvánítását kérje. Már az adott eljárásban módosíthatja ugyanis a keresetét, és legalább eshetőlegesen kérheti az érvényessé nyilvánítást és az alperes marasztalását, vagy bevárhatja a keresete módosítása nélkül a bíróság döntését, és ha a bíróság az érvénytelenségi kifogást megalapozottnak ítéli, egy újabb perben előterjesztheti a szerződés érvényessé nyilvánítására és az alperes marasztalására irányuló keresetét. Ha azonban az alperes védekezése alapján, vagy mert a bíróság hivatalból észlelt semmisségi okot és ezt a felek tudomására hozta, több, a szerződés teljes érvénytelenségét előidéző okot is a per tárgyává tettek, a felperes egyik eljárási út választása esetében sem hagyhatja figyelmen kívül, hogy az érvényessé nyilvánítást célzó keresetében valamennyi érvénytelenségi ok kiküszöbölését kérnie kell. Az ellenkező esetben ugyanis önmaga zárja ki a szerződés érvényessé nyilvánításának lehetőségét, hiszen ha csak az egyik fennálló érvénytelenségi ok orvoslását kéri, azzal a szerződés teljes érvénytelenségén nem változtathat.

VII.

- [61] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés b) pontja, 33. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 40. § (1) és (2) bekezdései alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- [62] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi.
- [63] A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. Ettől az időponttól kezdve a Kúria BHGY-ban közzétett Gfv.30.123/2022/11. számú határozatában foglalt és más hasonló jogértelmezés kötelező erejűként nem hivatkozható.

Budapest, 2025. január 27.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Dr. Tanczos Rita s.k. bíró

**A Kúria 2/2025. JEH határozata (Jpe.IV.60.048/2024/10. szám)
a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének megállapítására irányuló kereset
sui generis jellegéről**

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria P.V. tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján lefolytatott eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 58–60. §-aiban meghatározott felmondás esetén, ha a haszonbérleti szerződés felmondását a másik fél a törvényben meghatározott időn belül nem fogadja el, illetve 2023. január 1. napját követően az ellen írásban tiltakozik, a felmondást gyakorló által a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének a megállapítása iránt indított per sui generis megállapítási pernek minősül, azaz ilyen tartalmú kereset esetén a bíróságnak nem kell vizsgálnia a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 172. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállását.
2. A Kúria indítványozó tanácsa a Kúria Pfv.21.479/2018/7. számú határozatának jogértelmezésétől eltérhet.
3. A Kúria Pfv.21.479/2018/7. számú határozata és más hasonló tartalmú határozatai a továbbiakban kötelező erejűként nem hivatkozhatók.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Pfv.20.020/2024. számon folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásban eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva, a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) 61. § (1) bekezdése alapján a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének a megállapítása iránt indított megállapítási kereset jogi jellegének megítélése tekintetében el kíván térni a Kúria Pfv.21.479/2018/7. számon meghozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatától.
- [2] Az indítványozó tanács a következő kérdésben kérte a Jogegységi Panasz Tanács állásfoglalását: A Fétv. 58–60. §-aiban meghatározott felmondás esetén, ha a haszonbérleti szerződés azonnali hatályú felmondását a másik fél a törvényben meghatározott időn belül nem fogadja el, illetve 2023. január 1. napját követően az ellen

írásban tiltakozik, a felmondást gyakorló által a Fétv. 61. § (1) bekezdése alapján a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének a megállapítása iránt indított per sui generis megállapítási pernek minősül, vagy ilyen tartalmú kereset esetén a bíróságnak vizsgálni kell a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállását.

II.

- [3] Az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügy tényállása szerint az alperes haszonbérelő és a Magyar Állam haszonbérbeadó között 2013. december 2-án 2033. október 15. napjáig tartó, határozott időre szóló mezőgazdasági haszonbérleti szerződés jött létre – többek között – a perbeli külterületi ingatlanokra. A felperes férje 2016. február 25-én megvásárolta az államtól az egyik perbeli ingatlant, majd azt a felperesnek ajándékozta. A felperes a 2016. április 29-én kelt szerződéssel megvásárolta a másik perbeli ingatlant is.
- [4] A felperes 2020. szeptember 28-án kelt levelében – a Fétv. 50/A. §-ára és a haszonbérleti szerződések 3.6. pontjára hivatkozással – igazságügyi szakértői vélemény csatolása mellett kezdeményezte a két ingatlanra vonatkozó haszonbérleti díj felemelését. Az alperes a módosítás törvényességét vitatta, azonban a Fétv. 50/A. § (4) bekezdése szerinti pert nem indított. Az alperes 2021. év első félévében – a felperes fizetési felszólítása ellenére – nem a kezdeményezésben megjelölt összeget fizette meg a felperesnek, aki ezért a 2022. január 18-án kelt levelében a haszonbérleti szerződést azonnali hatállyal felmondta, amelyet az alperes nem fogadott el.
- [5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy a perbeli ingatlanokra vonatkozóan a peres felek között fennálló haszonbérleti szerződést a 2022. január 18-án kelt azonnali hatályú felmondás 2022. január 21. napjával jogszerűen megszüntette. Kérte továbbá a földügyi hatóság megkeresését az ingatlanok vonatkozásában az alperes javára bejegyzett földhasználati jog törlése iránt. Keresetét a Fétv. 58. § (1) bekezdés d) pontjára, valamint a 61. § (1) bekezdésére alapította.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta a felperes 2020. szeptember 28-án kelt kezdeményezésének a jogszerűségét, és mivel szerinte a kezdeményezés nem felelt meg a törvény előírásainak, a felmondás sem volt jogszerű, mert a haszonbérleti szerződésben megállapított haszonbérleti díjat megfizette.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Érvelése szerint a felperes kezdeményezéséhez csatolt igazságügyi szakértői vélemény a szakvéleményben rögzített érvényességi idő lejártára tekintettel már nem volt érvényesen felhasználható, így nem volt alkalmas a kívánt joghatás kiváltására.
- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy a 2013. december 2-án kelt, a felek között fennálló, a perbeli két ingatlanra vonatkozó földhaszonbérleti szerződést a felperes 2022. január 18. napján kelt azonnali hatályú felmondása 2022. január 21. napján megszüntette. A jogerős ítélet indokai szerint a felperes 2020. szeptember 28-i díjmelési kezdeményezése megfelelt a Fétv. 50/A. § (1) és (2) bekezdésében rögzítetteknek. Az alperes a Fétv. 50/A. § (4) bekezdése alapján a kezdeményezés kézhezvételétől számított 30 napos határidő alatt pert nem indított a haszonbérleti díj megállapítása iránt, ezért a haszonbérleti díjat a kezdeményezésben megjelölt mértékben módosítotttnak kell tekinteni. A perben nem volt vitás, hogy az alperes 2021. évre nem a 2020. szeptember 28-i kezdeményezéssel módosított földhaszonbérleti díjat fizette meg a felperesnek, ami a haszonbérleti szerződés azonnali hatályú felmondásának jogszerűségét a Fétv. 58. § (1) bekezdés d) pontja értelmében megalapozta. Fennálltak a felperes megállapítási keresetének a Pp. 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételei és a felmondás jogszerűsége is megállapítható volt, ezért a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében megváltoztatta, és a megállapítási keresetnek helyt adott.
- [9] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – annak tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítéletet helybenhagyó határozat meghozatalát kérte. Felülvizsgálati kérelmében a Pp. 172. § (3) bekezdésének sérelmét és a Kúria Pfv.21.479/2018/7. számú, valamint a Pfv.20.215/2023/4. számú döntéseitől jogkérdésben való eltérést is állította.
- [10] Az alperes felülvizsgálati kérelmének lényege szerint a kereset nem minősül a Fétv. 61. § (1) bekezdése rendelkezéseire tekintettel sui generis megállapítási keresetnek, a megállapítási kereset megindításának a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti feltételei pedig nem állnak fenn. A felperes ugyanis több, marasztalásra irányuló kérelmet is előterjeszthetett volna. E marasztalási perek korlátját képezik a megállapítási kereset benyújtásának, az ezzel kapcsolatos vizsgálatot pedig a bíróságnak hivatalból, a felek előadásától és kérelmeitől függetlenül, az eljárás bármely szakaszában el kellett végeznie.

III.

- [11] Az indítványozó tanácsnak az általa felvetett jogkérdésben az az álláspontja, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdésén alapuló, a felmondást el nem fogadó haszonbérlelővel szemben a földhaszonbérleti szerződés felmondással való megszűnésének megállapítása iránt indítható kereset sui generis megállapítási kereset, azaz a – tartalmilag a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 123. §-ával azonosan értelmezendő – Pp. 172. §-ának (3) bekezdésében írt feltételek vizsgálata szükségtelen. Ezért az indítványozó tanács indokai szerint az alperes által is hivatkozott, a BHGY-ban Pfv.21.479/2018/7. számon közzétett kúriai referenciahatározatban (a továbbiakban: referenciahatározat) kifejtett jogértelmezés nem tartható fenn.
- [12] A referenciahatározat indokai szerint a Fétv. 61. § (1) bekezdése nem ad önálló jogszabályi felhatalmazást megállapítási kereset előterjesztésére. A normaszöveg nem határozza meg, hogy milyen alanyi jog védelme kérhető a bíróságtól, és a jogvita eldöntésére sem ad szabályt. A referenciahatározat elbírálására irányadó régi Pp. 123. §-a szerint a megállapításra irányuló kereseti kérelem együttes feltételei a jogvédelem szükségessége, valamint a teljesítés követelhetőségének kizártsága. A haszonbérleti szerződést megszüntető felmondás esetén azonban követelhető a föld visszaadása, ezért nem állt fenn a megállapítási kereset előterjesztésének az a feltétele, hogy marasztalás iránti kereset nem terjeszthető elő. A referenciahatározatban a Kúria tehát sem a sui generis megállapítási kereset, sem pedig az általános szabályok szerinti megállapítási kereset előterjesztésére nem látott lehetőséget.

IV.

- [13] A legfőbb ügyész a Bszi. 37. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában úgy foglalt állást, hogy a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének megállapítása iránt indított per sui generis megállapítási per.
- [14] Nyilatkozatának indokai szerint vizsgálandó, hogy a sui generis minőség megállapításához a jogalkotónak milyen terjedelemben kell meghatározni a védendő anyagi jogot, illetve a jogvita eldöntését mennyiben kell szabályoznia. A perbeli esetben a Fétv. mint anyagi jogi szabály a felmondást az általános polgári jogi szabályoktól eltérően, speciálisan szabályozza, amely a felperes sui generis keresetiségi jogát teremti meg. Bár a normaszöveg hiányos, de a keresetindítás feltételeit teljeskörűen tartalmazza. A felmondási jog gyakorlása meghatározott előfeltételekhez kötött, és a Fétv. további követelményeket támaszt a szerződés megszűnéséhez azzal, hogy jogot biztosít a jognyilatkozat címzettjének a felmondás el nem fogadására, megakadályozva ezzel a szerződés megszűnését, másrészt ebben az esetben a felmondásra jogosult felet kötelezi arra, hogy a felmondás hatályosulása érdekében a bírósághoz forduljon ennek megállapítása iránt. Ezzel az anyagi jog megteremt és egyúttal meg is határozza a megállapítási kereset előterjesztésének lehetőségét. Jelen esetben tehát a megállapítás az a jogvédelmi eszköz, amelyet a Fétv. mint anyagi jog teremt, és egyúttal meghatározza a megállapítási kereset előterjesztésének a lehetőségét. Ezért ez a kereset sui generis megállapítási kereset.
- [15] A felperes nyilatkozatában az előzetes döntéshozatali indítványban foglaltakhoz csatlakozva kérte annak megállapítását, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdése szerint a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének a megállapítása iránt indított per sui generis megállapítási pernek minősül a Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 28. cikke szerinti értelmezés alapján, ezért nem kell vizsgálni a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállását. Előadta, hogy a kereset előterjesztésének időpontjában a Fétv. 61. § (1) bekezdése rövid perindítási határidőről rendelkezett. A rövid perindítási határidő arra utal, hogy jogalkotói cél az volt, hogy a bíróságnak csak a felmondás jogszerűsége tárgyában kell határoznia. Álláspontja szerint ezt a jogértelmezést igazolja a földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 2023. május 14-ig hatályos 14. § (4) bekezdése is, amely alapján a földhasználat felmondás alapján történő megszűnése esetén a felmondás elfogadásáról szóló nyilatkozat hiányában a törlés-bejelentési adatlaphoz mellékelni kellett azt a jogerős bírói ítéletet, amely bizonyítja, hogy a szerződéses jogviszonyt jogszerűen mondták fel, vagy a felmondás a szerződéses jogviszonyt megszüntette.

V.

- [16] A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja az indítványban meghatározott jogkérdéssel kapcsolatban a következő.
- [17] A sui generis megállapítási kereset kapcsán néhány fogalmi alapkérdés tisztázása szükséges, miután mind a bírói gyakorlatban, mind a jogirodalomban többféle jogfogalom (tárgyi jog, alanyi jog, alanyi joghelyzet, materiális jog, processzuális jog vagy az ezekből levezetett igény, igényjog) használata definiálás nélkül jelenik meg, amely

– a különböző dogmatikai tételekből levezetett eltérő következtetések miatt – félreértésekre adhat okot. A tárgyi jog legáltalánosabban vizsgálható csak a jogszabályokban megnyilvánuló akarat szempontjából és a jogszabályok tartalma alapján is. Az ezekből levezetett következmény, a különböző jogfogalmak elhatárolásához segítséget ad a tárgyi jog objektíválódási folyamatának megítélése, az, hogy a jogszabályok megvalósítása milyen következménnyel jár azokra nézve, akikre a tárgyi jog szabályt ad. A következmény – aszerint, hogy milyen elméleti kiindulópontot foglalunk el – többféle lehet. Az elméletek első csoportja szerint a jogszabályok megvalósítása azzal a következménnyel jár, hogy egyesek bizonyos magatartásokra jogosítva, mások pedig bizonyos magatartásokra kötelezve lesznek. Ebben a jogfelfogásban a jogosultságot is jognak szokás nevezni, így ez az elméleti kategorizálás a jognak két elemét, egyrészt a tárgyi értelemben vett jogot mint elvek összességét, másrészt az alanyi értelemben vett jogot mint jogosultságot különbözteti meg. Ebből az elméleti megközelítésből levezethető jogteóriák szerint az alanyi jog fogalma szükségszerűen igényli a tárgyi jog részéről való elismerést, védelmet vagy engedélyezést, azaz az alanyi jognak is a tárgyi jog a viszonyítási alapja, de az elméleti megközelítések különbséget tesznek alanyi joghelyzetek között az alapján, ahogyan a tárgyi jog alanyi joggá válik. Az elméletek másik csoportjának kiindulópontja az, hogy csak a tárgyi jog létezik, az alanyi jog (és kötelezettség) nem más, mint a jogszabály szubjektív megjelenési formája, azaz egy bizonyos alanyra vonatkoztatott jogszabály, illetve más megfogalmazás szerint, ha a tárgyi jogban foglalt elvek a gyakorlati életben objektíválódnak, a következmény nem az egyes jogalanyokra vetített alanyi értelemben vett jogok, illetve kötelezések létrejötte lesz, hanem az egyes jogalanyok bizonyos, a tárgyi jog által meghatározott jogi helyzetekbe jutnak.

- [18] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) egyértelmű eligazodási támpontot nem határoz meg, ezért szükséges a különböző teóriák közös, vagy legalább összeegyeztethető megfogalmazásában definiálni a sui generis megállapítási kereset szempontjából központi jelentőségűnek tűnő alanyi jog fogalmát. Az alanyi jog a tárgyi jog szubjektív oldala. Fogalma leginkább a tárgyi jogból vezethető le oly módon, hogy annak előfeltétele egy normatív szabály (tárgyi jog, jogszabály), és ez „valósul meg”, transzformálódik szubjektív, egyedi jogviszonyokban megtestesült, egyén számára jogosultságot (és kötelezettséget) keletkeztető formában. A Ptk. szövegéből többféle alanyi joghelyzet (és ezzel korrelatív kapcsolatban álló kötelezettség) vezethető le. Klasszikus alanyi joghelyzet az „igényjog”, amelynek sajátossága, hogy abból levezethető a jogosult részére a követelhető magatartás tanúsítása, azaz szükségképpen vele korrelatív kapcsolatban kötelezettség áll.
- [19] Az igény az alanyi jog gyakorlásának, érvényre juttatásának a szándéka, annak a jogosult oldalán fennálló tárgyi védettséghez kapcsolódó aktív eleme; az alanyi jog kikényszeríthető állapota, amely az igényérvényesítés lehetőségeként jelenik meg. Ennek az igény állapotába került (bírói úton érvényesíthető), alanyi jogból fakadó követelés érvényesítésének eljárásjogi eszköze a kereset. A keresetben az igény érvényesítése két értelemben is megjelenik, egyrészt az anyagi jog határozza meg a kereset jogalapját (materiális igény), másrészt eljárásjogi szempontból a kereseti kérelem az eszköze az igény érvényesítésének (processzuális igény).
- [20] A sokféle jogvédelmi helyzet miatt a kereseti kérelmek aszerint tipizálhatóak, hogy a fél milyen tartalmú döntés meghozatalát kéri a bíróságtól. A kereset eszerint irányulhat marasztalásra, megállapításra és jogalakításra. Mindegyik központi eleme az a jogviszony, amellyel kapcsolatban az igényérvényesítő döntést vár a bíróságtól. A jogalakítási kereset alapján meghozott jogalakítási ítélet maga hozza létre, módosítja vagy szünteti meg a jogviszonyt. Ennek a keresettípusnak az indítványozó tanács által előterjesztett jogkérdés megválaszolásánál nincs jelentősége, a másik két keresettípus elhatárolási szempontjai azonban relevánsak a kérdésre adott válasz szempontjából.
- [21] A marasztalási kereset olyan esetekben terjeszthető elő, ha a keresettel érintett jogviszonyban a fél megsértett, vitatott vagy veszélyeztetett anyagi joga orvoslását, vagy abból eredő valamely jogosultságának érvényre juttatását, klasszikus igényjogi joghelyzetben a jogosultsággal korrelatív kapcsolatban álló pozitív vagy negatív kötelezettség teljesítését: a másik fél szolgáltatás nyújtására, teljesítésre, bizonyos magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra, illetve tűrésre kötelezését kéri a bíróságtól. A felperes keresete akkor irányul elmarasztalásra, amikor arra kéri a bíróságot, hogy az ő követelését úgy állapítsa meg az alperes ellen, hogy az nem teljesítés esetén ellene kényszer, vagyis végrehajtás útján érvényesíthető legyen (Magyar Gy. – Nizsalovszky Endre: Magyar polgári perjog, Budapest, 1939. 355. o.).
- [22] Az említett „teljesítésre kötelezést” a gyakorlat igen tágra értelmezi. Ha például a felperes a szerződés érvénytelenségére hivatkozva az eredeti állapot visszaállítását kéri a bíróságtól, az már a Pp. rendszerében – helyesen – marasztalási keresetnek minősül. Azt a Ptk. szövege is kiemeli, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeiről a bíróság rendelkezik, nem pedig megállapítja azokat.
- [23] A megállapítási kereset is kétirányú. A pozitív megállapítási keresettel valamely jog vagy jogviszony fennálltának, míg a negatív megállapítási keresettel fenn nem álltának a megállapítása kérhető a bíróságtól.

A megállapítási kereset célja – eredményessége esetén egyben joghatása – az, hogy a bírósági ítélet tisztázza valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának kérdését [Gfv.30.328/2021/6. (megjelent: BH 2022.270. számon is)]. A megállapítási kereset indításának – mivel a Pp. hatályos rendelkezésének [Pp. 172. § (3) bekezdés] nem tulajdonítható e körben a régi Pp. 123. §-a szerinti rendelkezéstől eltérő szabályozási tartalom {Gfv.21.490/2021/2., Indokolás [22]–[23]}, ezért szövegazonos – két konjunktív, hivatalból vizsgálandó eljárásjogi feltétele van. Megállapítás iránt főszabály szerint akkor terjeszthető elő kereseti kérelem, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges, és a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejárta hiányában, vagy valamely más okból marasztalás nem kérhető.

- [24] Vannak azonban olyan esetek, amelyeknél valamely anyagi jogi szabály engedi meg az *expressis verbis* is megállapításnak minősített kereset előterjesztését {például a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereset [Ptk. 6:108. § (2) bekezdés]}. A kereseti jog alanyára vonatkozó speciális szabállyal is kiegészített törvényi felhatalmazás a Ptk. 6:88. §-ának (4) bekezdése, amely a közérdekben okozott sérelem megszüntetése érdekében és uszoris szerződés esetén az ügyész mint absztrakt közjogi jogalany számára (2/2012. Közigazgatási-munkaügyi-polgári jogegységi határozat I.) biztosít aktív, anyagi jogon alapuló keresetindítási jogot, egyebek mellett a szerződés semmisségének megállapítása iránti *sui generis* megállapítási kereset formájában (Pfv.20.652/2021/12.).
- [25] Vannak olyan anyagi jogon alapuló igények, amelyek esetén az anyagi jogszabály nem szó szerinti megfogalmazású szabályával ad igényjogot, de a Kúria egyedi ügyekben adott jogértelmezése alapján minősíthető az adott kereset *sui generis* megállapítási keresetnek [például a Ptk. 6:223. § (2) bekezdése szerinti, az elővásárlási jog megszegésével kötött szerződés hatálytalanságból eredő igények körében előterjesztett kereset esetén – Pfv.20.533/2020/5.; a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 115. § (4) bekezdés b) pontja szerinti igény esetén – Pfv.20.834/2021/4.]. A Kúria jogértelmezési gyakorlatában nemleges állásfoglalás is történt már [például a Kúria Pfv.21.510/2021/8. határozata szerint az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 75. § (3) bekezdése önálló (*sui generis*) megállapítási kereset előterjesztését nem teszi lehetővé].
- [26] A Kúria egységes jogértelmezési gyakorlata szerint az igényérvényesítés előfeltételei tekintetében különbséget kell tenni a valamely anyagi jogi szabály által önállóan nevesített – *sui generis* – megállapítási kereset és az ebbe a körbe nem tartozó keresetek között (Pfv.20.215/2023/4., a régi Pp. 123. §-ának értelmezése körében: Pfv.21.495/2015/3.). Az elhatárolás azért szükséges, mert a Kúria egységes gyakorlata szerint miután a *sui generis* megállapítási keresetek esetén az anyagi jogi szabály maga engedi meg a megállapítási kereset előterjesztését, ezekben az esetekben nem kell vizsgálni a megállapítási kereset fenti eljárásjogi törvények szerinti előfeltételeinek [rég Pp. 123. §, Pp. 172. § (3) bekezdés] fennálltát [Pfv.20.503/2022/4.; A megállapítási per megindítása feltételeinek vizsgálatáról szóló 4/2024. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.011/2023/16.); illetve az új Ptk. alapján elbírálandó ügyekben irányadó elvi iránymutatásokról szóló 1/2014. Polgári jogegységi határozat V. 1. b) pontja szerint az új Ptk.-ba beépült 5/2013. PJE határozat].
- [27] A fenti jogértelmezést támasztja alá a Pp. miniszteri indoklása is, amely szerint „a törvény kimondja a bírói gyakorlat által alkalmazott azon elvet, hogy a megállapítási kereset előterjesztheségének eljárásjogi feltételeit a bíróság hivatalból vizsgálja. Ez természetesen nem érinti a törvény által megengedett (ún. *sui generis*) megállapítási kereset előterjesztheségét”. Ilyen megállapításokat tartalmaz a Pp. 172. § (3) bekezdéséhez fűzött kommentáriródalom is.
- [28] A *sui generis* megállapítási kereset előterjeszthető az általános eljárásjogi előfeltételek [rég Pp. 123. §, Pp. 172. § (3) bekezdés] hiányában is. Ennek dogmatikai indoka, hogy ezekben az esetekben a megállapítás maga az önálló polgári jogi igény, a megállapítás az alkalmas, szükséges, hatékony és egyben elégséges jogvédelmi eszköz a jogsértéssel szemben. A különböző jogpolitikai indokok alapján jogalkotással ily módon megteremtett jogvédelmi eszközzel, a kért megállapítással – az orvosolni kért jogsértés jellegéből adódóan – a bíróság által tett megállapítás véglegesen rendezi a felek közötti jogvitát. A *sui generis* megállapítási keresetek esetén az anyagi jog minden egyes esetben egyedileg megteremti és egyúttal meg is határozza a megállapítási kereset előterjesztésének lehetőségét, ezért szükséges függetleníteni az ilyen igények elbírálását a régi Pp. 123. §-a, illetve a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti általános eljárásjogi rendelkezéstől, függetlenül attól, hogy az anyagi jogi szabály meghatározza-e az igény érvényesítésének speciális eljárásjogi feltételeit is. A *sui generis* megállapítási kereset jellegében ugyanis a régi Pp. 123. §-a, illetve a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti általános jogszabályi feltételt pótló, illetve helyettesítő jogintézményként funkcionál.
- [29] A *sui generis* megállapítási perek közé mindezek alapján azok a perek tartoznak, ahol a megállapítás önálló polgári jogi igényként definiálható. Az indítványozó tanács azért kíván eltérni a referenciahatározattól, mert megítélése szerint az előterjesztett kereset minősítése szempontjából nem a referenciahatározat szerinti szempontokat kell értékelni.

- [30] A referenciahatározat szerint az előterjesztett kereset azért nem sui generis megállapítási kereset, mert a törvényhely hiányosan, mindössze arról rendelkezik, hogy a másik fél az ott írt határidőn belül bírósághoz fordulhat. A referenciahatározatból az következik, hogy a sui generis megállapítási kereset esetén a jogszabálynak kifejezetten tartalmaznia kell a védendő alanyi jogot, valamint annak eldöntésére irányuló szabályt. Ha az utóbbira nem tér ki a jogi norma, akkor a bírósághoz intézett kérelemnek meg kell felelnie a régi Pp. 123. §-ában, illetve a Pp. 172. § (3) bekezdésében írt feltételeknek. A referenciahatározat szerint a Fétv. 61. § (1) bekezdése nem önálló jogszabályi felhatalmazás megállapítási kereset előterjesztésére, mert a jogi norma nem határozza meg, hogy milyen alanyi jog védelme kérhető a bíróságtól, és a jogvita bíróság előtti eljárásban való eldöntésére sem ad szabályt.
- [31] A Jogegységi Panasz Tanácsnak a referenciahatározatban adott jogértelmezés alapján abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a sui generis megállapítási kereset megállapításához a jogalkotónak milyen terjedelemben kell meghatározni a védendő anyagi jogot, illetve a jogvita eldöntését mennyiben kell szabályozni.
- [32] Az indítványozó tanács által a felülvizsgálati eljárásban elbírálandó ügy tényállása a Fétv. által gyakorolt felmondás megítélését érinti. Ezért annak eldöntéséhez, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdése szerinti kereset sui generis jellegű-e, a Jogegységi Panasz Tanácsnak a felmondás anyagi jogi szabályait kellett megvizsgálnia. A felmondás – a polgári anyagi jog általános szabálya [Ptk. 6:213. § (1) bekezdés] értelmében – olyan személy által gyakorolható, aki jogszabálynál vagy a szerződésnél fogva felmondásra jogosult. A szabályozás e jog gyakorlásának módjaként a másik félhez intézett jognyilatkozatot határozza meg, amelynek címzettnek kell lennie, és hatályosulásához a másik fél tudomására kell jutnia [Ptk. 6:4–5. §]. A jogszerűen gyakorolt felmondás joghatása a szerződés megszüntetése, ezért garanciális szabály az, hogy az egyoldalú hatalmassággal (jognyilatkozattal) az egyik fél által gyakorolt felmondás akkor váltja ki a szerződés megszüntetésének jogkövetkezményét, ha ezt a jogot a felek szerződésükben kikötötték, vagy – ilyen kikötés hiányában is – akkor, ha jogszabály jogosítja fel őt a felmondásra. A felmondás joga csak a határozatlan időre kötött tartós szerződéses viszonyokban – a Ptk. új, általános érvényű rendelkezésével biztosított, mindkét felet megillető felmondási jog ellensúlyozására előírt szabályával – nem zárható ki (e felmondási jog kizárása semmis), ugyanakkor a Ptk.-ban nevesített egyes szerződéstípusokra magában a Ptk.-ban, vagy speciális esetekben külön törvény szabályaival kizárható vagy korlátozható.
- [33] A Ptk. szabályozásából az következik, hogy egyrészt a felek számára nagy teret enged a magánautonómia érvényesülésének, az akarategyezséggel létrehozott szerződés rendelkezéseinek, másrészt a jogalkotó számára lehetőséget teremt speciális szabályok megalkotására, a Ptk. vagy más jogszabály által egyes speciális esetekre sajátos szabályozás lehetőségének megengedésével. Ebből következően nincs akadálya annak, hogy a jogalkotó speciális felmondási jogot, különös felmondási határidőket, vagy a felmondással kapcsolatos sajátos törvényi feltételeket állapítson meg. Utóbbira példaként említhető, hogy amíg a felmondás általános szabálya a másik fél magatartásától függően teszi lehetővé a szerződés egyoldalú hatalmassággal való megszüntetését [Ptk.-n alapuló felmondási jog illeti meg a felet, ha a másik fél súlyos szerződésszegést követett el – például érdekmúlás esetén [Ptk. 6:140. § (1) bekezdés]], addig az egyes szerződéstípusoknál maga a Ptk. biztosít (az általánostól eltérő különös szabályával) az egyik vagy mindkét felet megillető felmondási jogot a másik fél magatartásától függetlenül. Ilyen esetekben feltételekhez, tipikusan kártalanítási kötelezettséghez kötött a felmondás jogának gyakorlása [például Ptk. 6:231. § (3) bekezdés, Ptk. 6:249. §, Ptk. 6:278. § (1)–(3) bekezdés].
- [34] A Fétv. a Ptk.-hoz képest a felmondást speciálisan szabályozza. Jelentősen eltérő a joghatás kiváltásának feltételrendszerére vonatkozó szabálya, ugyanis a Ptk. egyoldalú hatalmasságot biztosító és csupán az egyoldalú jognyilatkozat másik fél tudomásszerzésével való hatályosulásához kötött szabályozásától eltérően, a Fétv.-nek a jogvita elbírálására irányadó szabályozása [Fétv. 61. § (1) bekezdés] szerint: ha a felmondás a Fétv. 58–60. §-ain alapul, azt a másik félnek el kell fogadnia. Ha a felmondást a másik fél 15 napon belül nem fogadja el, a felmondást gyakorló további 8 napon belüli bírósághoz fordulhat. Ha nem így jár el, a felmondás a törvény erejénél fogva hatályát veszti. A Fétv. magát a felmondás jogintézményét a Ptk.-tól eltérően, sajátosan szabályozza. A Fétv. megfelelően tartalmazza a felmondási jog gyakorlásának sajátos előfeltételeit: a haszonbérbeadónak csak a Fétv. 58–60. §-aiban szabályozott esetekben van törvényen alapuló felmondási joga. A Fétv. jelen jogvitában hatályos szabályozása további sajátos követelményt támaszt a felmondó nyilatkozat joghatásának kiváltásához is, az általános polgári jogi szabályoktól, a Ptk. 6:4–5. §-aitól, valamint 6:213. §-ának rendelkezésétől eltérően jogot biztosít a haszonbérlőnek a felmondás el nem fogadására, megakadályozva ezzel a szerződés megszűnését, másrészt ebben az esetben a felmondásra jogosult haszonbérbeadót kötelezi arra, hogy a felmondás hatályosulása érdekében a bírósághoz forduljon.

- [35] A Fétv. rendelkezéseiből következően a haszonbérbeadónak a felmondás el nem fogadása esetén anyagi jogi igénye keletkezik, amelynek célja a felmondás hatályvesztésének megakadályozása, azaz a szerződés megszüntetése. A kereseti kérelem értelemszerűen ennek megállapítására irányulhat.
- [36] Az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügyben a Fétv. teremti meg a felperes sui generis perlési igényét. A fentebb kifejtett jogértelmezés szerint ilyen igényjog és kereseti jog megállapítására sor kerülhet akkor is, ha az anyagi jogi szabály a jogvédelmi igény megjelölésére nem expressis verbis használja a megállapítási kereset megfogalmazást. Annak szintén nincs jelentősége, hogy a szabályozás hézagos szerkezetű, mert a Ptk. saját szövegezése szerint a nyitott megfogalmazású, többféle igényt is lefedő anyagi jogi felhatalmazása esetén is sui generis igényérvényesítési lehetőség állapítható meg [Ptk. 6:223. § (2) bekezdés – Pfv.20.533/2020/5.], és más törvény esetén is hasonló értelmezés vezethető le [Szocvtv. 115. § (4) bekezdés b) pont – Pfv.20.834/2021/4.]. Döntő jelentőségű a jogértelmezésnél az is, hogy habár a normaszöveg hiányos, de abból a keresetindítás joga és a keresetindításra nyitva álló határidő teljeskörűen kiolvasható. A szabályozásból a felek jogainak egyensúlya is megállapítható, hiszen ez a sajátos szabályozás az egyébként jogszerű, a Fétv.-ben megjelölt okok valamelyikére alapított felmondás esetén a haszonbérelő számára biztosítja annak el nem fogadását, amelynek – további jogcselekmények nélkül – a szerződés megszűnésének megakadályozása a következménye. Ebben a helyzetben a haszonbérbeadó a Fétv. 61. § (1) bekezdésével megteremtett jogvédelmi igényének érvényesítésével (keresettel), csak bírósághoz fordulással érheti el a felmondás szerződésszüntető hatását, azaz a Fétv. a felmondási jogot egyébként jogszerűen gyakorló haszonbérbeadót a bírósági út igénybevételére kényszeríti, szemben a Ptk.-n alapuló általános szabályozással.
- [37] A szabályozás jellegéből és a norma szövegéből következően a Fétv. 61. § (1) bekezdése szerinti keresetnek processzuális értelemben a felmondás hatályosulásának megállapítására kell irányulnia, mert a jogalkotó szándéka a szerződéses jogviszony megszűnését eredményezően csak ilyen (deklaratív) jogerős bírósági ítéleti megállapítással érhető el. A felmondás Fétv. 58–60. §-aiban előírt eseteiben a Fétv. 61. § (1) bekezdésén alapuló kereset alapján a bíróságnak – gyors és hatékony jogorvoslattal – lehetősége van ítélettel tisztázni a szerződéses jogviszony fennállását, vagy megszűnését. A haszonbérbeadó és a haszonbérelő közötti egyéb esetleges vitás kérdések (pl. a Fétv. 62. §-a szerinti elszámolás) a felmondás hatályosulása függvényében rendezhetők.
- [38] Az indítványozó tanács előtt elbírálandó ügyben a Fétv. 2023. január 1-ig hatályos rendelkezéseit szükséges alkalmazni. A fenti jogértelmezés azonban irányadó olyan ügyekben is, amelyekben a Fétv. 61. § (1) bekezdésének az egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVII. törvény 49. §-ával módosított rendelkezéseit kell alkalmazni. A módosítás ugyanis csak a haszonbérbeadó helyzetét érintő és az ilyen perekben a bizonyítást könnyítő szabályt iktatott be azzal, hogy a korábbi szabályozás szerinti „a felmondást nem fogadja el” megfogalmazás helyett 2023. január 1-től az „az ellen írásban tiltakozik” fordulatot vezette be. A módosítás jogalkotói indokolása szerint is e módosításra a jogalkalmazói gyakorlatból származó visszajelzések alapján került sor, ugyanis a 2023. január 1. előtt hatályos normaszöveg alapján az volt megállapítható, hogy a felmondásra vonatkozó eljárási szabályok aránytalanul megnehezítették a földhaszonbérleti szerződés megszüntetését annak okán, hogy az adott esetben jogszerűtlenül eljáró és ezen magatartásával a felmondásra a másik fél számára okot szolgáltató haszonbérelő pusztán a passzív magatartásával is megakadályozhatta a felmondás hatályosulását. A korábbi szabályozás ugyanis nem írt elő az el nem fogadásra formai követelményt. Ennek a helyzetnek a megváltoztatása érdekében döntött a jogalkotó arról, hogy a módosítást követően tett felmondás esetén már nem szükséges, hogy a másik fél a felmondást kifejezetten elfogadja, hanem a felmondás hatályosulásának megakadályozásához és az eljárás bírósági útra tereléséhez a másik fél kifejezett, írásbeli alakban tett tiltakozása szükséges. A módosított szabály mindkét szerződő fél tekintetében a korábbinál hosszabb igényérvényesítési határidőt állapított meg, az írásbeli tiltakozás, illetve a perindítási határidőre egyaránt 30 napos határidőt szabott, ami a felek helyzetét csak kiegyensúlyozta. Miután a módosítás a haszonbérbeadó anyagi jogosultságát, arra alapított igényét lényegileg nem érintette, ezért az általa előterjeszthető megállapítási kereset sui generis jellegét kimondó jogértelmezés – a jogszabályi rendelkezés későbbi esetleges lényeges módosulásnak időpontjáig – a módosított szabályozás mellett is irányadó.
- [39] A kifejtettek alapján a Jogegységi Panasz Tanács álláspontja az, hogy az Alaptörvény 28. cikke szerinti követelménynek kizárólag az az értelmezés felel meg, amely szerint az indítványozó tanács előtt elbírálandó ügyben a megállapítás az a jogvédelmi eszköz, amelyet a Fétv. mint anyagi jog teremt meg, és egyúttal meghatározza a megállapítási kereset előterjesztésének a lehetőségét. Ezért a Fétv. 61. § (1) bekezdése szerinti kereset sui generis megállapítási kereset.
- [40] A Kúria ettől eltérő tartalmú határozatai a továbbiakban nem hivatkozhatóak kötelező erejűként.

VI.

- [41] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés b) pontja, 33. § (1) bekezdés b) pontja, 34. §-a és 40. § (1) és (2) bekezdése alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [42] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

Budapest, 2025. február 3.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

Dr. Szabó Klára bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [43] A jogegységi határozattal nem értek egyet az alábbiak miatt.
- [44] A jogegységi indítvány kérdésfeltétele és a határozat rendelkező részbeli szövegezése alapján úgy tűnhet, hogy a jogegységi eljárás tárgya annak eldöntése, hogy amennyiben a Fétv. 61. § (1) bekezdése alapján a felmondást gyakorló fél megállapítási pert indít, akkor ez a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének a megállapítása iránt indult per sui generis vagy a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti, az eljárásjogi feltételek fennállása vizsgálatát megkövetelő megállapítási per-e. Úgy tűnik tehát, mintha kizárólag a megállapítási kereseti kérelem jogi jellegének a megítélése lenne a releváns kérdés. A határozat rendelkező része nem egyértelmű megfogalmazásából ezért adódhatna olyan következtetés is, hogy a felmondást gyakorló fél a Fétv. 61. § (1) bekezdésére alapítottan nem csak megállapítási pert indíthat, hanem bármilyen más pert, ami a felmondás hatályosulásához vezet, és ekként ez utóbbi is megfelelő jogvédelmi eszköz lehetne a jogosult számára a jogsértéssel szemben.
- [45] Valójában azonban az előzetes döntéshozatali indítványból, valamint a jogegységi határozat rendelkező része és indokolása egybevetéséből, továbbá a döntés logikájából is világosan kitűnik, hogy a jogértelmezés kiindulópontja és nagyon is fontos eleme az, hogy a felmondást gyakorló fél a törvényi határidőben, az értelmezendő jogszabályhely alapján mást nem, csak megállapítási pert indíthat, és e kizárólagosan előterjeszthető megállapítási kereseti kérelem vonatkozásában döntendő el, hogy az az alapján megindult per sui generis megállapítási vagy a Pp. 172. § (3) bekezdésén alapuló pernek minősül-e. A jogegységi határozat ebben az összetett jogkérdésben tartalmát tekintve úgy foglalt állást, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdése alapján kizárólagosan megállapítási kereseti kérelem terjeszthető elő, az így megindított per pedig a jogszabályi felhatalmazásra tekintettel sui generis megállapítási per (ld. a határozat indokolása [35], [37] és [39] bekezdését).
- [46] Ezt az evidenciaként kezelt alaphelyzetet, a jogértelmezés kiindulópontját nem tartom elfogadhatónak, ebből pedig egyenesen következik egy másik jogi álláspont.
- [47] A jogegységi eljárásban referenciahatározatként kezelt Pfv.21.479/2018/7. számú felülvizsgálati ítélet a másodfokú bíróság jogerős ítéletének indokolását elfogadva rögzítette, hogy „a Fétv. 61. § (1) bekezdése nem önálló jogszabályi felhatalmazás megállapítási kereset előterjesztésére”. A Kúria ítélkező tanácsa ebben az ügyben a felhívott törvényhely hiányosságával egyáltalán nem indokolta, hogy miért nem sui generis megállapítási perről van szó. A szabályozás tartalmát ismertetve utalt ugyan a védendő alanyi jogra és rögzítette, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdése a jogvita bírósági eljárásban való eldöntésére nem ad szabályt, de ezt – szemben a jogegységi határozat értelmezésével – nem a jogszabályi rendelkezés hiányosságának, hanem tudatos jogalkotói magatartásnak tekintette. A részletes szabályozás hiányából pedig éppen az a következtetés vonható le, hogy a jogalkotó célja a bírósághoz fordulás lehetőségének széles körű biztosítása volt. Így a referenciahatározat félreértelmezése alapján meghatározott, a jogegységi eljárásban eldöntendőnek minősített kérdések (így az, hogy a sui generis megállapítási kereseti kérelemhez a jogalkotónak milyen terjedelemben kell meghatározni a védendő

alanyi jogot, ill. a jogvita eldöntését mennyiben kell szabályoznia) valójában nem visznek közelebb az indítványban feltett jogkérdés – a Fétv. 61. § (1) bekezdése alapján indítható perben előterjeszthető kereseti kérelem típusa, ennek jogi jellege – megválaszolásához.

- [48] Véleményem szerint a haszonbérbeadó jogvédelmére, valamint annak a közérdekű célnak az elérésére, hogy termőföld ne maradjon műveletlenül, nem csak a sui generis megállapítási kereseti kérelem a megfelelő jogi eszköz, továbbá a jogszabály céljából sem látom levezethetőnek a megállapítási per kizárólagosságát hangsúlyozó álláspontot.
- [49] Nem vitás, hogy vannak olyan sui generis megállapítási perek, amelyeknél anyagi jogszabály engedi meg a megállapítási kereseti kérelem előterjesztését. Így a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja, a 6:88. § (4) bekezdése és a 6:108. § (2) bekezdése is olyan jogszabályi felhatalmazást ad, amely alapján kifejezetten is kimondva megállapítási kereseti kérelem előterjesztésére van lehetőség. Erre figyelemmel az eljárásjogi előfeltételek vizsgálata szükségtelen.
- [50] Tény ugyanakkor, hogy a jelen eljárás tárgyát képező Fétv. 61. § (1) bekezdése a törvényben szabályozott felmondást gyakorló haszonbérbeadó számára határidőhöz kötötten azt biztosítja, hogy „bíróshoz fordulhat”. Abból azonban, hogy e szabályozás alapján a felmondás el nem fogadása (ellene való tiltakozás) esetén a haszonbérbeadónak anyagi jogi igénye keletkezik, amelynek célja a felmondás hatályvesztésének megakadályozása, véleményem szerint nem következik „értelemszerűen”, hogy az előterjeszthető kereseti kérelem csak a szerződés megszűnése megállapítására irányulhat. Kétségtelen, hogy a haszonbérbeadó csak bírósághoz fordulással érheti el a felmondás szerződés-szünetítő hatását, azaz a Fétv. a felmondást jogszerűen gyakorló haszonbérbeadót a bírósági út igénybevételére kényszeríti. Ez azonban nem jelenti feltétlenül a jogviszony megszűnésének rendelkező részbe foglalt ítéleti megállapítását, azaz a felperes részéről megállapítási kereseti kérelem (akár sui generis, akár nem) kötelező előterjesztését.
- [51] A Fétv.-ben foglalt általános megfogalmazásra figyelemmel tehát alapvető kérdés, hogy ez a normaszöveg irányulhat-e másra, mint sui generis megállapítási per indítására; vagyis igaz-e az a jogegységi határozatban szereplő, kiindulópontnak tekintett elvi tétel, miszerint a Fétv. 61. § (1) bekezdés szerinti keresetnek processzuális értelemben a felmondás hatályosulásának a megállapítására kell irányulnia. Először tehát a Jogegységi Panasz Tanácsnak abban a kérdésben kellett volna állást foglalnia, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy e jogszabályhely kizárólag megállapítási kereseti kérelem előterjesztését teszi lehetővé, és más típusú kereseti kérelemmel nem lehet elérni azt, hogy a haszonbérbeadóhoz megérkezett, ezzel hatályosult felmondás a haszonbérbeadó el nem fogadása (a később hatályos jog szerint tiltakozása) esetén joghatást váltson ki, a törvényi rendelkezés alapján ne veszítse hatályát, így a felperes arra jogot alapíthasson. Ha valóban csak megállapítási kereseti kérelem lenne előterjeszthető, akkor lenne vizsgálható, hogy e per sui generis megállapítási pernek minősül-e.
- [52] A jogszabályhely szövegéből adódhat a jogegységi határozattal ellentétes olyan értelmezés is, hogy a jogalkotó a termőföldre vonatkozóan garanciális okokból külön szabályozta ilyen esetekre – meghatározott határidő kikötésével – a bírósági igényérvényesítés lehetőségét [régi Ptk. 7. § (1) bekezdés, Ptk. 1:6. §]. Ez pedig magában foglalhatja a hatékony bírói jogvédelem követelményét [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] akkor is, ha más tartalmú kereseti kérelemmel szintén biztosítható a jogviszony fennálltának a tisztázása.
- [53] A Fétv. 58–60. §-aiban foglalt felmondási okok esetén alkalmazandó 61. § (1) bekezdését a 2022. évi LXVII. törvény módosította. E törvény 49. §-ához fűzött jogalkotói indokolás a Fétv. 61. § (1) bekezdését abban a vonatkozásban érinti, hogy a felmondást átvevő fél részéről a jövőben nem szükséges kifejezett elfogadás, hanem „a felmondás hatályosulásának megakadályozásához és az eljárás bírósági útra tereléséhez kell a másik fél kifejezett tiltakozása”. A módosító törvény indokolásának figyelembevétele a cél szerinti jogszabály-értelmezés része, mivel a jogszabály céljának megállapítása során a jogszabály és a módosítására irányuló javaslat indokolására is tekintettel kell lenni. Ez az indokolás viszont inkább a bírósági igényérvényesítés általános és széles körű biztosításaként fogható fel egy speciális esetben. A Fétv. ui. nem korlátozza a felmondást gyakorló fél polgári eljárási jogait, nem mondja meg, milyen tartalmú kereseti kérelmet terjeszthet elő. Magából a szövegből úgy tűnik, a jogalkotó a félre bízta, hogy eldöntse: milyen jogvédelemre szorul, erre tekintettel a kereseti kérelmek fajtái közül melyik előterjesztésével veszi igénybe a bírói utat.
- [54] A kérdés tehát az, hogy van-e olyan kereseti kérelem, ami a Fétv. 61. § (1) bekezdés szerinti követelményeket kielégíti, de nem megállapításra irányul. Ilyen szempontból vizsgálható például a birtokbaadásra irányuló, így marasztalási jellegű kereseti kérelem előterjeszthetősége, ill. az, hogy a felmondás hatályosulásának az eléréséhez ez megfelelő eszköz-e.
- [55] A birtokbaadási per megindítására a Fétv. általánosságban nem ír elő határidőt. Sok esetben a haszonbérleti szerződés megszűnése jogerős bírósági megállapítását követően indítanak a felek birtokbaadás iránti pert, mert a jogviszonyról szóló, megállapítást tartalmazó döntéssel – önkéntes jogkövetés és végrehajtható bírósági határozat

hiányában – nem érték el az általuk kívánt célt, így azt, hogy a földet maguk művelhessék vagy mással műveltessék, és ezek az ő vagyoni érdekeiket szolgálják. E rendes birtokpernek nevezett, a Ptk.-n alapuló per megindítására nincs határidő.

- [56] Ha azonban a felmondást gyakorló fél a Fétv. 61. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 30 napon belül bírósághoz fordul, és keresetlevelében kizárólag birtokbaadásra irányuló, tehát marasztalási kereseti kérelmet terjeszt elő jogalap nélküli birtoklásra [régi Ptk. 193. § (1) bekezdés, Ptk. 5:9. § (1) bekezdés] hivatkozva, az e jogalappal kapcsolatos releváns tények és körülmények tekintetében pedig a haszonbérleti szerződés felmondására utal, s ekként a jogviszony megszűnését és az alperesi birtoklás jogalap nélküli voltát állítja; vajon ez a marasztalásra irányuló kereseti kérelem kielégíti-e a Fétv. 61. § (1) bekezdése szerinti követelményeket? Vajon az ekként indított per megfelelő eszköz-e a haszonbérlelővel közölt, így hatályosult felmondás joghatásainak eléréséhez, az e tárgyban születendő ítélet a szerződés megszűnése deklarálására alkalmas-e?
- [57] A polgári perekben az érdemi döntés korlátait szabályozó Pp. 342. § (1) és (3) bekezdéseiből következik, hogy az érdemi döntés kereteit a kereseti kérelem, az ellenkérelem, a beszámítási kifogás és a felek jogállítása határozza meg. Így a Fétv. 61. § (1) bekezdése szerinti határidőben megindított birtokbaadási perben is a bíróságnak vizsgálnia kell a birtokbaadásra (marasztalásra) irányuló kereseti kérelmet és az ezzel szemben előterjesztett alperesi ellenkérelmet, amelynek jogállítást is magába foglaló típusa az anyagi jogi kifogás. A Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pontja értelmében anyagi jogi kifogás: a keresettel érvényesített jog érvényesíthetőségét kizáró, megszüntető vagy gátló anyagi jogi rendelkezésre történő hivatkozás.
- [58] Az előbbieken részletezett tartalommal megindított birtokbaadás iránti perben – a keresetlevelben megjelölt jogalap, tényelődadás és jogi érvelés mellett – a felmondás jogszerűségének vizsgálata az alperes érdemi ellenkérelme – anyagi jogi kifogása – miatt szükségszerű. A haszonbérlelő alperes ui. a felmondásra tekintettel a föld használatát már nem biztosító haszonbérbeadó felperessel szemben anyagi jogi kifogásában a felperesi szerződésszegés (teljesítés jogos ok nélküli megtagadása) következményeként az általa fennállónak tekintett haszonbérleti szerződés további teljesítését követelheti, ami a birtokbaadásra irányuló kereseti kérelem teljesítését – megalapozottsága esetén – kizárja. Mivel a peres felek bármelyike által érvényesített, ill. állított jog a per tárgyát képezi, így azok egyaránt elbírálásra kerülnek, a birtokbaadási perben a felmondás jogellenessége, annak joghatást kiváltó volta érdemben vizsgálendő kérdés.
- [59] Ez az álláspont egybeesik a bérleti jogviszonynak a bérbeadó vagyonkezelő által felmondással történt megszűnését követően a felmondás érvényességének, jogellenességének tárgyában meghozott 2/2022. Polgári jogegységi határozattal. Ennek rendelkezése szerint: „Helyi önkormányzat által a tulajdonában álló ingatlan kiürítése iránt a jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint indított perben az alperesnek azt a hivatkozását, hogy az ingatlanra vele kötött bérleti szerződés felmondása érvénytelen vagy jogellenes, és ebből következően birtoklásának a bérleti szerződés szerint fennálló jogcíme van, érdemben kell elbírálni abban az esetben is, ha az alperessel a bérleti szerződést nem a tulajdonos önkormányzat, hanem a perben nem álló vagyonkezelő kötötte bérbeadóként, és mondta fel később”. Az idézett jogegységi határozat indokolása [28] bekezdésében megerősíti, hogy a bíróság a kiürítési perben bírálja el a felmondás jogszerűségét. A [41] bekezdés szerint továbbá „az adott ingatlankiürítési perben ... a felmondásnak a peres feleket és kettejük jogviszonyát érintő joghatásáról kell állást foglalnia a bíróságnak: végső soron arról, hogy a felmondásnak tulajdonítható joghatás hiányában, a bérleti szerződés hatálya miatt rendelkezik-e az alperes, avagy sem kellő jogalappal a kiadni kért ingatlan birtoklására”. Az idézett jogegységi határozatra jelen ügyben is figyelemmel kell lenni, mivel egyrészt a régi Ptk. 461. § (1) bekezdése, ill. a Ptk. 6:356. §-a egyaránt a haszonbérletre – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – a bérlet szabályait rendeli alkalmazni, másrészt az itt vázolt eljárásjogi szabályok (az anyagi jogi kifogás elbírálásának kötelezettsége) az anyagi jog tartalmától függetlenül alkalmazandók.
- [60] Mindezekre tekintettel az alábbi következtetések vonhatók le. Ha a birtokbaadásra irányuló per megindítására a törvény szerinti 30 napos határidőben kerül sor, a felmondás nem vesztheti hatályát, hiszen a fél a törvényi határidőben bírósághoz fordult, az ekkor hatályos felmondás e perben ugyanúgy figyelembe vehető, mint egy megállapítási kereseti kérelem esetén. A felperes által érvényesített joggal (az ingatlan kiadásának követelésére való jog), valamint az alperes anyagi jogi kifogása alapján elbírált joggal összefüggésben (a szerződés további teljesítésének a követelésére vonatkozó jog tekintettel arra, hogy a felmondás jogellenessége, joghatás kiváltására alkalmatlan volta miatt a fennálló jogviszonyra nem alkalmazhatók a szerződés megszűnése esetén irányadó jogkövetkezmények) ítélt dolognak nemcsak az elbírált jogok minősülnek, hanem az ezek alapjául szolgáló releváns tények, jogi okfejtések összessége: így a felek közötti jogviszony minősítése is, ami utóbb vitássá nem tehető (BH 2002.235.). Az ítélet anyagi jogereje kiterjed a keresettel érvényesített joggal szemben előterjesztett és elbírált alperesi jogállításra is (BH 2021.200., BH 2022.12.). Az anyagi jogerő pozitív hatása érvényesül, amire tekintettel

az ítéletben elbírált jogot a felek nem tehetik vitássá, valamint az a bíróságok számára is kötelező [Pp. 360. § (1) bekezdés, 2011. évi CLXI. törvény 2. § (1) bekezdés és 6. §].

- [61] Mindebből kitűnik, hogy anyagi jogerő nemcsak az ítélet rendelkező részéhez fűződik, hanem ahhoz az indokolásban rögzített jogi állásponthoz is, ami a jogvita elbírálása szempontjából releváns; így adott esetben ahhoz, ami a felmondás jogszerűsége vagy jogszerűtlensége körében az alperes anyagi jogi kifogására figyelemmel az ítéletben kifejtésre kerül. A felperes jogvédelme tehát azzal az ítéleti indokolással is elérhető, amihez anyagi jogerő fűződik, az indokolás szövege pedig megfelelően deklarálja a felmondással összefüggésben hozott döntést. Az ítélethez és annak releváns indokaihoz kötődő anyagi jogerő tehát hatékony bírói jogvédelmet nyújt a felperes számára a birtokbaadási perben, ahhoz nem kell feltétlenül megállapítási pert indítani. A megállapítási perrel elérni kívánt cél – a haszonbérleti szerződés megszűnésének, a jogviszony fennállásának tisztázása – marasztalási kereseti kérelem előterjesztése esetén, az ez alapján indult, az ingatlan kiadása iránti perben is elérhető: éppen az alperesi jogállításról való döntéstől függ a kereset jogalapjának fennállása.
- [62] A polgári anyagi jogi és az eljárásjogi szempontokat is érintő fenti levezetésből az következik, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdés követelményeinek megfelelő bírósághoz fordulásnak nem csak a felmondás jogellenessége és a jogviszony megszűnése megállapítására irányuló kereseti kérelem előterjesztése minősülhet: a felmondás hatályosulása érdekében más típusú per is eredményes lehet. A haszonbérbeadó felperesnek – tényállástól függően – érdeke fűződhet ahhoz, hogy a jogszerű felmondásra alapítva a törvényi határidőben benyújtott keresetlevél alapján a bíróság a termőföld birtokának kiadását elrendelő, végrehajtható ítéletet hozzon, így a felmondás jogszerűsége – az alperesi védekezés körében történő – megítélésével egyidejűleg, egyetlen kereseti kérelem benyújtásával és elbírálásával végrehajtható módon rendeződjön az ingatlan birtokjogi helyzete, és tisztázódjon a jogviszony fennállásának kérdése is. A felperes birtokbaadásra vonatkozó polgári anyagi jogi igényének (alanyi jogának) bírósági érvényesítése útján is elérhető a felmondás jogszerűségének érdemi vizsgálata, e körben anyagi jogerővel bíró döntés meghozatala, amelynek az ítélet indokolásában való megjelenése deklaratív módon is egyértelművé teszi a bíróság felmondással kapcsolatos álláspontját. A törvényi határidőben megindított ilyen marasztalási perre tekintettel ezért a felmondás hatályvesztése a Fétv. 61. § (1) bekezdése alapján nem lenne kimondható.
- [63] Az ezzel ellentétes tartalmú jogegységi határozatból viszont az következik, hogy amennyiben a felperes jogvédte érdekeinek megfelelően a törvényes határidőben keresetlevelében a felmondás jogszerűségét is érintő, de kizárólag birtokba adásra irányuló kereseti kérelmet terjeszt elő, az eleve a kereset elutasítására vezet, mivel a többségi határozat logikája szerint a felmondás időközben – a felmondás jogszerűsége megállapítására irányuló perben hozott jogerős ítélet hiányában – a Fétv. 61. § (1) bekezdés utolsó mondata értelmében hatályát vesztené függetlenül attól, hogy annak a jogszerűségéről való döntés a 30 napos határidőn belül megindított birtokbaadási pernek is szükségszerűen a tárgya: így azonban e perben a felmondás jogszerűségének érdemi vizsgálatára nem kerülhet sor.
- [64] Az ugyanakkor véleményem szerint sem lehet kizárt, hogy a haszonbérbeadó felperes a saját körülményeit figyelembevéve maga úgy ítélje meg, jogvédelméhez elegendő a törvényi határidőben előterjesztett megállapításra irányuló kereseti kérelem és az ez alapján meghozott ítéleti döntés. A más (pl. marasztalási) kereseti kérelem mellett vagy önállóan érvényesített megállapítási kereseti kérelem azonban – az előbbieken kifejtettek szerint – nem jelent kizárólagos jogvédelmet, az nem minősíthető olyan megállapítási kereseti kérelemnek, aminek előterjesztését jogszabály a speciális helyzetre egyértelműen – akár értelmezéssel megállapíthatóan – kizárólagosan írja elő, vagyis a megállapításra nem a Fétv. 61. § (1) bekezdése ad „igényjogot”: a törvényhely alapján ez esetben a felmondás hatályvesztése megakadályozására nem csak speciális megállapítási kereseti kérelem nyújtható be. Nem tartom helyesnek ezért a határozatnak azt a megállapítását, miszerint a jogalkotó szándéka (a felmondás hatályosulásának bírói úton való kimondása) csak jogerős ítéleti megállapítással érhető el. Ez ui. a jogszabályi határidőben megindított birtokbaadási perrel is elérhető.
- [65] Ebből egyenesen következik, hogy a felperesnek – a jogegységi határozat fogalomhasználatát követve – nem a kereset jogalapja [lásd: Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pontja] által meghatározott anyagi jogi igény (materiális igény) nélküli kereseti kérelem (processzuális igény) ad jogvédelmet sui generis megállapítási per indításának előírása folytán, hiszen a feleknek van olyan alanyi joga [lásd: Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pontja és 11. pontja], aminek jogvédelme többféle (megállapítási és marasztalási) kereseti kérelem útján is elérhető. Emiatt a Fétv. 61. § (1) bekezdés alapján előterjeszthető megállapítási kereseti kérelem egy a lehetséges bírósági úton történő igényérvényesítések közül, így annak előterjesztése nem jelent „önálló polgári jogi igényérvényesítést”, ezért nincs ok arra, hogy a Pp. 172. § (3) bekezdésében foglalt eljárásjogi feltételek ne érvényesüljenek. Ezek vizsgálatának mellőzését célszerűségi szempontok vagy egyszerűsítésre irányuló törekvések önmagukban nem indokolhatják.

- [66] Megjegyzem még, hogy a többségi álláspont megalapozását szolgáló, elméleti kérdésekkel foglalkozó indokolási rész szerint a megállapításra mint önálló polgári jogi igényre kell tekinteni, aminek az alapját a jelen esetben a Fétv. 61. § (1) bekezdése teremti meg. Ebből az következik, hogy ilyenkor a fél nem valamely jogalapon fennálló alanyi jogát érvényesíti, hanem a „megállapítás” lép elő érvényesített polgári jogi igényként: vagyis a bíróságnak alanyi jog nélküli processzuális igényt (kereseti kérelmet) kell elbírálnia (hiszen megállapításra senkinek nincs alanyi joga). Ez szerintem dogmatikailag nem helytálló.
- [67] A Pp. újítása volt a háromtagú pertárgyfogalom bevezetése, amelynek lényege szerint a keresetnek három eleme van: a jogalap útján megjelölhető keresettel érvényesített jog [Pp. 7. § (1) bekezdés 8. és 11. pont], a döntésre irányuló kereseti kérelem, valamint az ezeket megalapozó tények. Ezeket együttesen kell keresetnek tekinteni [Pp. 170. § (2) bekezdés a), b), c) pont]. Ehhez képest a felperesnek keresetlevelében mindig kell jogállítást tennie, meg kell jelölnie, hogy az alperessel szemben milyen jogalapon, mely jogát kívánja érvényesíteni, hiszen ez a kereset tárgya. A kereseti kérelem ugyanakkor a kereset tartalma, amely azonban csak a kereseti jog- és tényállításhoz viszonyítva értelmezhető. Véleményem szerint ebből az is következik, hogy jogállítás (a keresettel érvényesített jog megjelölése) nélkül nincs kereset; a megállapítás kérésének a lehetősége viszont nem jog, hanem a kógens eljárásjog által szabályozott, a kereset tartalmát jelentő kereseti kérelmek egyike [Pp. 172. § (3) bekezdés]. Vagyis anyagi jogi igény nélküli kereset nem terjeszthető elő, és ez igaz a megállapítási kereseti kérelmet tartalmazó keresetre is.
- [68] A kifejtettekből az következik, hogy a Fétv. 61. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelő, többféle típusú kereseti kérelem terjeszthető elő a polgári anyagi jogi jogszabályi rendelkezésekben biztosított alanyi jogok alapján: így a dologi jogi szabályok közül a régi Ptk. 193. § (1) bekezdése és a Ptk. 5:9. § (1) bekezdése, kötelmi jogi alapon pedig a régi Ptk. 460. §-a és a Ptk. 6:355. §-a ad felhatalmazást – az azokban rögzített alanyi jogok megnyílta esetén – igényérvényesítésre; vagyis ezek az anyagi jogi jogszabályi rendelkezések jogosítják fel a felperest akár megállapítási, akár marasztalási per megindítására. A Fétv. 61. § (1) bekezdése értelmében lefolytatható megállapítási perben ezért maga a megállapítás nem minősül „önálló polgári jogi igénynek”. Az e jogszabályhely alapján – többek között – indítható megállapítási per ezért nem lehet sui generis megállapítási per. A magam részéről ezzel az állásponttal értek egyet.
- [69] A Fétv. 61. § (1) bekezdése szerinti bíróság előtti igényérvényesítésnek a megállapítási kereseti kérelmekre való korlátozása, sui generis megállapítási kereseti kérelemként való felfogása véleményem szerint a bírósághoz fordulás jogának korlátozását, a jogkérdés alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezés olyan megszorító értelmezését jelenti, ami az értelmezett szövegből és az ahhoz fűzött jogalkotói indokolásból – véleményem szerint – nem vezethető le. A határozatban foglalt jogértelmezés túllépi a bírói jogértelmezés kereteit. A határozatot ezért nem tudom támogatni.

Budapest, 2025. február 24.

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

**A Kúria 3/2025. JEH határozata (Jpe.III.60.053/2024/12. szám)
a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi beutazásával vagy tartózkodásával összefüggésben
hozott hatósági határozatokat megalapozó minősített adatok megismerhetőségéről**

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria K.IV. tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. Ha a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény vagy a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény alapján folytatott hatósági eljárásban az eljárással érintett harmadik országbeli állampolgár hivatkozik arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke értelmében származékos tartózkodási jog illeti meg uniós polgárnak minősülő családtagjával fennálló függőségi viszonya alapján, ezt a hatóság akkor is köteles megvizsgálni, ha az eljárás nemzeti letelepedési engedéllyel kapcsolatos. A hatóság határozatának felülvizsgálatára indított közigazgatási perben a bíróság – ha ennek eljárásjogi feltételei fennállnak – azt vizsgálja, hogy a hatóság ennek a körülménynek nem tulajdonított-e aránytalan jelentőséget.
2. Ha harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény vagy a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény alapján folytatott hatósági eljárásban a közrendi, ezen belül nemzetbiztonsági, avagy közbiztonsági kockázatot megállapító hatóság nem járul hozzá ahhoz, hogy a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője a döntés alapjául szolgáló minősített adatokat megismerje és azokra észrevételt tegyen, a hatóság határozatának felülvizsgálatára indított közigazgatási perben a bíróságnak meg kell állapítania, hogy a fél jogainak védelmére nem képes. Ilyen esetben – mindaddig, amíg a jogszabály erre más lehetőséget nem biztosít – a bíróság az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 27. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése figyelembevételével, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 59. § (3) bekezdése alapján értesíti az ügyészt a perbeli fellépés szükségességéről a jogainak védelmére jogi okból képtelen felperes érdekében. A bíróság az ügyész álláspontját úgy hallgatja meg vagy veszi más módon figyelembe, hogy minősített adat ne jusson a fél, a jogi képviselője vagy más erre nem jogosult személy tudomására. Ha a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője nem ismerheti meg a minősített adatokat, és a fél érdekében az ügyész sem lép fel, a bíróság nem fogadhatja el a hatóság egyoldalú álláspontját a nemzetbiztonsági kockázat fennállásáról. A fél iratmegismerési jogát nem váltja ki a bíróságnak az a kötelezettsége, hogy a minősített adatokat megismerje és annak alapján döntsön a kockázat megalapozottságáról.
3. A Kúria bármely a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatának ezzel ellentétes jogértelmezése a továbbiakban nem hivatkozható kötelező erejű jogértelmezésként.
4. A Kúria K.IV. tanácsa a Kúria Kfv.37.983/2020/10., Kfv.37.765/2020/14., Kfv.37.129/2021/13., Kfv.37.862/2020/11., Kfv.37.863/2020/15., Kfv.37.768/2021/12., Kfv.37.098/2022/15., Kfv.37.716/2022/11. számú és egyéb hasonló tartalmú határozatának jogértelmezésétől eltérhet.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Kfv.37.386/2024. számon indult felülvizsgálati eljárásban az eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert álláspontja szerint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-420/22. és C-528/22. számú egyesített ügyekben hozott ítélete (a továbbiakban: NW-PQ ítélet) alapján olyan határozatot kellene hoznia, amely jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.37.983/2020/10., Kfv.37.765/2020/14., Kfv.37.129/2021/13., Kfv.37.862/2020/11., Kfv.37.863/2020/15., Kfv.37.768/2021/12., Kfv.37.098/2022/15., Kfv.37.716/2022/11. számú és egyéb hasonló tartalmú – a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett – határozataitól annyiban, hogy a tisztességes eljáráshoz és a hatékony

jogorvoslathoz való jog biztosításához nem elégséges, hogy a bíróság megismeri és értékeli a nemzetbiztonsági szakhatóság állásfoglalását megalapozó minősített adatokat.

- [2] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése szerint felfüggesztette a jogegységi eljárás befejezéséig.

II.

- [3] A folyamatban lévő eljárásban az 1997 óta Magyarországon jogszerűen tartózkodó koszovói állampolgár felperes 2022. július 8. napján nemzeti letelepedés engedély kiadása iránti kérelmét az első- és másodfokon eljáró idegenrendészeti hatóság – az Alkotmányvédelmi Hivatal szakhatósági állásfoglalása alapján – elutasította, és a felperes letelepedési státuszát visszavonta.
- [4] A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését, keresetváltogatásában pedig a szakhatósági állásfoglalás megsemmisítését is kérte, többek között az EUB C-159/21. (GM) számú ügyben hozott ítéletre hivatkozással. Keresetlevelében egyrészt azt sérelmezte, hogy a szakhatóság véleménye semmilyen érdemi indokolást nem tartalmazott, a hatóságok az iratok ismerete nélkül hoztak döntést, nem ismerhette meg a szakhatósági állásfoglalás alapjául szolgáló minősített iratoknak legalább a lényegét, és mindezt az sem orvosolhatja, ha a bíróság megismeri a minősített irat tartalmát, másrészt azt, hogy az I. rendű alperes nem vette figyelembe, hogy élettársára és gyermekeire tekintettel származékos tartózkodási jog illeti meg. Hivatkozott az Alapjogi Charta (a továbbiakban: Charta) 41. és 47. cikkére és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) 8. cikkére, továbbá a Kúria minősített adatok megismerésével kapcsolatos gyakorlatára, amely szerint a minősített adat megismerése iránti kérelmet elutasító közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróság eljárására kizárólag a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) rendelkezéseit kell alkalmazni, nem kerülhet sor „kivonatolásra”, a nemzetbiztonsági veszélyt megalapozó lényegi okok megismerésére.
- [5] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A jogerős ítélete szerint a jogi képviselővel eljáró felperes fellebbezésében a származékos tartózkodási jogra nem hivatkozott, annak fennállását pedig csak akkor kell vizsgálni, ha az idegenrendészeti hatóság döntéséből közvetlenül a függőségi kötelék megszakadása következne, amely a perbeli esetben nem áll fenn. A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 87/B. § (4) bekezdése értelmében az idegenrendészeti hatóságot a szakhatóság állásfoglalása köti. Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes szakhatósági állásfoglalásának alapját képező minősített iratokba betekintett, és megállapította, hogy jogszerű, arányos és szükséges a felperes letelepedési engedély iránti kérelmének az elutasítása és letelepedett státuszának visszavonása. Ebben a körben utalt a Kúria Kfv.37.098/2022/15. számú ítéletére.
- [6] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kifejtette, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 20. cikkén alapuló származékos tartózkodási jog értelmezésével kapcsolatos ügyekben szükséges az egyébként szétartó joggyakorlat egységesítése és továbbfejlesztése. Ugyancsak szétartónak tartotta a minősített adatokon alapuló, kötelező erejű, mérlegelést nem engedő szakhatósági állásfoglaláson alapuló döntés uniós jog által biztosított alapvető eljárási garanciáknak való megfelelésével kapcsolatos gyakorlatot. E körben a Kfv.37.642/2022/15. számú – nem közzétett – eljárást felfüggesztő végzést hívta fel a jogerős ítéletben említett kúriai határozatokkal szemben. Álláspontja szerint az EUB NW-PQ ítélete jogértelmezésének a jogerős ítélet minden lényeges kérdésben ellentmond. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem biztosította számára a minősített adatokon alapuló indokolás nélküli döntéssel kapcsolatos eljárásban az öt megillető alapvető eljárási garanciák érvényre jutását.

III.

- [7] Az indítványozó tanács szerint a felülvizsgálat tárgyát képező ügyre irányadó az EUB NW-PQ ítélete, amely úgy rendelkezett, hogy a bíróság iratbetekintési lehetősége nem válthatja ki az érintett személynek vagy a képviselőjének a szakhatósági állásfoglalás alapjául szolgáló minősített adatokban lévő információkhoz való hozzáférést. Ezzel szemben a Kúria a nemzeti letelepedési engedélyek elutasításával kapcsolatos közigazgatási perekben is azt a – töretlennek tekinthető – gyakorlatot folytatta, amely szerint elegendő, hogy a bíróság – és nem a felperes vagy képviselője – a hatékony jogvédelem érdekében betekint a felperes által meg

nem ismerhető ügyiratba és ellenőrzi, hogy az abban foglalt adatok elegendő indokálul szolgálnak az idegenrendészeti hatósági intézkedésnek.

- [8] Egységes e körben a bírósági gyakorlat, hogy az a tény, hogy a fél nemzetbiztonsági kérdésben szakhatóságként eljáró szerv döntése alapjául szolgáló adatokat nem ismerheti meg, az nem valósít meg jogsértést (Kúria Kfv.38.329/2018/10., Kfv.37.544/2019/16., Kfv.37.533/2020/9., Kfv.37.671/2020/17.). A kúriai gyakorlat összhangban állt az EUB gyakorlatával is, amely szerint, ha kiderül, hogy a nemzetbiztonsággal valóban ellentétes a megtagadó határozat alapjául szolgáló okoknak az érintettel való közlése, a határozat felülvizsgálatát olyan eljárásban kell elvégezni, amely megfelelő módon mérlegeli a nemzetbiztonságból és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogból eredő követelményeket, a legszükségesebbre korlátozva az e jog gyakorlásába való esetleges beavatkozásokat {C-300/11. (ZZ) számú ügyben hozott ítélet [64] pont}.
- [9] Egységes a Kúria gyakorlata abban a tekintetben is, hogy ebben az eljárásban a bíróság a nemzetbiztonsági ellenőrzés adatait, következtetéseit nem bírálhatja felül, kizárólag arról dönthet, hogy a javaslatban foglaltak kellően alátámasztottak-e az adatokkal. Ha a felperes magyarországi tartózkodásának nemzetbiztonsági kockázatára utaló tényeket a szakhatóság kellő adattal igazolja, továbbá azokat okszerűen és logikusan értékeli, azt a bíróság nem bírálhatja felül (Kfv.38.329/2018/10., Kfv.37.544/2019/16., Kfv.37.533/2020/9., Kfv.37.671/2020/17.).
- [10] Az EUB NW-PQ ítélete ezzel szemben úgy foglalt állást, hogy a megfelelő ügyintézés általános elvét és az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkét az EUMSZ 20. cikkel összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az azt előíró nemzeti szabályozás, amely szerint a származékos tartózkodási jogra hivatkozó harmadik országbeli állampolgárral vagy képviselőjével a nemzetbiztonsági kockázaton alapuló határozatokat alátámasztó indokok lényegét sem közlik, és közigazgatási vagy bírósági eljárásokban egyébként sem használhatják fel azokat az információkat, amelyekhez hozzáférhettek. Az NW-PQ ítélet és a Kúria nemzeti letelepedési engedélyezési eljárásokban hozott idegenrendészeti hatósági döntésekkel szemben indult eljárásokban kialakult gyakorlata közötti ellentét a szakhatósági állásfoglalások alapjául szolgáló adatok fél, illetve képviselője általi megismerhetősége tekintetében valóságos eltérés mutatkozik, amely kizárólag úgy oldható fel, ha a Kúria korábbi határozataitól jogkérdésben eltér.
- [11] Az indítványozó tanács szerint a Harmtv. és a Mavtv. irányadó rendelkezései értelmezhetőek az uniós joggal összhangban, ezért azok nem mellőzhetőek amiatt, hogy ellentétesek volnának az uniós joggal. Nincs ugyanis sem a Harmtv.-nek, sem pedig a Mavtv.-nek olyan rendelkezése, amely kategorikusan kizárná, hogy a nemzetbiztonsági hatóság szakhatósági állásfoglalásában, így pedig a nemzeti letelepedési engedély iránti kérelem tárgyában hozott hatósági határozatban a féllel, illetve képviselőjével legalább a rá vonatkozó határozat alapjául szolgáló indokok lényegét közölje. Nyilvánvaló, hogy erre csak a minősített adatok védelmére vonatkozó szabályok megsértése nélkül kerülhet sor. Fenntartandónak tartja a Kúria Kfv.37.091/2024/14. számú ítéletében összefoglalt gyakorlatot, amely szerint a közigazgatási perben a bíróság érdemi felülbírálatot végez, amelyből az következik, hogy vizsgálnia kell, hogy a szakhatósági állásfoglalás valóban minősített adatokon alapul-e, továbbá hogy a minősítéssel védett adatok megfelelően alátámasztják-e a szakhatósági állásfoglalást. Szükséges fenntartani továbbá azt a gyakorlatot is, miszerint a bíróság betekint a minősített adatot tartalmazó iratokba, így is gyakorolva a felperes hatékony jogvédelmét biztosító bírói kontrollfunkciót. Ennek során a bíróság ellenőrzi, hogy a szakhatósági állásfoglalás olyan adatokon alapul-e, amelyek igazolják Magyarország nemzetbiztonsági érdeke sérelmének fennállását. A bírói kontroll arra terjedhetett ki, hogy a szakhatóság megfelelő adatok birtokában alakította-e ki az álláspontját a nemzetbiztonsági érdek sérelme fennállása tekintetében.
- [12] A Kúria következetes gyakorlata szerint a nemzeti minősítésű személyes adat megismerésére irányuló eljárás és az idegenrendészeti eljárás egymástól elválik, vagyis amint a megismerési eljárásnak nem tárgya az az eljárás, amelyben a nemzetbiztonsági szerv a szakhatósági állásfoglalását kiadta (pl.: Kfv.37.055/2022/9., Kfv.37.455/2022/11., Kfv.37.665/2022/9., Kfv.37.473/2023/11.), úgy az idegenrendészeti eljárásnak sem tárgya a minősített adat megismerése, sőt a megismerési engedély megtagadása tárgyában hozott keresetet elutasító ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanazon adatok megismerését, felhasználását a bíróság más eljárásban a fél számára lehetővé tegye (Kfv.37.098/2022/15.). A Mavtv. minősített adatok védelmére és megismerésére vonatkozó rendelkezései miatt sem a jogerős ítélet, sem pedig a Kúria határozata nem jelenítheti meg a szakhatósági állásfoglalást megalapozó, a bíróság által megismert minősített adatokat. Az elutasítás alapjául szolgáló kockázat lényegének összefoglalása és kiadása – a minősített adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megsértése nélkül – nem a bíróság, hanem a hatóság feladata. A hatékony jogorvoslathoz való jog és a védelemhez való jog érvényesüléséhez szükséges – az EUB NW-PQ ítéletéből következő – minősített adatok lényegének összefoglalása és ezen indokolás idegenrendészeti hatóság részére történő átadása a szakhatóság feladata.

- [13] Összességében tehát az indítványozó tanács álláspontja az, hogy ha felmerül, hogy a fél származékos tartózkodási joggal rendelkezhet, az EUB NW-PQ ítélete irányadó a nemzeti letelepedési engedéllyel összefüggő közigazgatási perekben is. Ezért a felperesnek a Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikk (1) bekezdésében a Charta 41. cikkével azonos tartalommal biztosított megfelelő ügyintézéshez való jogát, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében a Charta 47. cikkével azonos tartalommal biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz való jogát sérti, ha a nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmét az idegenrendészeti hatóság a nemzetbiztonsági szerv szakhatósági állásfoglalása alapján úgy utasítja el, hogy – a minősített adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megsértése nélkül – nem közli vele vagy a képviselőjével legalább a rá vonatkozó határozat alapjául szolgáló indokok lényegét. A bíróság az idegenrendészeti hatóság döntésének felülvizsgálata iránti közigazgatási perben a megelőző eljárás során beszerzett a szakhatósági állásfoglalást megalapozó minősített adat minősítését nem vizsgálhatja felül, az elutasítás alapjául szolgáló kockázat lényegének összefoglalása és kiadása – a minősített adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megsértése nélkül – nem a bírósági, hanem a közigazgatási eljárás része.

IV.

- [14] A legfőbb ügyész a Bszi. 37. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában az indítványozó tanács álláspontjával értett egyet. Álláspontja szerint a nemzeti letelepedési engedéllyel összefüggő közigazgatási perekben az EUB NW-PQ ítélete akkor irányadó, ha felmerül, hogy a fél származékos tartózkodási joggal rendelkezhet. A nemzeti letelepedési engedély iránti kérelem elutasítása vagy annak visszavonása során az eljárásban beszerzett szakhatósági állásfoglalást alátámasztó indokok lényegének – a minősített adatokra vonatkozó jogszabályi előírások megsértése nélküli – összefoglalása a szakhatóság feladata. A bíróság a szakhatósági állásfoglalást megalapozó minősített adat minősítését jogszabályi felhatalmazás hiányában nem vizsgálhatja felül. Mindezt az EUB NW-PQ ítélet rendelkező részének 4. pontjában meghatározott követelmények a nemzeti szabályozás alkalmazásának mellőzése nélkül, jogértelmezés útján érvényesíthetők.
- [15] A felperes nyilatkozatában az uniós jog közvetlen alkalmazását kérte, illetve annak kimondását, hogy az indítványban megjelölt és minden további hasonló tartalmú, a BHGY-ban közzétett kúriai határozat a jövőben kötelező erejűként nem hivatkozható. Utalt a közvetlen hatály, a tényleges érvényesülés, az uniós jog elsőbbsége és hatékony érvényesülése elvekre. E körben hangsúlyozta, hogy az EUB egyértelművé tette, hogy közrendi aggályok fennállására hivatkozás nem mentesít az uniós jog alkalmazása alól, a tagállamok az állam biztonságára, köz- vagy nemzetbiztonsági indokokra – és e körben az EUMSZ 72. cikkére, az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikk (2) bekezdésére és az EUMSZ 346. cikk (1) bekezdés a) pontjára – hivatkozással sem mellőzhetik a kötelezően alkalmazandó uniós jogot, illetve nem vezethetnek be és alkalmazhatnak azzal ellentétes, a vonatkozó uniós jog tényleges érvényesülését akadályozó nemzeti jogszabályokat ilyen indokokra hivatkozással.
- [16] Hivatkozott az Alkotmánybíróság joggyakorlatára és az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) jogértelmezésére. E körben előadta, hogy az EJEB törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés, amely nemzetközi egyezményt az Alaptörvény T) és Q) cikkek hatálya alá tartozóan, törvénnyel hirdették ki, tehát az a Q) cikk (3) bekezdése szerint kihirdetésével szintén a magyar jogrendszer, az alkalmazandó jogszabályok részét képezi. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a magyar jogszabályokat az EJEB és az EJEB jogértelmezése tükrében, azok tartalmának megfelelően kell értelmezni, csak ez az értelmezésmód felel meg ugyanis az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésében foglalt alkotmányos parancsnak, amely szerint Magyarország biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.
- [17] A felperes ezért egyetértett az indítványozó tanács álláspontjával, azonban kiegészítette azt a hivatkozott határozatok alkalmazási tilalmának megállapításával, mivel azok ellentétesek az EUB és EJEB ítéleteiben adott jogértelmezéssel.
- [18] A II. rendű alperes nyilatkozatában előadta, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának nem kell olyan határozatot hoznia, amely jogkérdésben eltérne a Kúria korábbi, közzétett határozataitól. Hivatkozott a Charta 51. cikk (1) bekezdésére, mely alapján: „e Charta rendelkezéseinek címzettjei [...] az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre”. A perbeli ügyben a felperes nemzeti letelepedési engedély kiadása iránti kérelmet nyújtott be, ezért az idegenrendészeti hatóság nem uniós jogot alkalmazott, így a Charta megsértése sem merült fel. A felperes nem tartozik a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (a továbbiakban: Tartózkodási Irányelv) hatálya alá.

- [19] Utalt továbbá arra, hogy a felperest nem utasították ki az Európai Unió területéről, nem rendelték el vele szemben országhagyási kötelezettséget sem, így élettársát és a kiskorú gyermekeit sem fosztja meg az I. rendű alperes a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlásától. A felperes származékos tartózkodási jogának megállapítása ez okból is kizárt. Rámutatott, hogy a felperes esetében a származékos tartózkodási jog megállapítása a szükséges függőségi viszony hiányában nem lehetséges, így a felperes nem kerül az uniós jog hatálya alá sem.

V.

- [20] A Jogegységi Panasz Tanács megvizsgálta, hogy az EUB NW-PQ ítélete milyen vonatkozásokban fejlesztette tovább a korábbi, a Kúria joggyakorlatának kialakítása során figyelembe vett jogértelmezését.
- [21] Az NW-PQ ítélettel elbírált ügyekben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 20. cikke, a Tartózkodási Irányelv 9. cikke (3) bekezdésének és 10. cikke (1) bekezdésének, valamint a Charta 7., 24. cikkének, 51. cikke (1) bekezdésének és 52. cikke (1) bekezdésének értelmezésére, ezen belül – lényege szerint – két kérdéskörre irányult (NW-PQ ítélet, 24, 27, 35).
- [22] Az indítványozó tanács egyrészt döntést kért arról, hogy ellentétes-e a hivatkozott európai szabályokkal az a tagállami gyakorlat, amelyben lehetővé teszi az idegenrendészeti eljárással érintett harmadik országbeli magánszemély tartózkodási engedélyének visszavonását annak vizsgálata nélkül, hogy megilleti-e származékos tartózkodási jog az EU valamely tagállamában állampolgársággal rendelkező családtagjára (kiskorú gyermek, házastárs) tekintettel; illetve hogy ilyen esetben a tagállami hatóságoknak és bíróságoknak az uniós jogot kell-e alkalmazniuk.
- [23] Másrészt az idegenrendészeti eljárásokban felhasznált minősített adatokat illetően arra kért választ, hogy a tagállami hatóságnak lehetővé kell-e tenniük az érintett harmadik országbeli állampolgár és jogi képviselője számára legalább a minősített adatok lényegének megismerését és felhasználását a döntéssel kapcsolatos eljárásban. A kérelem választ várt arra is, hogy mi minősül ilyen esetben az indokok „lényegének”, valamint hogy a hatósági határozat ügyében eljáró bíróságnak hatáskörrel kell-e rendelkeznie a titkosítás felülvizsgálatára, illetve az adatok megismerésének és felhasználásának lehetővé tételére az érintett magánszemély számára.
- [24] Az EUB NW-PQ ítéletből a következő megállapítások következnek:
- a) Az EUB fenntartotta azt a korábbi gyakorlatát, amely szerint a harmadik országbeli állampolgárokkal szemben, a Tartózkodási Irányelv 13. cikkében biztosított, tagállami jogon alapuló kedvezőbb feltételekkel megadott (nemzeti) tartózkodási engedély tárgyában folytatott idegenrendészeti eljárások általában nem tartoznak a Tartózkodási Irányelv hatálya alá (a tagállami jog ilyen esetben nem az irányelv átültetését jelenti) (NW-PQ ítélet, 43-45).
 - b) Az EUMSZ 20. cikke alapján kivételesen származékos tartózkodási jog illetheti meg a harmadik országok állampolgárát a családtagjával fennálló olyan függőségi viszony alapján, amelynek következtében az uniós polgár családtag a harmadik országbeli állampolgárral tartva az Unió területének elhagyására kényszerülne. Ilyen esetben tehát a tagállami bíróság az uniós jogot alkalmazza [NW-PQ ítélet, 61, 68, 117-2]).
 - c) Ebben az esetben a nemzeti hatóságoknak meg kell győződnie arról, hogy az általuk meghozandó határozatnak az a joghatása, hogy uniós polgár családtag ténylegesen köteles elhagyni az Unió területét, nem aránytalan-e; ugyanakkor a nemzeti hatóságokat nem terheli kötelezettség ennek szisztematikus és saját kezdeményezésükre történő vizsgálatára. Az érintett személynek kell erre vonatkozó bizonyítékot szolgáltatnia [NW-PQ ítélet, 69, 71, 117-3]).
 - d) Ha az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog vizsgálata felmerül, biztosítani kell, hogy a fél a rá vonatkozó információkat megismerje. Az iratmegismerési joga nemzetbiztonsági okból korlátozható, de a korlátozás nem terjedhet ki a meghatározó elemek lényegének elzárásáig, illetve a fél elől elzárt adatok hatósági vagy bírósági eljárásban történő felhasználásának teljes tilalmáig [NW-PQ ítélet, 94-101, 117-4]).
 - e) Az EUMSZ 20. cikke alkalmazása esetén a bíróság iratbetekintési lehetősége nem válthatja ki az érintett személy vagy a képviselője hozzáférését a szóban forgó elzárt iratanyagban lévő információkhoz (NW-PQ ítélet, 99). Az ítélet tehát ilyen esetekre is kiterjesztette a C-159/21. (GM) számú ítélet menekültügyi eljárásokra vonatkozó követelményét.
 - f) Az uniós jog nem tartalmaz az iratbetekintés részletszabályait meghatározó különös szabályt, az e célból folytatott eljárások konkrét részletszabályai az egyes tagállamok jogrendjébe tartoznak (NW-PQ ítélet, 87). Az idegenrendészeti ügyben hozott hatósági határozatot felülvizsgáló bíróságnak ezért nem kell szükségszerűen hatáskörrel rendelkeznie arra is, hogy maga szüntesse meg az adatok minősítését, vagy ezen adatokat maga közölje a kérelmezővel (NW-PQ ítélet, 116).

- [25] Az NW-PQ ítéletből következő új követelmények indokoltá tették a K.IV. tanács jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítványának érdemi elbírálását, mivel fennáll a Kúria korábbi joggyakorlatától eltérés szükségessége. Ilyen esetben a Jogegységi Panasz Tanács döntése megkerülhetetlen. Szemben ugyanis a járásbírók, törvényszékek, ítéltáblák bírái (bírói tanácsai) indokolási kötelezettség mellett gyakorolható eltérési jogával a Kúria BHGY-ban közzétett határozatainak jogértelmezésétől [amit az EUB nem talált az uniós joggal ellentétesnek a C-537/22. számú (Global Ink Trade) ítéletben], a Kúria tanácsai a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a korábbi jogértelmezéstől kizárólag akkor térhetnek el, ha a Jogegységi Panasz Tanács jogegységi határozata ezt lehetővé teszi. Ebben a Jogegységi Panasz Tanács gyakorlata töretlen {Jpe.II.60.036/2024/23. számú jogegységi hatályú határozat, Indokolás [67]–[72]}. A Jogegységi Panasz Tanács az NW-PQ ítélet hatásának vizsgálata során figyelemmel volt arra, hogy az ítéletre okot adó ügyben – miként a jelen eljárás alapjául szolgáló ügyben is – a magyar idegenrendészeti hatóságok és a bíróság a Harmtv. alapján járt el, de az EUB jogértelmezése nem a mindenkor hatályos magyar jogon alapul, hanem az Európai Unió jogát értelmezi. Ezért a Kúria jogegységi határozatának a Harmtv. helyébe lépő, a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (a továbbiakban: Btátv.) szabályozására is ki kell terjednie.

VI.

- [26] A származékos tartózkodási jog vonatkozásában a Kúria azt tekintette meghatározónak, hogy az adott ügyben az Európai Unió jogát – így a Tartózkodási Irányelvet és a Chartát – alkalmazni kellett-e. A Harmtv. – hasonlóan más idegenrendészeti jogintézményekre vonatkozó szabályaihoz – világos különbséget tesz a nemzeti letelepedési engedély (35–37. §§), valamint az ideiglenes letelepedési engedély (34. §) és az EK (európai) letelepedési engedély (38–39. §§) között. Az ideiglenes és az EK letelepedési engedély létrehozásával az Országgyűlés a Harmtv.-be ültette át a Tartózkodási Irányelv huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállásról szóló szabályait. Ebben a vonatkozásban kérdés legfeljebb az lehet, hogy az átültetés megfelelően történt-e, vagyis a Harmtv. szabályai megfelelően tartalmazzák-e a Tartózkodási Irányelv kötelező rendelkezéseit.
- [27] Ezzel szemben a nemzeti letelepedési engedélyre vonatkozó szabályok nem a Tartózkodási Irányelven alapulnak, hiszen e körben az irányelv közvetlen szabályozást nem, mindössze felhatalmazást ad kedvezőbb nemzeti rendelkezések bevezetésére (13. cikk), vagyis ez a tagállamok által saját hatáskörben szabályozott engedélytípus. A Harmtv. 35. § (1a) bekezdése szerint a nemzeti letelepedési engedély kiadásának különös feltétele, hogy a harmadik országbeli állampolgár letelepedése Magyarország érdekeivel összhangban álljon. Ezt erősíti meg a Harmtv.-hez fűzött, Magyarország szuverenitásának biztosítására hivatkozó indoklás is, amelynek figyelembevétele a törvény szabályainak értelmezése során az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságokra kötelező.
- [28] Ha a felperes nemzeti letelepedési engedélyt kér vagy azzal rendelkezik, és azt vontatja vissza a hatóság, a Tartózkodási Irányelv alkalmazása szóba sem kerül, mivel ez utóbbi jogállás semmiképpen sem azonosítható a felperes részére korábban kiállított nemzeti letelepedési engedéllyel és státusszal {Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [17]}. A nemzeti letelepedési engedély sajátos szabályai – így azok a körülmények, amelyekre tekintettel a hatóság nem az európai, hanem a nemzeti letelepedési engedély megadásáról dönt – nem tartoznak a Tartózkodási Irányelv hatálya alá, nem annak átültetése folytán kerültek be a Harmtv.-be, ezért e tekintetben a Tartózkodási Irányelv és annak az EUB által adott kötelező értelmezése sem vehető figyelembe {Kfv.37.416/2022/10., Indokolás [70]; Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [18]}.
- [29] Egyik újabb döntésében a Kúria utalt arra is, hogy a Tartózkodási Irányelvnek a felperes által megfogalmazott kiterjesztő értelmezése is legfeljebb addig terjedhet – akár az akkor még folyamatban volt C-420/22. (NW) és C-528/22. (PQ) számú előzetes döntéshozatali eljárások eredményeként –, hogy a letelepedés egyes általános szabályai közősek az uniós jog hatálya alá tartozó és a nemzeti szabályozás alá tartozó eljárásokban, ezért – ha a nemzeti letelepedési engedély tekintetében is alkalmazni kell azokat – nem lehet eltérő joghatásuk {Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [19]}.
- [30] A Kúriának a fél családi kapcsolatait és az erre vonatkozó uniós jogot, ide értve a Tanács 2003/86/EK irányelvét (2003. szeptember 22.) a családdegysítési jogról, illetve az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelvét (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, valamint ezek EUB általi értelmezését a nemzeti letelepedési engedélyekkel

kapcsolatos idegenrendészeti hatósági határozatokkal kapcsolatos eljárásaiban nem kellett vizsgálnia. Néhány esetben ez eljárási okból sem merült fel, mivel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 117. § (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben nem lehet hivatkozni új jogalapra és olyan új tényre, körülményre, amely nem volt az elsőfokú eljárás tárgya. Ha tehát a fél a megelőző hatósági eljárásban vagy az elsőfokú közigazgatási perben ezekre nem hivatkozott, akkor a felülvizsgálati eljárásnak ez már nem lehetett tárgya {Kfv.II.37.603/2021/5., Indokolás [27]; Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [26]}.

- [31] Az értelmezés során a Kúria figyelembe vette azt is, hogy a 2004/38/EK irányelv csak uniós polgárokra vonatkozik, ezért nem alkalmazta azt soha a harmadik országok polgáraival szembeni idegenrendészeti eljárásokban az irat (titok) megismerési jogra. Az EUB a C-159/21. (GM) számú ítéletét nem idegenrendészeti, hanem menekültügyben hozta, és menekültügyi irányelvek (2011/95/EU irányelv és 2013/32/EU irányelv) rendelkezéseinek értelmezését végezte el a Charta 47. cikkének fényében. Ezeket az irányelveket (illetve az irányelvek átültetését célzó magyar szabályozást) az idegenrendészeti ügyekben eljáró hatóságok nem alkalmazhatták. Hasonlóan az EUB a C-528/21. számú ítélete harmadik országok állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló irányelv (2008/115/EK irányelv) rendelkezéseit értelmezte a Charta 47. cikkének fényében. Az idegenrendészeti eljárásokban szereplő fél esetében ezeknek az irányelveknek az alkalmazása fel sem merült {Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [26]}.
- [32] Ezzel a gyakorlattal szemben az NW-PQ ítéletben az EUB megállapította, hogy az EUMSZ 20. cikke ugyan nem biztosít önálló jogot a harmadik országok állampolgárai számára, de kivételesen meg kell kapnia a származékos tartózkodási jogot uniós polgár családtagjára tekintettel, mivel ellenkező esetben az uniós polgárság elveszítené hatékony érvényesülését. A kivétel alapja az olyan függőségi viszony, amelynek következtében az uniós polgár a harmadik országbeli állampolgárral tartva az Unió területének elhagyására kényszerülne. A függőségi viszony szorosságának vizsgálata során az ügy összes körülményét figyelembe kell venni, és a nemzeti hatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy az általuk meghozandó határozat nem jár azzal a joghatással, hogy uniós polgár ténylegesen köteles elhagyni az Unió területét. Ugyanakkor a nemzeti hatóságokat nem terheli kötelezettség ennek szisztematikus és saját kezdeményezésükre történő vizsgálatára. Éppen ellenkezőleg, az érintett személynek kell olyan bizonyítékot szolgáltatnia, amely alapján mérlegelhető, hogy az EUMSZ 20. cikk alkalmazásának feltételei teljesülnek-e (NW-PQ ítélet, 59-71).
- [33] Az EUB NW-PQ ítélete tehát a Harmtv. alapján folytatott, a Tartózkodási Irányelv 13. cikkében biztosított, tagállami jogon alapuló kedvezőbb feltételekkel megadott (nemzeti) tartózkodási engedély tárgyában folytatott idegenrendészeti eljárásokat, ideértve azokat is, amelyekben nemzetbiztonsági kockázat miatt a Mavtv. előírásait is alkalmazni kell, általában nem vonta az európai jog, így a Tartózkodási Irányelv hatálya alá. A Harmtv. ebben a vonatkozásban nem a Tartózkodási Irányelvet a magyar jogba átültető jogszabályként érvényesül. Általában tehát az ilyen tárgyú idegenrendészeti hatósági határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó kúriai gyakorlat megváltoztatásának szükségessége nem következik az EUB NW-PQ ítéletéből.
- [34] Ha azonban felmerül, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárt származékos tartózkodási jog illetheti meg a családtagjával fennálló olyan függőségi viszony alapján, amelynek következtében az uniós polgár családtag a harmadik országbeli állampolgárral tartva az Európai Unió területének elhagyására kényszerülne, vizsgálni kell az EUMSZ 20. cikkének érvényesülését. Ilyen esetben tehát az idegenrendészeti hatóságnak és a bíróságnak az uniós jogot alkalmazva kell eljárnia. Az uniós jog alkalmazása ebben az esetben is elsősorban a Tartózkodási Irányelvet a magyar jogba átültető Harmtv. szerinti eljárást jelenti, de azzal a megkötéssel, hogy ha a Harmtv. vagy a vele együtt alkalmazandó más jogszabály szabályozása ellentétes az uniós jogból származó kötelezettségekkel, akkor az uniós jogot kell alkalmazni. Ha pedig az uniós jogot az EUB értelmezte, ez az értelmezés a hazai bíróságokat köti. Vonatkozik ez a származékos tartózkodási jog eseteire is. Ilyen esetben vizsgálni kell a harmadik országbeli állampolgár és az uniós polgár családtagja közötti függőségi viszonyt, amely ténylegesen arra kényszerítené az említett uniós polgárokat, hogy az Európai Unió területét elhagyják annak érdekében, hogy e családtagot elkísérjék. Ez a vizsgálódási kötelezettség vonatkozik a nemzetbiztonsági kockázatra alapított döntésre is. A tagállami hatóságokat ezek a kötelezettségek azonban csak akkor terhelik, ha információkkal rendelkeznek az ilyen családi kapcsolatok fennállásáról [NW-PQ ítélet, 117-2), 117-3)].
- [35] A Jogegységi Panasz Tanács ezért az indítványozó álláspontjával egyezően megállapította, hogy az NW-PQ ítélet irányadó a nemzeti letelepedési engedéllyel összefüggő közigazgatási perekben is. Ugyanakkor az indítványozó tanács által elbírálandó ügyben alkalmazandó Harmtv. 87/A–87/B. §-ai, és a helyébe lépő, 2024. január 1. napjától hatályos Btátv. 178–179. §-ai sem tartalmazzak olyan szabályt, amely az NW-PQ ítéletnek megfelelő vizsgálatot és mérlegelést kizárnák. A nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóságok a Harmtv. és a Btátv. esetén is „az e törvényben szabályozott eljárásokban” kötelesek eljárni, a közreműködésük tehát egyformán vonatkozik

az Európai Unió jogán és a nemzeti szabályokon alapuló eljárásokra. A Btátv. ezen túlmenően kifejezett rendelkezést tartalmaz a 106. §-ában a származékos tartózkodási jog vizsgálatára. Ezzel ellentétes jogértelmezést a Kúria BHGY-ban közzétett határozatain alapuló eddigi ítélezési gyakorlata sem tartalmaz.

- [36] Nincs tehát akadálya annak, hogy a bíróságok, így a Kúria ítélkező tanácsai is – ha ennek eljárási feltételei fennállnak – megvizsgálják, hogy az idegenrendészeti hatóság törvényesen értékelte-e a szóban forgó függőségi viszonyt, illetve ennek alapján a tartózkodási engedélyt visszavonó vagy elutasító határozat arányosságát. Ennek során a következőkre kell figyelemmel lenniük. Az ilyen függőségi viszony figyelembevétele a NW-PQ ítélet szerint is elsősorban az idegenrendészeti hatóságot terheli. A bíróságnak nem kell átvennie a hatóság hatáskörét, hanem csak azt vizsgálhatja, hogy a hatóság törvényesen végezte-e el a mérlegelést. Felülvizsgálati eljárás esetén pedig a Kúria azt vizsgálhatja, hogy az elsőfokú bíróság értékelése megfelel-e a törvényi előírásoknak és a Kúria joggyakorlatának.
- [37] A mérlegelési kötelezettség az idegenrendészeti hatóságot is csak akkor terheli, ha információkkal rendelkezik az ilyen családi kapcsolatok fennállásáról. A hatóságnak és a bíróságnak nem kell ezt a körülményt szisztematikusan és saját kezdeményezésére hivatalból vizsgálnia (NW-PQ ítélet, 69). A félnek kell, mégpedig a hazai eljárásjogi keretekre tekintettel már a megelőző hatósági eljárásban olyan bizonyítékot szolgáltatnia, amely alapján mérlegelhető, hogy az EUMSZ 20. cikk alkalmazásának feltételei teljesülnek-e.
- [38] A Jogegységi Panasz Tanács megvizsgálta azt is, hogy a származékos tartózkodási jogra a harmadik országbeli állampolgár mely eljárásban hivatkozhat. A Harmtv. 42. §-ának és a Btátv. ezzel egybehangzó 98. §-ának rendelkezései szerint a harmadik országbeli állampolgár magyarországi tartózkodásra való jogosultságának megszűnése esetén a kiutasításról a tartózkodási engedély kérelmet elutasító vagy a tartózkodásra jogosító okmányt visszavonó határozatban kell rendelkezni; a harmadik országbeli állampolgár a kiutasítással szemben jogorvoslattal a tartózkodási engedély kérelmet elutasító vagy a tartózkodásra jogosító okmányt visszavonó határozattal szembeni jogorvoslat során élhet. Az NW-PQ ítélet szerinti garanciális jogok végső soron a kiutasítással szemben jelenthetnek védelmet, de a származékos tartózkodási jogot az eljárás során csak egyszer, mégpedig a tartózkodási engedély kérelmet elutasító vagy a tartózkodásra jogosító okmányt visszavonó, illetve az ezekkel egyenértékű, kiutasításhoz vezető határozat meghozatala előtt, illetve az ezzel kapcsolatos jogorvoslat során kell vizsgálni. Ha a hatóság bármely okból külön döntést hoz a kiutasításról, az ezzel kapcsolatos jogorvoslati eljárásban a származékos tartózkodási jogra csak akkor lehet hivatkozni, ha a hatóság a származékos tartózkodási jogot ebben az eljárásban vizsgálta. A kiutasításról rendelkező határozattal összefüggésben ez csak akkor vizsgálható, ha azt nem előzte – és ezzel alapozta – meg más, a magyarországi tartózkodás kizárásáról rendelkező hatósági határozat.
- [39] A Jogegységi Panasz Tanács mindezek alapján megállapította, hogy a harmadik országbeli állampolgár fél származékos tartózkodási jogával összefüggésben az NW-PQ ítélet következtében az indítványozó tanácsnak és a Kúria más tanácsának sem kell eltérnie a közzétett határozatokon alapuló jogértelmezéstől. A Kúria eddigi gyakorlatát kell követniük a bíróságoknak. Annak vizsgálata, hogy az előzetes döntéshozatali indítvány alapjául szolgáló ügyben a származékos tartózkodási jogot érintő vizsgálat eljárási feltételei fennállnak-e, kívül esik a Jogegységi Panasz Tanács eljárásán, ez az indítványozó tanács hatáskörébe tartozó kérdés.

VII.

- [40] A fél és jogi képviselője iratmegismerési joga tekintetében a Kúria eddigi joggyakorlata szerint nemzetbiztonsági okból a nemzeti letelepedési engedély kiadása megtagadható, vagy az engedély visszavonható, ha az érintett letelepedése tényleges és kellően súlyos veszélyt jelent Magyarország nemzetbiztonságára. Ezt az engedélyről döntő hatóságnak indokolnia kell. A bíróságnak a hatósági döntés törvényességét és megalapozottságát akkor is vizsgálnia kell, ha a fél az indokokat nem ismerheti meg. A Tartózkodási Irányelv meghagyta a tagállamok, így Magyarország önálló szabályozási hatáskörét egyrészt a letelepedés akadályát képező nemzetbiztonsági okok meghatározását, másrészt a követendő eljárást illetően [erre utal az EUB C-300/11. (ZZ) számú ítélete is]. Vagyis abban a kérdésben megmaradt a tagállami hatáskör, hogy mit minősít a tagállami jogalkotó a letelepedést kizáró nemzetbiztonsági oknak, miként abban is, hogy ebből mit minősít a fél által nem megismerhető adatnak. A Tartózkodási Irányelvnek ezt a nemzeti hatáskört fenntartó szabályát semmilyen értelmezés nem üresítheti ki, miként az eddigi értelmezések sem üresítették ki [Kfv.37.517/2023/12., [23]–[24]].
- [41] A Kúria az EUB-nak a közrendi, közbiztonsági, nemzetbiztonsági kockázat megítélésével, a minősített bizonyítékokról adható tájékoztatással, illetve a Tartózkodási Irányelv rendelkezéseivel kapcsolatban kialakított korábbi jogértelmezését, így a C-300/11. (ZZ), a C-448/19., valamint a C-503/19. és C-592/19. számú ügyekben hozott ítéleteit nagyon sok határozatban hivatkozta (többek között az indítványozó tanács által megjelölt ügyek

egy részében). Ezek alapján világosnak tekintette az adott esetben releváns szabályok értelmét, és figyelemmel volt arra is, hogy a tagállami bíróságnak ezeket a szabályokat mindig az elbírálandó egyedi ügy sajátosságainak megfelelően kell alkalmaznia. Hasonlóan foglalt állást a Kúria más ügyekben is {pl.: Pfv.21.211/2020/6., Indokolás [48]–[51]}.

- [42] Az idegenrendészeti hatóság által megjelölt nemzetbiztonsági ok ténylegessége és annak súlyossága olyan kérdés, amelynek vizsgálatára a közigazgatási perekben eljáró bíróságok, így a Kúria is kétségtelenül jogosult. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból következik a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságoknak az a hatásköre, hogy az általuk felülbírált ügyek érdemében döntsének {pl.: 3243/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [44]}. Sőt, ezt történeti alkotmányunk vívmányának minősítette {17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [86]–[88]}. Kétségtelen, hogy a bíróság nem veheti át a hatóság szerepét, nem gyakorolhat hatósági hatáskört, de az érdemi felülbírálat körében azt mindenképpen vizsgálhatja és értékelheti, hogy a támadott határozat kötelező alapját képező szakhatósági állásfoglalás megalapozott-e; más szóval: éppen azt lehet és kell is vizsgálnia, amit az EUB értelmezése előír {Kfv.38.329/2018/10., Indokolás [17]; Kfv.37.047/2019/8., Indokolás [12]; Kfv.37.544/2019/16., Indokolás [16]; Kpkf.40.408/2020/2.; Kfv.37.533/2020/9., Indokolás [31]–[32]; Kfv.37.671/2020/17., Indokolás [44]–[45]; Kfv.37.863/2020/15., Indokolás [38]–[39]; Kfv.37.983/2020/10., Indokolás [26]; Kfv.37.129/2021/13., Indokolás [38]; Kfv.37.761/2021/9. Indokolás [45]; Kpkf.39.339/2022/2., Indokolás [14]; Kfv.37.098/2022/15., Indokolás [80]–[81]; Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [25], [27]–[32]}.
- [43] A felek iratmegismerési jogával összefüggésben a Kúria eddigi joggyakorlata arra az álláspontra helyezkedett, hogy a feleknek a tisztességes eljárás alkotmányos követelményéből eredően joguk van arra, hogy minden, az ügyükben lényeges és a döntéshozatalhoz szükséges adatot megismerhessenek, azokra nyilatkozhassanak. Ez az iratmegismerési jog azonban nem lehet korlátlan. Korlátot jelentenek mindenekelőtt a Mavtv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján minősített adatok. Ez az adatok jellegéből és abból a nemzetbiztonsági érdekből ered, amely elsőiséget élvez a szuverenitás alapján. Sem az idegenrendészeti hatóság, sem az eljáró bíróság nincs abban a helyzetben, hogy ezen minősített adatok megismeréséről, megismertetéséről a minősítő helyett döntsön, annak feltárását lehetővé tegye, akár szűk körben is. Elkerülhetetlen ezért, hogy a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szerv perben álljon {Kfv.37.387/2024/7., Indokolás [19], [22]}.
- [44] Az EUB NW-PQ ítélete ebben a tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatára – különösen a C-159/21. (GM) számú ügyben hozott ítéletére – támaszkodva vizsgálta a Charta bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogát biztosító 47. cikkének érvényesülését. Ennek alapján állapította meg, hogy az EUMSZ 20. cikke szerinti tartózkodási joggal kapcsolatos eljárásokra az uniós jog nem tartalmaz az iratbetekintés részletszabályait meghatározó különös szabályt, az e célból folytatott eljárások konkrét részletszabályai az egyes tagállamok jogrendjébe tartoznak.
- [45] Ugyanakkor a Charta 47. cikke értelmében az eljárással érintett személy számára – adott esetben képviselő útján – ténylegesen biztosítani kell annak lehetőséget, hogy megismerje azokat az adatokat, amelyekre a hatóság a határozatát alapítani kívánja, mivel a védelemhez való jog tiszteletben tartása a közigazgatási eljárás során feltételezi az iratanyagban lévő valamennyi információhoz való hozzáférés jogát. A védelemhez való jog ugyanakkor nem abszolút jog, ezért korlátozható minősítésre okot adó érdekek mérlegelése alapján, különösen, ha ezek az érdekek összefüggésben vannak a nemzetbiztonsággal, bizonyos információktól tehát a fél elzárható. Ilyen esetben a hatóságnak és a bíróságnak a tisztességes eljáráshoz való jog és az iratmegismertetés elmaradásának igazolásával hivatkozott érdekek közötti mérlegelés alapján kell döntenie, e mérlegelés azonban nem foszthatja meg az érintett személy védelemhez való jogát a tényleges érvényesüléstől, és nem üresítheti ki a jogorvoslathoz való jogát, különösen azáltal, hogy nem közlik vele vagy adott esetben a képviselőjével legalább a rá vonatkozó határozat alapjául szolgáló indokok lényegét (NW-PQ ítélet, 97). Arra továbbra is lehetőség van, hogy az iratanyag bizonyos elemeit ne közöljék az érintett személlyel, amennyiben ez közvetlen és egyedi módon sértené az érintett tagállam nemzetbiztonságát, különösen, ha ez veszélyeztetheti a személyek életét, egészségét vagy szabadságát, vagy felfedheti a nemzetbiztonsági hatóságok által alkalmazott specifikus nyomozási módszereket, és így súlyosan akadályozhatja, vagy akár meggátolhatja e hatóságok feladatainak jövőbeli teljesítését (NW-PQ ítélet, 96).
- [46] Összefoglalva: a teljes iratmegismerési jog korlátozható, de a korlátozás nem terjedhet ki a meghatározó elemek lényegének elzárására, illetve a fél elől elzárt adatok hatósági vagy bírósági eljárásban történő felhasználásának teljes tilalmáig. A bíróság iratbetekintési lehetősége nem válthatja ki az érintett személy vagy a képviselője hozzáférést a szóban forgó elzárt iratanyagban lévő információkhoz (NW-PQ ítélet, 87, 91–100). Ha pedig a felet indokolatlanul zárták el az információtól, akkor az ilyen indokolatlanul elzárt információ nem használható fel a perben a hatóságok döntésének alátámasztásul (NW-PQ ítélet, 117–4).

- [47] Szintén az iratok megismerhetősége tekintetében az EUB megvizsgálta azt is, hogy a minősített adatokon alapuló határozat jogszerűségének felülvizsgálatát végző bíróságnak hatáskörrel kell-e rendelkeznie arra, hogy felülvizsgálja a minősítés jogszerűségét, valamint hogy az érintett személy számára maga engedélyezze ezen adatok teljes körének megismerését. Ebben a körben a korábbi döntésein – mindenekelött a C-300/11. (ZZ) ítéletén alapuló – állandó ítélkezési gyakorlatát erősítette meg. Eszerint az adatok nemzeti szabályozás szerinti minősítésére és minősítésének megszüntetésére vonatkozó szabályok – ideértve a bírósági felülvizsgálati hatásköröket is – nem uniós jogi aktus által harmonizáltak. A tagállamok rendelkezhetnek olyan eljárásjogi technikákról és szabályokról, amelyek alkalmazásával kivételes esetekben nemzetbiztonsági okokra hivatkozva elkerülhető, hogy az érintett személlyel közöljék a tartózkodásra vonatkozó határozat alapjául szolgáló pontos és teljes indokolást. Figyelembe vehetők tehát az információk jellegére és forrásaira vonatkozó jogszerű nemzetbiztonsági megfontolások, de ezeket össze kell hangolni a jogalany eljárási jogaival, így a meghallgatáshoz való jog és a kontradiktórius eljárás elvének tiszteletben tartásával. A Charta 47. cikkének érvényesüléséhez az idegenrendészeti ügyben eljáró bíróságnak nem kell szükségszerűen hatáskörrel rendelkeznie arra, hogy megszüntesse bizonyos adatok minősítését, vagy ezen adatokat maga közölje a kérelmezővel [NW-PQ ítélet, 103-116, 117-5]]. Ezt a kötelezettséget tehát az idegenrendészeti hatóságnak, illetve a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóságnak kell teljesítenie. A bíróságra a közigazgatási perben annak vizsgálata hárul, hogy a hatóság és a szakhatóság a kötelezettségét megfelelően teljesítette-e.
- [48] Az a tagállami jogszabályi rendelkezés tehát, amely lehetővé teszi, hogy az idegenrendészeti hatóság e követelmények figyelmen kívül hagyásával hozzon döntést, ellentétes a Charta 47. cikkével (NW-PQ ítélet, 95). Mivel e követelmény teljesítését nem váltja ki a közigazgatási perben eljáró bíróság iratmegismerési joga (NW-PQ ítélet, 99), nem tartható fenn a Kúria BHGY-ban közzétett határozataiban foglalt jogértelmezés kötelező ereje. Ez a jogértelmezés és az ezen alapuló ítélkezési gyakorlat ugyanis a bíró általi iratmegismerést a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog szükséges és elégséges feltételének tekintette, aminél az NW-PQ ítélet szigorúbb követelményt támaszt [NW-PQ ítélet, 94-95, 97, 117-4]].
- [49] Az NW-PQ ítélet tehát megerősítette a C-300/11. (ZZ) számú ítélet 68. pontjának azt a következményét, hogy ha a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság nem a legszükségesebbre korlátozza a határozata alapjául szolgáló okok, valamint az ezzel kapcsolatos bizonyítékok féllal történő közlésének elmaradását, akkor ez adott esetben azzal járhat, hogy a hatóság határozatát a közigazgatási perben meg kell semmisíteni.
- [50] Mindezek alapján a Jogegységi Panasz Tanács arra a következtetésre jutott, hogy szemben a Kúria BHGY-ban közzétett határozataiban foglalt jogértelmezéssel, az NW-PQ ítéletből az a kötelező jogértelmezés következik, hogy azokban az ügyekben, amelyekben Magyarország hatóságai az Európai Unió jogát hajtják végre, az idegenrendészeti hatóságnak és a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóságnak biztosítania kell legalább azt, hogy az érintett fél vagy képviselője a hatósági határozat alapjául szolgáló indokok lényegét megismerje, és azzal kapcsolatban a perben álláspontját kifejtthesse. Ezen a minimális követelményen túl a hatóságnak és a szakhatóságnak a nemzetbiztonsági érdekekkel összevetve mérlegelnie kell a minősített iratok legalább egy részének hozzáférhetővé tételét. Ezt az értelmezést kell követnie az indítványozó tanácsnak és a Kúria más ítélkező tanácsainak, és a BHGY-ban korábban közzétett határozatok ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejüként nem hivatkozható. Mivel az iratbetekintés terjedelméről és a nemzetbiztonsági kockázat lényegéről a szakhatóság dönthet, a bíróság nem térhet el attól a kúriai jogértelmezéstől, amely szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szerv perben álljon [Kfv.37.387/2024/7., Indokolás [19], [22]].

VIII.

- [51] Végezetül a Jogegységi Panasz Tanácsnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az NW-PQ ítéletből fakadó követelmények hogyan érvényesíthetők a közigazgatási perekben, ideértve a Kúria felülvizsgálati eljárásait is. E körben figyelemmel kellett lennie arra, hogy az NW-PQ ítélet rendelkező részének magyar nyelvű (hivatalos) változata az uniós joggal „ellentétes”-nek minősít bizonyos tagállami jogszabályokat, de más – szintén hivatalos – nyelveken nagyrészt ugyanezt a szófordulatot használja „s’oppose” (francia), „entgegensteht” (német), „esso osta” (olasz), „se opone” (spanyol), ugyanakkor más értelmű szóhasználat is, így az angol „precluding” megfogalmazás a tagállami jog alkalmazásának kizártságára utal. Vizsgálni kellett ezért, hogy az ítélet következtében a magyar bíróságok eljárhatnak-e közvetlenül az európai jog szabályai alapján. Figyelemmel arra, hogy az NW-PQ ítélet maga is utal arra, hogy az uniós jog nem tartalmaz az iratbetekintés részletszabályait meghatározó különös szabályt, és az EUB az e célból folytatott eljárások konkrét részletszabályait az egyes tagállamok jogrendjébe tartoznak tekinti

- (NW-PQ ítélet, 87), nem lehet más következtetést levonni, mint azt, hogy fel sem merülhet az a megoldás, hogy a bíróság a Harmtv., Btátv., Mavtv. szabályait félretéve közvetlenül és kizárólag az európai unió aktusára – ideértve az EUB kötelező jogértelmezést tartalmazó határozatait is – alapítsa a döntését.
- [52] Következésképpen a hatóságnak, a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóságnak, illetve a bíróságnak az EUB kötelező értelmezésével összhangban alkalmazott hatályos magyar jogszabályok keretei között kell ellátniuk feladataikat. Ennek során a következő megfontolásokra kell figyelemmel lenniük. A Tartózkodási Irányelv közrendi és közbiztonsági okból teszi lehetővé a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadásának megtagadását, a nemzetbiztonsági okot (kockázatot) nem nevesíti. Ez utóbbit az EUB kötelező jogértelmezése vezeti be, így az NW-PQ ítélet. A Kúria joggyakorlata a nemzetbiztonsági érdeket szuverenitási kérdésnek {Kfv.38.329/2018/10., Indokolás [17]; Kfv.37.047/2019/8., Indokolás [12]; Kfv.37.544/2019/16., Indokolás [16]; Kpkf.40.408/2020/2.; Kfv.37.983/2020/10., Indokolás [26]; Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [31]}, ilyenként a közrendi ok részének tekinti {Kfv.37.517/2023/12., Indokolás [28]}. A közrend veszélyeztetése pedig az Alaptörvény által meghatározott alkotmányos rend veszélyeztetését jelentené {Kgyk.39.120/2023/8., Indokolás [30]}, ilyenként a részét képező nemzetbiztonsági kockázat az idegenrendészeti eljárásokban is igen alapos vizsgálatot igényel.
- [53] A nemzetbiztonsági kockázat figyelembevétele az idegenrendészeti hatósági eljárásban és a közigazgatási perben is kétirányú. Anyagi jogi értelemben a fél szabad tartózkodáshoz és szabad mozgáshoz való jogának korlátozását vonja maga után. Ebből a szempontból a huzamos tartózkodási engedély vagy nemzeti letelepedési engedély megtagadása azért szükséges, mert a fél törvényes itt-tartózkodásának lehetővé tétele Magyarország nemzetbiztonsági érdekeit veszélyeztetné. Ennek a szempontnak a figyelembevételét a leírtak szerint az NW-PQ ítélet és az EUB más értelmezése sem korlátozta. A kockázat megállapítása a nemzetbiztonsági szakhatóságra tartozik, figyelembevétele pedig az idegenrendészeti hatóság számára a Harmtv. és Btátv. értelmében kötelező. A bíróság az adatok alapján azt vizsgálhatja, hogy a bizonyítékok alapján a kockázatra vonatkozó megállapítás megalapozott és arányos-e. Eljárásjogi értelemben a nemzetbiztonsági kockázat maga után vonja, hogy az arra vonatkozó, azt megalapozó információk legalább egy részét a fél közvetlenül nem ismerheti meg. Ezt a kivételszabályt az NW-PQ ítélet annyiban korlátozta, hogy legalább az okok lényegét a féllel közölni kell, a bíróság pedig csak akkor veheti ezt figyelembe, ha az okokat a fél vagy képviselője a lehető legteljesebb terjedelmében megismeri. Annak eldöntése, hogy a nemzetbiztonsági kockázat lényege, illetve a kockázatot megalapozó adatok milyen terjedelemben közölhetők a féllel, nem a bíróság, hanem a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság hatáskörébe tartozik, és ennek mérlegelését a bíróság nem bírálhatja felül.
- [54] A Harmtv., Btátv., Mavtv. hatályos rendelkezései általában nem teszik lehetővé, hogy a fél vagy jogi képviselője megismerjék azokat a minősített adatokat, amelyeket a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság nem tesz megismerhetővé, a közigazgatási per kontradiktórius jellege pedig enélkül nem érvényesülhet, mivel a bíróság iratbetekintési joga a fél jogosultságát az NW-PQ ítélet értelmében leírtak szerint nem pótolja. Következésképpen mindaddig, amíg a jogalkotó az EUB értelmezésének megfelelően nem módosítja a magyar jogot, annak hatályos szabályait kell úgy értelmezni, hogy az az EUB jogértelmezésének megfelelően. Mindeközben a nemzetbiztonsági kockázat anyagi jogi jogkövetkezményeinek alkalmazása tehát változatlanul lehetséges a magyar jog és az európai jog alkalmazása során is, ezt az NW-PQ ítélet nem zárja ki. A jogkövetkezmények alkalmazására azonban csak az eljárási garanciáknak a fentiek szerinti biztosítása mellett van lehetőség. Ezért mindaddig, amíg jogszabály ezt más módon nem szabályozza (megfelelő betekintési joggal rendelkező pártfogó ügyvéd, önálló jogvédelmet biztosító intézmény útján vagy más hasonló módon), addig a felperes jogainak érvényesítése csak oly módon biztosítható, ha a bíróság úgy tekinti, hogy a fél iratmegismerési jogának védelmére jogszabályi tilalom miatt nem képes. Ilyen esetre a magyar jog biztosít megoldást.
- [55] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 59. § (1) bekezdése értelmében ugyanis az ügyész a felek rendelkezési jogának tiszteletben tartása mellett pert indíthat, ha a jogosult a jogainak védelmére bármely okból nem képes, a (3) bekezdés szerint pedig az ügyész – ha az ilyen perindítási jog megilleti, de a perbeli részvételét megalapozó körülmények a per folyamán állnak be – a perben felléphet. Ha az ügyészi fellépés törvényi feltételei fennállnak, a bíróság erről az ügyészt értesíti. Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 27. § (1) bekezdés b) pontja ezzel összhangban biztosítja, hogy az ügyész a mások között folyó perben törvény felhatalmazása alapján felléphet, ilyen esetben pedig a (3) bekezdés szerint a fél jogait gyakorolja, de köteles tiszteletben tartani a felek rendelkezési jogát.
- [56] A Kp. 6. §-a úgy rendelkezik, hogy a közigazgatási perben vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a polgári perrendtartás szabályait akkor kell alkalmazni – mégpedig a Kp.-val összhangban –, ha azt a Kp. kifejezetten előírja. A Pp. 59. § (1) bekezdésében lehetővé tett ügyészi fellépés lehetőségét a közigazgatási perben a Kp. 16. § (4) bekezdése teszi lehetővé, amely szerint a perképességre – a Kp. sajátos szabályain túl –, valamint

a támogató, a tolmács és a fordító részvételére a polgári perrendtartás szabályait kell alkalmazni. A Kp. 16. § (1) bekezdése értelmében a perben fél az lehet, akit a polgári jog vagy a közigazgatási jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek. Annak a felperesnek a perképessége, akinek iratmegismerési jogát – sem személyesen, sem jogi képviselője útján – a jogszabályok nem teszik lehetővé, ebben a vonatkozásban korlátozott, ezért ezt a Pp. szabályai alapján lehet csak pótolni.

- [57] Az ügyfél hiányzó jogosultságának pótlását az Ütv. 36. § (2) bekezdése biztosítja, amelynek értelmében az ügyész (továbbá az alügyész, ügyészégi fogalmazó és ügyészégi megbízott) a hivatala gyakorlása során a tudomására jutott adatokat köteles a minősített adat védelmére, a magántitokra és a személyes adatok védelmére, továbbá a statisztikára, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályok szerint – az e törvényben meghatározott eltérésekkel – kezelni. A Mavtv. 14. § (4) bekezdése szerint pedig az ügyész által közérdekből indítható polgári peres eljárásban – más, az ügyész közreműködésével zajló eljárások mellett – a nemzeti minősített adat felhasználására vonatkozó engedély kiadása nem tagadható meg. Annak tehát nincs akadálya, hogy az ügyész megismerje a nemzetbiztonsági kockázat megállapítását megalapozó minősített adatokat, és erre vonatkozóan a bíróság előtt – a minősítést tiszteletben tartva – szóban vagy írásban nyilatkozzon.
- [58] A fél iratbetekintési jogának korlátozása tehát a közigazgatási per kontradiktórius jellegének megőrzésével, a NW-PQ ítélet jogértelmezésével összhangban feloldható, ha a bíróság az ügy érdemi tárgyalása (vagy tárgyaláson kívüli elintézése) során az Ütv. 27. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése figyelembevételével, a Pp. 59. § (3) bekezdése alapján az ügyészt értesíti a perbeli fellépés szükségességéről a jogainak védelmére jogi okból képtelen felperes érdekében. A bíróság pedig az iratokba történő betekintést követően, a felperes érdekében fellépő ügyész és a nemzetbiztonsági kockázatot megállapító szakhatóság nyilatkozatainak figyelembevételével tud dönteni arról, hogy a minősített adatok alátámasztják-e a nemzetbiztonsági kockázat fennállását. Ha a fél és jogi képviselője nem ismerheti meg a minősített adatokat, és az ügyész sem lép fel, a bíróság az alperesek egyoldalú álláspontját a nemzetbiztonsági kockázat fennállásáról nem fogadhatja el.
- [59] Figyelemmel arra, hogy az indítványozó tanács által kifejtettekhez, miszerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése a Charta 41. cikkével azonos tartalommal biztosítja a megfelelő hatósági ügyintézéshez való jogot, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése pedig a Charta 47. cikkével azonos tartalommal biztosítja a tisztességes bírósági eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz való jogot, nem fér kétség, a Jogegységi Panasz Tanács nem talált okot arra, hogy a harmadik országbeli állampolgárok fentiek szerint értelmezett iratmegismerési jogát azokra az idegenrendészeti eljárásokra korlátozza, amelyekben az érintettek származékos tartózkodási joga felmerül. Az ügyész értesítése ezért a fellépés lehetőségéről a Harmtv. és Btátv. alapján folyó minden eljárásban mellőzhetetlen, amelyben a hatóság határozata a fél által nem megismerhető minősített adaton alapul.

IX.

- [60] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés b) pontja, 33. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 40. § (1) és (2) bekezdései alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [61] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi.
- [62] A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. Ettől az időponttól kezdve a Kúriának az indítványozó tanács által megjelölt vagy bármely más, a BHGY-ban közzétett határozatának a fentiekkel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként nem hivatkozható; azoktól az indítványozó tanács eltérhet.

Budapest, 2025. február 24.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zs. András s.k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Dr. Tanczos Rita s.k. bíró

Dr. Kovács András bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [63] A jogegységi határozat (a továbbiakban: Határozat) az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) jogegységi eljárásra okot adó NW-PQ ítéletét helyesen értelmezte a Határozat [50] bekezdésében. Ezen értelmezés szerint az idegenrendészeti hatóság – és a közreműködő nemzetbiztonsági szerv – kötelezettsége, hogy a nemzetbiztonsági kockázaton alapuló idegrendészeti határozatok a minősített adatok sérelme nélkül a határozatnak alapul szolgáló nemzetbiztonsági indokok lényegét tartalmazzák.
- [64] Az eddigi gyakorlat ugyanis elfogadta, hogy a határozatok semmilyen érdemi indokolást nem tartalmaztak, valamint, hogy azokat a bíró megismerhette ugyan, de ítéletében nem ismertethette ezen indokok lényegét sem.
- [65] Az EUB ítéletének helyes értelmezése ellenére a Határozat téves jogkövetkeztetésekre jutott, és ezért az EUB ítélettel ellentétes joggyakorlatot tesz kötelezővé a Határozat rendelkező része az alábbiak szerint:

I.

- [66] Nem értek egyet a Határozattal, mert az EUB NW-PQ ítéletéből következő eltérő jogértelmezés nem igényli kötelező jelleggel a Jogegységi Panasz Tanács eljárását, az EUB ítélete önmagában alapot ad indokolt eltérésre a Bszi. 41/D. § (1) bekezdés a) pontja alapján.
- [67] A Határozat [25] bekezdése szerint, ha az EUB valamely döntésben megjelenő új követelmény miatt fennáll a Kúria korábbi joggyakorlatától való eltérés szükségessége, a Jogegységi Panasz Tanács döntése elkerülhetetlen, mert – szemben az alacsonyabb szintű bíróságokkal – a Kúria ítélező tanácsai kizárólag akkor térhetnek el a korábbi jogértelmezéstől a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja értelmében, ha a Jogegységi Panasz Tanács jogegységi határozata ezt lehetővé teszi.
- [68] A Bszi. 41/D. § (1) bekezdés a) pontja szerint, ha a jogegységi panasz tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, dönt a bíróságokra kötelező értelmezésről és határozatában a panasszal támadott határozatot hatályában fenntartja, ha az eltérés indokolt volt.
- [69] Ez utóbbi szabály megítélésem szerint kifejezetten a jól megindokolt, azaz a Kúria közzétett határozatától való szándékos eltérések esetkörét szabályozza.
- [70] Ha ugyanis az eltérésre nem szándékosan kerül sor, hanem szakmai hiba eredményeként – azaz a Kúria ítélező tanácsa nem észleli, hogy az adott jogkérdésben a Kúriának már van eltérő jogértelmezést tartalmazó közzétett határozata –, akkor értelemszerűen e körben indokolást sem tartalmazhat a Kúria határozata, tehát az ilyen eltérés indokolt eltérésnek nem tekinthető. Ebben az esetben a jogegységi panasz eljárásban a határozat hatályon kívül helyezésének van helye.
- [71] Ha tehát az eltérésre nem szándékosan kerül sor, hanem szakmai hiba eredményeként, akkor a fél a jogegységi panasszal tudja elérni az ebből fakadó sérelmeinek orvoslását. Szintén a jogegységi panasz áll a fél rendelkezésére jogorvoslati eszközként, ha a Kúria ítélező tanácsa szándékosan, indokolt módon tér el a Kúria közzétett határozatától.
- [72] Mindemellett, ha a Kúria ítélező tanácsa megindokolja az eltérést egy BHGY-ban közzétett kúriai határozattól az ügyszak hiányára hivatkozva, akkor ott megint csak nem a Bszi. 41/D. § (1) bekezdése jöhet szóba, mert vagy nincs valóban ügyszak, vagy van ügyszak és ekként az eltérés nem volt indokolt, hiszen az indoklás nem az eltérésre, hanem az ügyszak hiányára vonatkozik az alapítéletben.
- [73] Végül utalni kell a jogintézmény objektív teleológiai céljára is. Amennyiben az előzetes döntéshozatali eljárás a jogegység érdekében minden esetben kötelező volna, az teljes mértékben kiüresítené a jogegységi panasz eljárásokat, lényegében annak helyébe az előzetes döntéshozatali eljárások lépnének.
- [74] Ezen érvet a jogegységi panasz eljárást létrehozó 2019. évi CXXVII. törvény miniszteri indokolására alapítom, amely szerint: „Az egységes és az Alaptörvénnyel összhangban álló joggyakorlatot elsősorban nem igazgatási eszközök, hanem a Kúria döntéseinek kötelező ereje biztosítja, mert így a jogorvoslat során gyorsan elérhető az eredmény. A korlátozott precedens-rendszer, amely eredetileg az angolszász jogban jelent meg, de egyre jobban áthatja a kontinentális jogrendszereket is, a jogegység biztosításának alkotmányos, gyors és hatékony eszköze. A Javaslat értelmében a bíróságok kötelesek a Kúria jogértelmezését követni. Figyelemmel arra, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) értelmében az Alkotmánybíróság döntése mindenkre, így a bíróságokra nézve is kötelező, ezt nem szükséges ismételt rögzíteni. A rendelkezés ugyanakkor nem sértheti az ítélező bírók (eljáró tanácsok) személyes függetlenségét. Ennek biztosítása érdekében teszi lehetővé a törvényjavaslat az eltérést a Kúria jogértelmezésétől, ha az az ügy körülményei vagy az Alaptörvénnyel való összhang érdekében szükséges. Az eltérést az eljáró bíró (tanács) köteles külön indokolni.

Az eltérés megalapozottságának vitatását lehetővé kell tenni a felek számára, amelyre elsősorban a büntető eljárási, a polgári- és a közigazgatási perrendtartásokról szóló törvényekben biztosított rendes és rendkívüli jogorvoslati eszközök alkalmasak. Arra az esetre, ha a feleknek már nem áll rendelkezésére jogorvoslati eszköz, mert azokat már kimerítette a fél, vagy ilyen eszköz igénybevétele kizárt (ide értve azt az esetet is, ha a Kúria tanácsa tért el a joggyakorlattól) a törvényjavaslat új jogorvoslati eszközként biztosítja a jogegységi panaszt. Mindez a Bszi. jogegységi eljárásra vonatkozó szabályainak pontosítását is szükségessé teszi.”

- [75] Továbbá: „A Velencei Bizottság CDL-AD(2010)004 alap-jelentés kifejezetten poszt-szovjet megoldásnak tekinti az egyes legfelsőbb bíróságok elvi (tehát nem konkrét perekben hozott döntésekből kiolvasható, hanem) jogalkotás- jellegű iránymutatásait, és ehelyett az egyedi ügyekben hozott döntésekkel elért jogegységesítő hatást preferálja (70–71. szakaszok). A Velencei Bizottság bíróságokra és bírákra vonatkozó fontosabb eseti ajánlásai gyűjteménye egyrészt megerősíti, hogy az eseti döntéseken kívüli iránymutatások nem jogállami megoldások, ehelyett a precedens-rendszert ajánlja, és csak a sajátos kollégium létrehozását ellenzi (3.2.1 alcím). Mindezt megismétlik a legújabb eseti döntések is. A CDL-AD(2017)019 jelentés Örményországról az eseti jogegységesítő döntéseket ajánlja az absztrakt, jogfejlesztő célú iránymutatások helyett. Fontosnak tartja, hogy a Legfelsőbb Bíróság döntéseinek kötelező ereje ellenére az alsóbb szintű bíróságok eltérhessenek azoktól, mivel a jogorvoslat során ezeket a Legfelsőbb Bíróság felülbíráhatja, és akár el is fogadhatja a saját korábbi gyakorlata helyett (21–32. és 37. szakaszok). Sőt, javasolja a különböző szakági kollégiumok közös döntéshozatalát (ajánlások első pontja). A CDL-AD(2018)011 jelentés Szerbiáról újra megerősíti a precedensrendszerre vonatkozó ajánlást az absztrakt iránymutatások helyett (28. és 34. szakaszok).”
- [76] Az Alaptörvény 28. cikke alapján ezen szubjektív jogalkotói akaratot kell elsősorban figyelembe venni a Bszi. szabályainak értelmezésekor. Természetesen a Velencei Bizottság ajánlásai olyan esetet nem tartalmaznak, amikor egy nemzeti legfelsőbb bíróságon belül jön létre egy belső jogorvoslati rendszer, amivel Magyarország – tudomásom szerint – az európai országok között egyedülálló. Azonban a magyar jogalkotó célja így is egyértelmű: a jogegységi eljárásokat főszabályként a felek rendelkezési joga alá helyezi, az előzetes döntéshozatali eljárás a jogegység érdekében csak kivételes és kiegészítő jellegű intézmény.
- [77] A Határozat [25] bekezdésének értelmezése ezzel szemben a jogegységi célú előzetes döntéshozatali eljárást teszi általános intézménnyé, és a jogegységi panasz eljárást pedig kivételes intézménnyé minősíti le. A kúriai ítélkező tanácsok hibátlan működése esetén a jogegységi panasz eljárás üres intézménnyé válna, amely így nem a jogegységet szolgálná, hanem szimplán és kizárólag jogorvoslati intézményként funkcionálna, ami ellentétes a jogalkotó azon szándékával, hogy a jogegységi panasz eljárás elsődlegesen a jogegységesítés eszköze legyen.
- [78] Azt pedig az indokolás is tartalmazza, hogy az Alkotmánybíróság új jogértelmezése lehetővé teszi a jogegységi eljárás nélküli indokolt eltérést. A törvényi indokolás a Kúria döntéseinek kötelező erejéről beszél, de az senki által sem vitatott, hogy ez nem jelenti azt, hogy az alsóbb fokú bíróságok kellő indokolás mellett ne térhetnének el a Kúria döntéseitől. Az Európai Unió Bíróságának ítélete ebből a szempontból pedig az Alkotmánybíróság határozataival analóg, hiszen az uniós jog értelmezése vonatkozásában azok kötelezőek mindegyik tagállami bíróságra. A törvényi indokolás nem tesz különbséget alsóbb fokú bíróságok és a Kúria tanácsainak jogértelmezési lehetőségei között, hiszen annak terjedelmét a törvényi indokolás kifejezetten a bírák (eljáró tanácsok) személyi függetlenségéből vezeti le. Ellenkező értelmezés ahhoz vezetne, hogy a Kúria bírái (eljáró tanácsai) személyi függetlensége nem biztosított, és sérülne az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése.
- [79] Összefoglalva: a Bszi. 41/D. § (1) bekezdés a) pontja kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha ügyszakosság áll fenn, és a Kúria ítélkező tanácsa indokoltan – tehát a korábbi joggyakorlatot is ismerve, az attól való eltérés indokairól való számadás mellett – tér el a korábbi kúriai joggyakorlattól. A jogegységi határozat [25] bekezdésében megjelenő értelmezés nem csak az Alaptörvény 28. cikkével nem fér össze, de abból az is következik, hogy a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja és a 41/D. § (1) bekezdés a) pontja egymásnak ellentmondanak. Ez a látszólagos ellentmondás azonban helyes jogértelmezéssel feloldható.
- [80] A Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja szerint az előzetes döntéshozatali indítványra jogegységi eljárásnak van helye – többek közt –, ha a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától.
- [81] E szabály azt írja elő, hogy helye van jogegységi eljárás kezdeményezésének a Kúria ítélkező tanácsa részéről, ha el kíván térni a Kúria közzétett határozatától, azt viszont nem írja elő eltérést meg nem engedő módon, hogy a Kúria ítélkező tanácsa köteles lenne ilyen esetben jogegységi eljárást kezdeményezni.
- [82] A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: régi Bszi.) 31. § (1) bekezdése rögzítette, hogy mikor kell jogegységi eljárást lefolytatni, amelynek egyik esete a régi Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja volt. A régi Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja a „van helye” fordulatot tartalmazta, azonosan

a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjával. A jogalkotó tehát egyértelműen jelezte, hogy mikor volt „köteles” jogegységi eljárást lefolytatni a Legfelsőbb Bíróság, és mi volt az eset, amikor annak „helye van”. A „kötelesség” arra vonatkozott, hogy ha valamely tanács kezdeményezte az eljárás lefolytatását, akkor a Legfelsőbb Bíróság elnöke az eljárás lefolytatására köteles volt, tehát e szabály nem a kezdeményezés kötelezettségére vonatkozott. A régi Bszi. hivatkozott szabályai alapján kialakult állandó gyakorlat a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjának és Bszi. 41/A. § (1) bekezdés a) pontjának összevetéséből kizárólagosan következő – és általam preferált – értelmezéssel volt egyező.

- [83] Erre jól mutat rá Varga Zs. András tanulmánya, amikor a régi Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja kapcsán kifejti az alábbiakat: „Ha megnézzük, hogy a fenti precedenshatás hány esetben érvényesült ellenőrizhetően, furcsa eredményt látunk. Osztovits András cikkének táblázatai és a Kúria honlapjának adatai szerint az Alaptörvény hatálybalépése óta kevesebb mint 60 jogegységi határozatot hoztak. Ha megnézzük, hogy ebből hányat kezdeményezett ítélkező tanács az eltérés szándéka miatt, furcsa eredményt kapunk. Mindössze négy ilyen eset volt: a 2/2019. számú KMJE, az 1/2019. számú KMJE, a 3/2018. számú BJE, az 1/2017. számú KMPJE jogegységi határozat.” (Varga Zs. András: Tíz gondolat a jogegységről és precedenshatásról. In: Magyar Jog 2020/2. 81–87. o. 6. fejezet)
- [84] Mindebből egyértelmű: a Legfelsőbb Bíróság és a Kúria bírái és ítélkező tanácsai a régi Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontját nem úgy értelmezték – még a 1997–2012 közötti, teljesen azonos szabályozást tartalmazó időszakban sem –, hogy a jogegységi eljárás kezdeményezése minden eltérés esetében kötelező lett volna.
- [85] Fontos érv, hogy ma sem az a gyakorlat, hogy ha van olyan közzétett kúriai határozat, amelytől el kíván térni a Kúria ítélkező tanácsa, akkor automatikusan és kötelezően előzetes döntéshozatali eljárást kellene kérnie. A konkrét ügyben felmerült jogkérdésben is kialakult egy viszonylag egységes gyakorlat, azonban volt olyan, ezzel ellentétes tartalmú közzétett kúriai határozat is, ami az EUB által most kimondott értelmezést már megelőlegezte (Kúria Kfv.III.37.559/2012/4.). Erre figyelemmel legkésőbb a 2020. évtől a jogegység érdekében előzetes döntéshozatali eljárást kellett volna kérnie az ítélkező tanácsoknak, ha úgy értelmezték volna a Bszi. szabályait, hogy a jogegységi eljárás kezdeményezése bármely közzétett kúriai határozattól való eltérés esetén automatikusan kötelező, függetlenül attól, hogy időközben kialakult egy többségi és töretlen gyakorlat.
- [86] Korábban hasonló gyakorlat alakult ki az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésével összefüggésben is. A végső bírói fórumnak ugyancsak kötelező az EUB-hoz fordulás [EUMSZ. 267. cikk (3) bekezdés], de a jogalkalmazás számos kivételt alakított ki, köztük azt az esetkört, amikor jól megindokolható a döntés, mert a szóban forgó uniós jogi aktus értelmezése észszerű kételyt nem vet fel. Ilyen esetben a bíróságnak indokolnia kell, hogy miért nem merült fel észszerű kételye az uniós jog értelmezése kapcsán (ld. pl. C-561/19. számú Consorzio Italian Management ítélet, 51. pont). Ezen értelmezési azonosság a két intézmény kötelező jellegének megítélésben a jogalkalmazás immanens természetéből következik.
- [87] Ez az értelmezés felel meg továbbá az EUB C-537/22. számú Global Ink. Trade ügyben hozott ítéletének is. A Global Ink. Trade ítélet rendelkező része első pontjának első mondata ugyanis kifejezetten kimondja, hogy csak az olyan nemzeti szabályozás nem ellentétes az uniós joggal, amely indokolási kötelezettséget ír elő az uniós jogra hivatkozással történő eltérés esetén.
- [88] Ezért kifejezetten téves a Határozat [25] bekezdésében szereplő okfejtés, hogy mivel a Global Ink. Trade ítélet szerint megfelel uniós jognak az a szabályozás, amelyben az alsóbb fokú bíróságok indokolással eltérhetnek a közzétett kúriai határozatoktól, ezért a Kúria ítélkező tanácsaira nem ugyanez vonatkozik. A Kúria ítélkező tanácsai a Jogegységi Panasz Tanácshoz viszonyítva nyilvánvalóan „alsóbb fokú” bírói tanácsoknak minősülnek, így ha rájuk a BHGY-ban közzétett kúriai határozat kötelező és az ellentétes az uniós joggal, akkor azt a Kúria eljáró tanácsa természetesen – mint ahogy a jogszabályokat is – félreteheti, ha ennek kellő indokát adja.
- [89] Ami a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa által 2024. október 14. napján hozott Jpe.II.60.036/2024/23. számú határozat [67]–[72] bekezdéseit illeti, először is szükséges leszögezni, hogy a jogegységi határozat csak a rendelkező részében és az ahhoz tartozó logikai érvrendszerében kötelező [3114/2017. (V. 22.) AB végzés]. Mivel a hivatkozott jogegységi eljárásnak nem az volt a tárgya, hogy kötelező volt-e a jogegység érdekében előzetes döntéshozatali eljárást kérni avagy sem, ezért az fogalmilag nem kapcsolódhat a rendelkező rész logikai érvrendszeréhez, tehát az nem kötelező, hanem orientáló jellegű.
- [90] Feltételezve, de meg nem engedve, hogy a Jpe.II.60.036/2024/23. számú határozat [67]–[72] bekezdéseiben kifejtettek mégis kötelezőek, akkor azt a Bszi. 41/D. §-ba ütköző, a jogértelmezés alkotmányos kereteit túllépő, törvényi kollíziót eredményező jogalkotásnak kell tekinteni, amely kapcsán felvethető az Alaptörvény sérelme is. Ennek kapcsán utalok arra, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 37. § (2) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatokkal szemben is előterjeszthető.

- [91] Ahogyan a 3047/2025. (I. 21.) AB végzés [34] bekezdése kifejti, „a Bszi. 41/B. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően akkor van helye, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben eltér a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától. A jogegységi panasz eljárás ennek megfelelően egy sui generis eljárás, a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése pedig az Alkotmánybíróság gyakorlatában az alapügytől függetlenül, önállóan is támadható alkotmányjogi panasszal {legutóbb: 3306/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [12]}. Mindez egyben azt is jelenti, hogy a Kúria jogegységi hatályú határozata nem az alapügyben született döntés egészét bírálja felül, ennek megfelelően a jogegységi hatályú határozat indokolásának is kizárólag arra a kérdésre kell kitérnie, ami a jogegységi panasz eljárás tárgya.”
- [92] Mivel jelen ügynek semmilyen módon nem tárgya az a kérdés, hogy egyébként kötelesek-e a kúriai ítélkező tanácsok az EUB ítélete folytán megváltozott jogértelmezés esetén előzetes döntéshozatali eljárással fordulni a Jogegységi Panasz Tanácshoz (hiszen a K.IV. tanács épp ezt tette), ezért a fenti alkotmánybírósági határozat alapján a Határozat indokolásának [25] bekezdését mellőzni kellett volna. Ez esetben pedig nem kellett volna érinteni a Jpe.II.60.036/2024/23. számú határozat [63]–[72] bekezdéseiben kifejtett jogértelmezést sem.
- [93] Figyelemmel azonban arra, hogy a Határozat [25] bekezdése mégis tartalmazza ezt a jogértelmezést, az alábbiakra kell rámutatni.
- [94] Az EUB a 106/77. sz. (Simmenthal) ügyben megállapította, hogy a közösségi joggal összeegyeztethetetlen a nemzeti jogrendszer minden olyan rendelkezése, illetve minden olyan jogalkotási, közigazgatási vagy bírósági gyakorlat, amely csökkenti a közösségi jog hatékonyságát azáltal, hogy megfosztja a közösségi jog alkalmazására hatáskörrel rendelkező bíróságot azon jogtól, hogy minden szükséges lépést megteheszen annak érdekében, hogy a közösségi normák teljes hatékonyságának akadályát képező nemzeti jogszabályi rendelkezéseket félretegye. Ilyen helyzet állna elő akkor, ha egy közösségi jogi rendelkezés és egy nemzeti törvény közötti ellentmondás esetén az összeütközés feloldása nem a közösségi jog alkalmazására hivatott bíróság számára lenne fenntartva, hanem egy másik, saját mérlegelési jogkörrel felruházott hatóság számára, még akkor is, ha a közösségi jog teljes hatékonyságának ilyen akadálya csak átmeneti lenne.
- [95] A Simmenthal-ítélet ugyan az uniós jogba ütköző tagállami törvények (jogszabályok) kapcsán mondta ki, hogy a tagállami bíróságnak nem kell az alkotmánybírósághoz fordulnia azok megsemmisítése érdekében, azonban e következtetések jelen ügyre is alkalmazhatóak. A Határozatban kifejtett jogértelmezés szerint ugyanis a Kúria ítélkező tanácsa egy egyedi ügyben csak akkor térhet el a Kúria azon közzétett határozatától, amely saját belső meggyőződése szerint, az EUB azt értelmező határozatára is figyelemmel ellentétes az uniós joggal, ha ennek érdekében előzetes jogegységi indítvánnyal fordul a Jogegységi Panasz Tanácshoz, amely az eltérést – ha azt indokoltnak tartja – engedélyezi számára. A Határozat [25] bekezdésében foglalt jogértelmezés szerint tehát az uniós jogi aktus és a tagállami jog közötti összeütközés feloldása valójában nem a közösségi jog alkalmazására elsődlegesen hivatott bíróság (az egyedi ügyet elbíró ítélkező kúriai tanács) számára lenne fenntartva, hanem egy másik fórum (a Jogegységi Panasz Tanács) számára. A Jogegységi Panasz Tanács ráadásul ilyen esetben mérlegelési jogkörrel rendelkezik, hiszen jogegységi határozatában – lényegében a kezdeményező, illetve a többi ítélkező tanács helyett – értelmezni fogja a vonatkozó uniós jogi normát, illetve az annak tartalmát kijelölő esetleges EUB-ítéletet, mint ahogy az jelen ügyben a Határozat [24] bekezdésében tetten is érhető. Az ilyen gyakorlat álláspontom szerint akadályozza a közösségi jogi rendelkezés és a nemzeti jogszabály közötti ellentét azonnali, a konkrét ügyet elbíró bírói tanács általi feloldását, és ekként az uniós jog hatékony érvényesülését.
- [96] Ez a helyzet analóg azzal a Simmenthal-ítéletben leírt helyzettel, amikor a bíróságnak egy alkotmányértő és egyúttal uniós jogot is sértő jogszabályt kellene alkalmaznia. Mindkét esetben a bíróságra valamilyen kötelező erővel bíró jogi aktusról van szó, amelynek „kötőerejét” csak egy másik fórum döntése oldhatja fel: az alkotmánybíróság megsemmisítő határozata vagy a Jogegységi Panasz Tanács eltérést engedélyező határozata. Ez utóbbi joghatását tekintve ekvivalens az alkotmánybíróság jogszabályt megsemmisítő határozatával, hiszen az eltérés engedélyezése esetén a korábbi határozatok „a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatóak.” Ebből a szempontból nincs relevanciája annak, hogy a Kúria közzétett határozata jogalkalmazói (bírói) aktus, míg a jogszabály jogalkotási aktus; a Simmenthal-ítélet ugyanis nem tesz különbséget a jogalkotási és jogalkalmazási aktusok, illetve jogalkotási és gyakorlatok között az uniós jog hatékony érvényesülése (effet utile) szempontjából.
- [97] Megjegyzem, hogy erre az eredményre a többről a kevesebbre következtetés útján is eljuthatunk, hiszen ha egy tagállami bíróságnak (a Kúria ítélkező tanácsának) az uniós jogba ütköző, általánosan kötelező magatartási szabályt tartalmazó tagállami jogszabályt félre kell tennie a jogvita elbírálásánál (ld. pl. legújabban: Kfv.III.37.488/2024/5., Kfv.VII.37.617/2024/8.), akkor az adott jogszabályt csupán értelmező közzétett kúriai határozatot is nyilvánvalóan félre kell tennie. Az ellenkező értelmezés arra az abszurd, az Alaptörvény 28. cikkében rögzített észszerűség elvével össze nem egyeztethető eredményre vezetne, hogy a Kúria ítélkező tanácsainak

az uniós jogba ütközés esetén az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése szerint általánosan kötelező jogszabályokat félre kellene tenniük, viszont az azokat értelmező és – még a Határozat [25] bekezdése szerint is – csak a Kúria ítélkező tanácsaira kötelező közzétett kúriai határozatokat viszont nem.

- [98] Mindezt megerősíti az EUB újabb gyakorlata is, amely a Simmenthal-elvet uniós jogi érintettségű ügyekben nem csak az uniós joggal ellentétes tagállami jogszabályokra, hanem az uniós jogba ütköző tagállami bírói gyakorlatra is alkalmazza [ld. pl. C-107/19. sz. (C-XR) ügy, 44–49. pontok; C-173/09. sz. (Elchinov) ügy 20–32. pontok].
- [99] Az EUB például a C-118/17. sz. (Dunai) ügyben utalt arra, hogy ellentétes lehet a Charta 47. cikkével, illetve az adott ügyben alkalmazandó irányelvvel, ha a tagállam legfelsőbb bírósága az egységes jogértelmezés érdekében az irányelv végrehajtásának részletes szabályait illetően kötelező határozatokat hoz, ha azok nem teszik lehetővé a bíróság számára az irányelv szabályai teljes érvényesülésének azáltal történő biztosítását, hogy szükség esetén saját hatáskörben figyelmen kívül hagyja az összes azzal ellentétes nemzeti jogszabályi rendelkezést, beleértve az azzal ellentétes bírósági gyakorlatot is, és nem kell sem kérnie, sem megvárnia azok jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő előzetes megsemmisítését, másrészt ha akadályba ütközne az előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulás lehetősége.
- [100] Hasonlóan foglalt állást az EUB a C-689/13. sz. (Puligienica Facility Esco SpA kontra Airgest SpA) ügyben, ahol az indítványozó bíróság arra kereste a választ, hogy ha az EUB az irányadó uniós jogi aktus értelmezéséről úgy foglalt állást, ami ellentétes a bíróság teljes ülése által megállapított valamely belső jogelvel, akkor a bíróság egyes tanácsai közvetlenül alkalmazhatja-e az uniós jogot az EUB által adott értelmezés szerint, vagy ekkor is köteles-e az ügyet a bíróság teljes ülése elé utalni. Az EUB a Simmenthal-ítéletre visszautalva kimondta, hogy az EUMSz 267. cikket úgy kell értelmezni, hogy a végső fokon eljáró bíróság tanácsának, miután a Bíróságtól választ kapott az uniós jog értelmezésével kapcsolatban általa előterjesztett kérdésre, vagy ha a Bíróság ítélkezési gyakorlata e kérdésre már egyértelmű választ adott, magának kell megtennie mindazt, ami az uniós jog ezen értelmezésének érvényre juttatásához szükséges. Lerontaná ugyanis az EUMSz 267. cikk hatékony érvényesülését, ha a nemzeti bíróság akadályoztatva lenne abban, hogy az uniós jogot azonnal az EUB döntésének vagy ítélkezési gyakorlatának megfelelően alkalmazhassa.
- [101] Az EUB hivatkozott határozatai alapján álláspontom szerint alapos kétség támasztható azzal szemben, hogy összeegyeztethető-e az uniós jog elsőbbségének elvével és a közvetlen hatály elvével a Határozat [25] bekezdésében kifejtett azon jogértelmezés, miszerint a Kúria ítélkező tanácsai nem jogosultak saját hatáskörben értelmezni és – adott esetben az EUB releváns döntésében foglaltaknak megfelelően – alkalmazni az előttük folyamatban lévő ügyben irányadó uniós jogi aktust azon az alapon, hogy az adott jogkérdésben van korábbi, eltérő közzétett kúriai gyakorlat.
- [102] Végül utalok rá, hogy a Határozat [25] bekezdésében foglalt jogértelmezés az EUB 2024. július 11. napján kelt C-554/21, C-622/21, C-727/21. számú (Hann-Invest és társai) ügyben hozott ítéletre figyelemmel az Európai Unióról szóló Szerződés 19. cikk (1) bekezdésének való megfelelésége tekintetében is aggályos lehet, de legalábbis további elemzést igényelne e kérdés.

II.

- [103] Nem értek egyet a Határozattal, mert az túlterjeszkedik azon a jogegységi feladaton, hogy az EUB ítéletének fenti helyes értelmezése meghatározásával az ezzel ellentétes korábbi joggyakorlattól való eltérést engedélyezze.
- [104] Az Indítvány az EUMSz 20. cikke, a Tartózkodási Irányelv 9. cikke (3) bekezdésének és 10. cikke (1) bekezdésének, valamint a Charta 7., 24. cikkének, 51. cikke (1) bekezdésének és 52. cikke (1) bekezdésének értelmezésére, ezen belül – lényege szerint – két kérdéskörre irányult (NW-PQ ítélet, 24, 27, 35) [Határozat 21. pont].
- [105] Ehhez képest nem volt szükség, valamint lehetőség sem egy újfajta „ügyési eljárásrend” bevezetésére a Határozat 2. pontjában, amely számos, az Indítvánnyal érintett üggyel vagy az NW-PQ ítélettel összefüggésbe nem hozható jogszabály értelmezése kapcsán ad kötelező értelmezést. Az e pontban felvetett kérdésre vonatkozó megfelelő jogértelmezés kidolgozása az egyes ítélkező tanácsok feladata lett volna. A Kúria jogegységesítésben megnyilvánuló alkotmányos feladata ugyanis a már meglévő gyakorlat egységesítését jelenti. Amíg az alsóbb fokú bíróságok a felmerült jogkérdésben döntenek és a döntéseik között nincs eltérés a jogszabályok értelmezése és alkalmazása kapcsán, addig a joggyakorlat egységének biztosítása nem indokolja a Kúria eljárását {7/2023. Jogegységi határozat [28] bekezdés}. Mint arra a Jogegységi Panasz Tanács is rámutatott, a Bszi. 32. § (1) bekezdésében foglaltakból szintén az következik, hogy jövőben hozandó döntéseket érintően, a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében jogegységi eljárást nem lehet indítani, az csak már meghozott határozatokkal összefüggésben kezdeményezhető (Jpe.IV.60.034/2022/5.). Arra pedig sem az Indítvány, sem pedig a Határozat

nem hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságok vagy a Kúria ítélkező tanácsainak gyakorlatában akárcsak felmerült volna az ügyész fellépésének lehetősége hasonló ügyekben. E jogkérdésre vonatkozó, meglévő bírósági gyakorlat hiányában a Jogegységi Panasz Tanácsnak álláspontom szerint nem volt jogszabályi lehetősége a Határozat 2. pontjában foglalt, bíróságokra kötelező jogértelmezés előírására.

III.

- [106] Nem értek egyet azért sem a Határozat 2. pontjával, mert olyan kötelező előírást tartalmaz, amely ellentétes a Határozatban is rögzített helyes értelmezéssel. A Határozat e pontjában rögzített „megoldás” alapján sem a közigazgatási határozat, sem az azt felülvizsgáló bírósági ítéletek nem tartalmazhatják a határozati indokok lényegét, ami ellentétes az EUB NW-PQ ítéletének rendelkező részével.
- [107] A Határozat 2. pontjából az következik, hogy az eljáró bíró a per során köteles az ügyészt felhívni egy „ügygondnok” jellegű eljárásra, és amennyiben az ügyész fellép, akkor a minősített adatok áttanulmányozása után, az ügyféllel való kapcsolatfelvétel nélkül nyilatkozik arról, hogy a nemzetbiztonsági kockázat megítélése szerint fennáll-e. Ennek során a nyilatkozatát megalapozó indokok lényege szintén nem ismerhető meg. Ha pedig a bíró (vagy a felek) és az ügyész nem ért egyet, akkor a Határozat szerint továbbra sincs mód kontradiktórius eljárásra, hiszen a bíró a döntését akkor sem köteles megindokolni, ha egyetért az ügyésszel és akkor sem, ha nem ért egyet. A minősített adatot nem tartalmazó lényegi indokok pedig továbbra sem ismerhetők meg, ezért ez a „megoldás” ellentétes az NW-PQ ítéletben kifejtettekkel, továbbá a Határozat [50] bekezdésével is, ekként a rendelkező rész és az indoklás is ellentmond egymásnak. Mindez sérti az Alaptörvény E cikkét, valamint az EUSz 19. cikk (1) bekezdését, valamint az EUMSz. 267. cikkét is abban az értelemben, ahogy az uniós jog kötelező és elsődleges jellegét az EUB a C-6/64. sz. (Costa kontra Enel) ügyben ítéletében értelmezi.

IV.

- [108] Nem értek egyet a Határozat 2. pontjával azért sem, mert a közigazgatási perben a Pp. 59. § (1)–(3) bekezdései a Kp. 16. §-án keresztül sem alkalmazhatóak, ezért a javasolt megoldás (ügyészi fellépés) nem alkalmazható az érintett idegenrendészeti ügyekben, különösen nem azon okból, amelyet a Határozat megjelöl.
- [109] A Kp. 6. §-a szerint a közigazgatási perben vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a polgári perrendtartás szabályait akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény kifejezetten előírja.
- [110] A Kp. 16. § (3) bekezdése szerint a perben személyesen vagy meghatalmazottja útján az járhat el, aki a polgári perrendtartás szabályai szerint perbeli cselekvőképességgel rendelkezik vagy a megelőző eljárásban személyesen eljárhatott. Ugyanezen törvényi szakasz (4) bekezdése értelmében a perképeségre egyebekben, valamint a támogató, a tolmács és a fordító részvételére a polgári perrendtartás szabályait kell alkalmazni.
- [111] A Kp. 16. § (3)–(4) bekezdései a Pp. V. fejezet 12. alfejezetének perképeségre vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását (Pp. 33–35. §§) vitán felül előírják.
- [112] A Határozat [56] bekezdése szerint annak a felperesnek a perképesége, akinek iratmegismerési jogát a jogszabályok nem teszik lehetővé, ebben a vonatkozásban korlátozott. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a perképeség dogmatikai fogalma két elemből áll össze: a perbeli jogképesésből [Pp. 33. § és Kp. 16. § (1) bekezdés] és a perbeli cselekvőképességből [Pp. 34. § és Kp. 16. § (3) bekezdés]. A Határozat ugyanakkor dogmatikai tévedéssel nem specifikálja, hogy a „perképeség korlátozottsága” alatt a perbeli jogképeség vagy a perbeli cselekvőképesség korlátozottságát érti-e.
- [113] A perbeli jogképeség korlátozottsága logikailag értelmezhetetlen, hiszen a perképeség arra utal, hogy valaki fél lehet-e egy perben. Egy jogalany vagy lehet fél, vagy pedig nem lehet fél – ez utóbbi esetben pedig a keresetlevél visszautasításának van helye a Kp. 48. § (1) bekezdés h) pontja alapján –, tehát „köztes állapot” nem létezik.
- [114] A Határozat [56] bekezdése épp ezért – feltehetően – a perbeli cselekvőképesség korlátozottságára kíván utalni. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a szakirodalom egységes álláspontja és a vonatkozó bírói gyakorlat szerint a Pp. továbbra is csak teljesen cselekvőképes, illetve cselekvőképtelen személyeket ismer, tehát az anyagi jogi szabályokkal ellentétben továbbra sincs perbeli korlátozott cselekvőképesség. A perbeli cselekvőképesség tekintetében nem létezik átmenet, nincs „korlátozott” vagy „részleges” perbeli cselekvőképesség. [Nagy Adrienn: Perbeli cselekvőképesség. In: Wopera Zsuzsanna (szerk.): Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló törvényhez. Budapest, Wolters Kluwer, 2024. 1. pont; Légrádi István: Perbeli cselekvőképesség. In: Varga István (szerk.): A polgári perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja. Budapest, HVG-ORAC, 2018. 2. pont; Kfv.I.21.224/2024/5.; Pfv.I.21.458/2010/6.; BH 1992.107.]. Az idegenrendészeti ügyben érintett felperes, ha polgári

- jogi értelemben teljesen cselekvőképesnek minősül, akkor a Kp. 16. § (3) bekezdése és a Pp. 34. § (1) bekezdés a) pontja szerint közigazgatási perbeli cselekvőképessége is teljes, ennél fogva a Határozat [56] bekezdésében foglalt, a fél „korlátozott perbeli cselekvőképességére” vonatkozó megállapítások minden jogi alapot nélkülöznek.
- [115] Kiemelendő továbbá, hogy a Pp. V. fejezet 17. alfejezete, amely „[a]z ügyész részvétele a perben” alcímet viseli, és amely a Határozat által hivatkozott Pp. 59. §-át tartalmazza, a közigazgatási perekben eleve nem alkalmazható, mivel a Kp. erre nézve utalószabályt nem tartalmaz. A Kp. maga határozza meg, hogy mikor és milyen esetekben van mód ügyészi fellépésre vagy perindításra [vö. Kp. 17. § b) és f) bekezdések, 41. § (3) bekezdés; 81. § (4) bekezdés; 120. § (2) bekezdés; 121. § (3) bekezdés; 128. § (1) bekezdés b) pont; 136. §]. A Kp. a Pp. V. fejezetében lévő egyes alfejezetekre önállóan utal vissza, például a Kp. 16. § (4) bekezdésben a támogató, a tolmács és a fordító részvételére. Ebből következően sem a pertársaságra, sem a beavatkozásra, sem a jogutódlásra vonatkozó polgári perjogi szabályokat nem lehet a közigazgatási perekben alkalmazni. Az ügyész részvételére vonatkozó polgári perjogi szabályok alkalmazására sem kerülhet sor, az ügyész perbeli szerepét ugyanis a közigazgatási perekben a Kp.-ban és más törvényekben (például a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben) található szabályok határozzák meg. (F. Rozsnyai Krisztina: 16. §. In: Barabás Gergely – Kovács András György – F. Rozsnyai Krisztina: Nagykommentár a közigazgatási perrendtartáshoz. Budapest, Wolters Kluwer, 2024. 4. pont).
- [116] Feltételezve, de meg nem engedve, hogy a Pp. 59. § (1)–(3) bekezdései közigazgatási perekben is alkalmazhatók, a következőkre szükséges rámutatni:
- [117] A Pp. 59. § (1) bekezdése az ügyész perindítási jogát szabályozza arra az esetre, ha az ügy felperese nem képes a perindításra, saját jogai védelmére. E szabály alkalmazására tehát a Kp. 16. §-án keresztül is csak a perbeli cselekvőképesség hiánya esetén lenne mód, azaz ha a fél cselekvőképtelen, vagy polgári jog szabályai szerint oly módon korlátozottan cselekvőképes, ami a perbeli cselekvőképesség hiányát eredményezi.
- [118] Ha idegenrendészeti ügyekben a felperes iratbetekintési jogának korlátozott voltából a perbeli cselekvőképesség hiánya levezethető is volna – ami már feltevésként is „komoly dogmatikai érvelést” igényelne –, az azt jelentené, hogy a felperes nem tudna pert indítani. A perbeli cselekvőképesség hiánya esetén ugyanis Kp. 16. § (4) bekezdése nyomán alkalmazandó Pp. 34. § (2) bekezdés a) pontja alapján a felperes törvényes képviselője jogosult a felperes nevében eljárni, márpedig az iratbetekintési jog korlátozottsága miatt a természetes személy harmadik országbeli állampolgárnak értelemszerűen nincs (és nem is lehet) törvényes képviselője. Ebből következően minden minősített adattal érintett idegenrendészeti ügyben az ügyészhez kéne fordulnia a jogvédelmet kereső harmadik országbeli állampolgár felperesnek, és az ügyész feladata lenne – ha a magánérdek egyben közérdekként vélemezhető – a perindítás. Megjegyzem azt is, hogy a Határozat [56] bekezdése nem reflektál arra sem, hogy a Kp. 26. § (1) bekezdése nyomán alkalmazandó Pp. 76. § a) pontja szerint ha a perbeli cselekvőképességgel nem rendelkező félnek nincs törvényes képviselője – márpedig a jelen ügghöz hasonló idegenrendészeti ügyekben mindig ez lesz a helyzet –, akkor ennek főszabály szerinti perjogi következménye az ügygondnok kirendelése, és nem pedig az ügyész fellépésre való felhívása.
- [119] A Pp. 59. § (3) bekezdése szerint, ha az ügyészt az (1) bekezdésben meghatározott perindítási jog megilleti, de a perbeli részvételét megalapozó körülmények a per folyamán állnak be, az ügyész a perben felléphet. Ha az ügyészi fellépés törvényi feltételei fennállnak, a bíróság erről az ügyészt értesíti.
- [120] A Pp. 59. § (3) bekezdése két feltételt szab a fellépéshez: 1. az ügyészt az 59. § (1) bekezdése alapján megilleti a perindítás joga; 2. az ezt megalapozó körülmények a per folyamán állnak be. E két feltételből egyik sem áll fenn a Határozatban kifejtett esetkörben.
- [121] A 2. feltétel teljesüléséhez arra lenne szükség, hogy a közigazgatási per folyamán derüljön ki, hogy a felperes az iratbetekintési jogát gyakorolni akarja. A határozati indokok lényegének minősített adatok sérelme nélküli megismerésére vonatkozó igénynek azonban már a keresetben szerepelnie kell, ellenkező esetben a korlátozott keresetváltoztatási szabályokra figyelemmel (vö. Kp. 43. §) ez már utóbb nem kérhető. De még ha feltételezzük is a 2. feltétel fennállását, az 1. feltétel nyilvánvalóan nem állhat fenn, hiszen az ügyésznek az előbb kifejtettek szerint a felperes perbeli cselekvőképességének fennállása esetén nincs perindítási joga a Pp. 59. § (1) bekezdése alapján sem, tehát az 59. § (3) bekezdése alapján fellépési jogát sem gyakorolhatja.
- [122] Megítélésem szerint a hatályos jogszabályok – az ügyészre vonatkozó javaslat nélkül is – lehetővé teszik a minősített adatot kezelő nemzetbiztonsági szervnek, hogy a minősített adatok sérelme nélkül meghatározza – a fél és az eljáró hatóság számára is megismerhetően és a határozatba foglalhatóan – a nemzetbiztonsági kockázat indokainak lényegét. Ez azért is fontos, mert az idegenrendészeti hatóság értelemszerűen csak akkor tud eleget tenni az NW-PQ ítélet rendelkező részének 2–3. pontjaiban foglalt, a családi körülmények nemzetbiztonsági okkal történő összevetésére, arányossági szempontú mérlegelésére vonatkozó kötelezettségének, ha számára is

ismert a nemzetbiztonsági kockázat indokainak lényege. Amennyiben ezen indokok lényege sem ismert az idegenrendészeti hatóság előtt, akkor a hatóság a NW-PQ ítélet rendelkező részének 2–3. pontjaiban foglalt – az Indítvány és a Határozat által egyébként nem érintett – arányossági vizsgálatot értelemszerűen nem tudná elvégezni, hiszen nem tudná, hogy milyen nemzetbiztonsági körülményeket kell összevetnie a származékos tartózkodási jog alapjául szolgáló egyedi családi körülményekkel. A bíróságok pedig úgy vonhatják le a megfelelő jogkövetkezményeket, hogy az eljáró hatóság számára előírják ezen minősített adatot nem tartalmazó nemzetbiztonsági kockázatra vonatkozó lényegi indokok bekérését, amelynek a nemzetbiztonsági szerv – amennyiben nem csak törvényesen, hanem eredményesen is szeretne működni, márpedig ez alapvető elvárás – köteles eleget tenni.

- [123] Kétségtelen, hogy a jogalkotó a jogszabályok módosításával a nemzetbiztonsági szolgálatok munkáját, és így a közérdek érvényesülését nagyban előmozdíthatná. Ugyanakkor ennek helyes és célszerű iránya semmi esetre sem a Pp. 59. § (1)–(3) bekezdésének módosítása, majd annak beépítése a Kp.-ba, hanem a nemzetbiztonsági szervek működésére vonatkozó szabályozás előző bekezdés szerinti kiegészítése. Ugyanis az ügyész perindítási joga vagy az ilyen perekbe történő általános jellegű belépése idegen feladat az ügyészi közérdekvédelemtől (hiszen itt harmadik országbeli állampolgárok érdekeinek védelméről van szó a nemzet biztonságával szemben), így ez a megoldás azzal az eredménnyel járna, hogy ilyen esetben a magyar állam közérdeket érvényesítő egyik szerve állna szemben a magyar állam másik közérdeket védő szervével. Ez hatalommegosztási és egyéb alkotmányos kérdéseket is felvetne. Csak utalok arra, hogy egy ilyen eljárásban mindkét közérdeket érvényesítő szerv esetében a közérdek azonos volna: a nemzetbiztonsági kockázatokat jelentő személyek hatékony kiutasítása. Ugyanis csak kivételes esetben áll fenn nyomós közérdek amellett, hogy egy egyébként nemzetbiztonsági kockázatokat nem jelentő, csak a nemzetbiztonsági szervek látókörébe került harmadik országbeli állampolgár feltétlenül – a köz érdekében – az országban maradjon.
- [124] Végül megjegyzem, hogy a Határozat [57] bekezdése tévesen hivatkozik a Mavtv. 14. § (4) bekezdésének második pontjára, az ugyanis kizárólag az ügyész által közérdekből indítható polgári peres eljárásra nézve írja elő, hogy a nemzeti minősített adat felhasználására vonatkozó engedély kiadása nem tagadható meg az ügyész részére, az idegenrendészeti hatóság határozatainak megtámadása iránt indított közigazgatási peres eljárásokra e rendelkezés nem vonatkozik.

V.

- [125] Végül nem értek egyet a Határozat [28] bekezdésével, amelyet mellőzni kellett volna, mivel annak jogi tartalma nem összeegyeztethető az EUB NW-PQ ítéletével, de jelen határozat [27] és [29] bekezdéseivel sem, ezen felül pedig nem is releváns az ügy megítélése szempontjából.
- [126] A Határozat [28] bekezdésével szemben a Tartózkodási Irányelv – annak 13. cikkére figyelemmel – minden szabálya tekintetében hivatkozható lehet közvetetten, még ha jelen konkrét ügynek nem is volt ez a tárgya. Bár a nemzeti letelepedési engedélyekre a Tartózkodási Irányelv hatálya nem terjed ki, ez azonban nem jelenti azt, hogy ne sérthetné a Tartózkodási Irányelv valamely szabályára figyelemmel annak 13. cikkét, és ekként ne sérthetné a magyar szabályozás a Tartózkodási Irányelv bármely szabályát.
- [127] A Tartózkodási Irányelv 13. cikke szerint a tagállamok állandó vagy korlátlan érvényességű tartózkodási engedélyt bocsáthatnak ki olyan feltételekkel, amelyek kedvezőbbek az ezen irányelvben megállapítottaknál. E tartózkodási engedélyek nem jogosítanak fel a más tagállamban való tartózkodásra, az ezen irányelv III. fejezetében megállapítottak szerint.
- [128] Ahogy a jelen jogegységi eljárásban értelmezett NW-PQ ítélet 43. pontja rögzíti, amennyiben harmadik ország állampolgára számára az említett irányelvben megállapítottaknál kedvezőbb feltételekkel adták meg az állandó vagy a korlátlan érvényességi idejű tartózkodási engedélyt, ahogyan azt az Irányelv 13. cikke lehetővé teszi, e tartózkodási engedély visszavonását nem szabályozzák ugyanezen irányelv rendelkezései.
- [129] Mindebből következik, hogy általánosságban nem mondható az ki, hogy nemzeti letelepedési engedély esetén a Tartózkodási Irányelv alkalmazása „szóba sem kerül”, mint ahogy az sem állítható, hogy a Tartózkodási Irányelv és annak EUB által adott értelmezése ne lenne kötelező ilyen esetben.
- [130] Teljesen világos a fenti szabályokból, hogy ha a nemzeti letelepedési engedély megadása nem a Tartózkodási Irányelvnél kedvezőbb szabályok eredménye, akkor a Tartózkodási Irányelv visszavonásra vonatkozó szabályait alkalmazni kell.

- [131] A Tartózkodási Irányelv 13. cikke tehát valamennyi nemzeti letelepedési engedély esetében hivatkozható, és ezen keresztül az irányelv bármely szabálya alkalmazásra kerülhet a nemzeti letelepedési engedélyekre is, egy feltétellel: ha az adott nemzeti szabályozás a Tartózkodási Irányelvnél kedvezőtlenebb.
- [132] A nemzeti letelepedési engedély és a Tartózkodási Irányelv közötti ezen viszonyrendszert egyébként a Határozat [27] bekezdése maga is elismeri annak rögzítésével, hogy a nemzeti letelepedési engedélyre vonatkozó kedvezőbb tagállami szabályozás megalkotására a Tartózkodási Irányelv 13. cikkének keretei között került sor. Ehhez képest a Határozat [28] bekezdése mégis azt mondja ki, hogy a nemzeti letelepedési engedély esetében a Tartózkodási Irányelv alkalmazása szóba sem kerül. A Határozat [27] és [28] bekezdései között ennélfogva értelemzavaró ellentmondás áll fenn.
- [133] Az NW-PQ ítélet 45. pontjában szereplő azon megállapítás, miszerint a konkrét eset nem tartozik a Tartózkodási Irányelv hatálya alá, azon is alapszik, hogy nem volt az eljárás tárgya a Tartózkodási Irányelv 13. cikke.
- [134] Az tényszerű megállapítás, hogy a nemzeti letelepedési engedélyek nem tartoznak a Tartózkodási Irányelv hatálya alá, de mindez nem jelenti azt, hogy a nemzeti letelepedési engedélyek esetén ne lenne hivatkozható a Tartózkodási Irányelv 13. cikke, és azon keresztül közvetetten az Irányelv bármely rendelkezése. Megjegyezhető, hogy a Határozat [27] bekezdésében idézett, a Harmtv. 35. § (1a) bekezdésében szereplő különös feltétel sokkal inkább tűnik szigorító plusz feltételnek, mint kedvezőbb szabályozásnak.
- [135] Színén értelemzavaró ellentmondás van a Határozat [28] és [29] bekezdései között. A Határozat maga is megállapítja a [29] bekezdésben, hogy ha a magyar jogi szabályozás azonos a Tartózkodási Irányelv hatálya alá tartozó letelepedési engedélyek esetén a nemzeti letelepedési engedélyek esetében alkalmazandó szabállyal, akkor ugyanazon nemzeti jogszabálynak nem lehet két eltérő jelentése, így azt minden esetben a Tartózkodási Irányelv szabályainak tükrében, és az EUB autentikus értelmezése alapján kell alkalmazni.
- [136] A nemzetbiztonsági kockázat fennállása mindkét típusú tartózkodási engedély esetén az országból való kiutasítást eredményez. A minősített iratok megismerésére vonatkozó idegenrendészeti és közigazgatási perrendtartási szabályozás pedig teljesen egységes normaszöveget képez, függetlenül attól, hogy milyen típusú tartózkodási engedély képezi az ügy tárgyát.
- [137] Összefoglalva: a nemzeti letelepedési engedély szabályozása – a Harmtv. indokolásában is megjelenő – Magyarország szuverenitása alapján áll, amely a Tartózkodási Irányelv 13. cikkének keretei között érvényesül.
- [138] Ismételten szükséges utalni arra, hogy a jogegységi határozat a rendelkező részében és az ahhoz tartozó logikai érvrendszerében kötelező [3114/2017. (V. 22.) AB végzés], valamint, hogy a 3047/2025. (I. 21.) AB végzés [34] bekezdése értelmében „a Kúria jogegységi hatályú határozata nem az alapügyben született döntés egészét bírálja felül, ennek megfelelően a jogegységi hatályú határozat indokolásának is kizárólag arra a kérdésre kell kitérnie, ami a jogegységi panasz eljárás tárgya.”
- [139] A Határozat [28] bekezdése kúriai gyakorlaton alapul, és az indítvány az e kúriai gyakorlattól való eltérésre nem terjedt ki, ezért a helyes megoldás a [28] bekezdés mellőzése lett volna, különös tekintettel arra, hogy a [28] bekezdés a [27] és [29] bekezdésekkel sincs teljes összhangban, így ezzel a szöveg belső koherenciazavara is kiküszöbölhető lett volna.

Budapest, 2025. március 7.

Dr. Kovács András s.k.
bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1094/2025. (IV. 7.) Korm. határozata

címrendi kiegészítésről, a Központi Maradványelszámolási Alapból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról

A Kormány

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. melléklet XXIII. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet, 11. Központi kezelésű előirányzatok címnek a 3. Iparbiztonsági közszolgáltatás kiadásai alcímmel történő kiegészítését;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
- az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 5 710 987 771 forint egyszeri átcsoportosítást rendeli el, az 1. melléklet szerint;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
- az Áht. 33. § (2) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 153. §-ában biztosított jogkörében eljárva 29 801 604 418 forint egyszeri átcsoportosítást rendeli el a Ktv. 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 52. Központi Maradványelszámolási Alap cím terhére, a 2. melléklet szerint;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
- a Ktv. 14. § (2) bekezdése alapján elrendeli a Ktv. 1. melléklet LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezet, 2. Egészségbiztosítási ellátások kiadásai cím, 7. Gyógyító-megelőző ellátás alcím, 14. Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás jogcímcsoport előirányzatának 5 424 657 534 forinttal történő megemelését, a 3. melléklet szerint;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter
Határidő: azonnal
- az Áht. 21. § (1) bekezdésében és 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 3 802 280 000 forint egyszeri átcsoportosítást rendeli el elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében visszatérítési kötelezettséggel a Ktv. 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 46. Központi tartalékok cím, 3. Rendkívüli kormányzati intézkedések alcím terhére, a 4. melléklet szerint;
Az átcsoportosítás tekintetében
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
Az elszámolás és a visszatérítési kötelezettség tekintetében
Felelős: kultúráért és innovációért felelős miniszter
Határidő: 2025. december 31.
- engedélyezi – a Ktv. 28. § (1) bekezdése alapján – a XXIII. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 4. Turisztikai fejlesztési feladatok alcím kiadási előirányzatának megnövelését 1 584 360 637 forinttal;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
- a központi költségvetés címrendjének a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló kormányrendelettel összefüggő módosításáról szóló 1071/2025. (III. 13.) Korm. határozat 6. pontjában és 4. mellékletében foglaltaktól eltérően, az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva, a Ktv. 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 36. Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek feladatai alcím, 1. Nemzetközi kötelezettségek és ágazati feladatok jogcímcsoport javára, a Ktv. 1. melléklet

XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 36. Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek feladatai alcím, 3. Nemzetközi tagdíjak jogcímcsoporthoz,

- a) K3 Dologi kiadások kiemelt előirányzat terhére 94 800 forint, valamint
 - b) K5 Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzat terhére 65 846 129 forint,
- összesen 65 940 929 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1094/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

VIII. Ügyészség
X. Igazságügyi Minisztérium
XIV. Belügyminisztérium
XIII. Nemzetgazdasági Minisztérium
XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	VIII.						Ügyészség									
026338		1				K3	Ügyészségek					Dologi kiadások		-54 400 000		
	X.						Igazságügyi Minisztérium									
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
385539			2				Igazságügyi miniszter feladatkörébe tartozó jogszabályok alapján teljesítendő fizetési kötelezettségek									
						K5						Egyéb működési célú kiadások		217 098 008		
	XIV.						Belügyminisztérium									
001580		7				K3	Rendőrség					Dologi kiadások		-156 016 880		
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
			33				Egészségügyi ágazati előirányzatok									
405306				7			Batthyány-Strattmann László Alapítvány a Gyógyításért céljaira									
						K5						Egyéb működési célú kiadások		-5 424 657 534		
	XXIII.						Nemzetgazdasági Minisztérium									
295935		4					Nemzeti Adó- és Vámhivatal									
						K3						Dologi kiadások		-6 681 128		
	XXV.						Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium									
403817		1					Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium igazgatása									
		10				K3	Fejezeti kezelésű előirányzatok					Dologi kiadások		69 232 229		
387817			13				Aktív kapcsolódást és egészségmegőrzést szolgáló feladatok, programok, beruházások									
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások		-69 232 229		
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai									
374873		52					Központi Maradványszárolási Alap									
						K5						Egyéb működési célú kiadások		5 424 657 534		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	BEVÉTEL	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	TÁMOGATÁS	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	VIII.						Ügyészség									
026338		1					Ügyészségek							-54 400 000		
	X.						Igazságügyi Minisztérium									
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
385539			2				Igazságügyi miniszter feladatkörébe tartozó jogszabályok alapján teljesítendő fizetési kötelezettségek							217 098 008		
	XIV.						Belügyminisztérium									
001580		7					Rendőrség							-156 016 880		
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
			33				Egészségügyi ágazati előirányzatok									
405306				7			Batthyány-Strattmann László Alapítvány a Gyógyításért céljaira							-5 424 657 534		
	XXIII.						Nemzetgazdasági Minisztérium									
295935		4					Nemzeti Adó- és Vámhivatal							-6 681 128		
	XXV.						Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium									
403817		1					Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium igazgatása							69 232 229		
		10					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
387817			13				Aktív kapcsolódást és egészségmegőrzést szolgáló feladatok, programok, beruházások							-69 232 229		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen					I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>					5 710 987 771						5 710 987 771		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

2. melléklet az 1094/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

X. Igazságügyi Minisztérium
XIII. Honvédelmi Minisztérium
XIV. Belügyminisztérium
XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium
XXIII. Nemzetgazdasági Minisztérium
XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai
LXV. Bethlen Gábor Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	X.						Igazságügyi Minisztérium									
000505		1				K6	Igazságügyi Minisztérium igazgatása					Beruházások		43 850 560		
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
385539		2				K5	Igazságügyi miniszter feladatkörébe tartozó jogszabályok alapján teljesítendő fizetési kötelezettségek					Egyéb működési célú kiadások		266 666 667		
	XIII.						Honvédelmi Minisztérium									
198291		2				K6	Magyar Honvédség					Beruházások		12 300 000 000		
	XIV.						Belügyminisztérium									
		3					Szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer									
334462		1					Szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti feladatellátás és irányítás intézményei									
					K1		Személyi juttatások							382 430 156		
					K2		Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó							49 715 919		
001580		7					Rendőrség									
					K3		Dologi kiadások							13 717 695		
					K6		Beruházások							115 713 836		
		9					Gyógyító-megelőző ellátás szakintézetei									
331662		2					Gyógyító-megelőző ellátás intézetei									
					K6		Beruházások							835 183 917		
	XVIII.						Külgazdasági és Külügyminisztérium									
004118		2				K3	Külképviseltek igazgatása					Dologi kiadások		2 480 779 824		
					K6		Beruházások							560 700 000		
		7					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
255389		3				K5	Nemzetközi tagdíjak és európai uniós befizetések					Egyéb működési célú kiadások		3 634 200 000		
	XXIII.						Nemzetgazdasági Minisztérium									
295935		4					Nemzeti Adó- és Vámhivatal									
					K1		Személyi juttatások							4 473 600		
					K2		Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó							3 817 571		
					K6		Beruházások							169 847 937		
		11					Központi kezelésű előirányzatok									
406139		3					Iparbiztonsági közszolgáltatás kiadásai									
					K3		Dologi kiadások							7 500 000 000		
	XXV.						Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium									
403817		1					Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium igazgatása									
					K1		Személyi juttatások							37 933 154		
					K2		Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó							12 533 114		
					K3		Dologi kiadások							555 785 679		
					K5		Egyéb működési célú kiadások							1 816 100		
					K6		Beruházások							72 699 724		
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai									
		42					Alapok támogatása									
263478		2					Bethlen Gábor Alap támogatása									
					K5		Egyéb működési célú kiadások							664 738 965		
					K8		Egyéb felhalmozási célú kiadások							95 000 000		
374873		52					Központi Maradványszárolási Alap									
					K5		Egyéb működési célú kiadások							-29 801 604 418		

3. melléklet az 1094/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

LXXII. Egészségbiztosítási Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jogcím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	LXXII.						Egészségbiztosítási Alap									
		2					Egészségbiztosítási ellátások kiadásai									
			7				Gyógyító-megelőző ellátás									
387039				14			Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás									
						K5	Egyéb működési célú kiadások							5 424 657 534		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jogcím név	BEVÉTEL	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jogcím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra				

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki						A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)						Összesen		I. n.év		II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár						1 példány						5 424 657 534				5 424 657 534		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

4. melléklet az 1094/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

XX. Kulturális és Innovációs Minisztérium
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XX.						Kulturális és Innovációs Minisztérium									
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
			13				Művészeti tevékenységek									
386473				1								Művészeti tevékenységek és egyéb feladatok támogatása				
						K5						Egyéb működési célú kiadások		3 800 000 000		
343451			48									Kincstári díj				
						K3						Dologi kiadások		2 280 000		
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai									
		46					Központi tartalékok									
297102			3									Rendkívüli kormányzati intézkedések				
						K5						Egyéb működési célú kiadások		-3 802 280 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	BEVÉTEL	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XX.						Kulturális és Innovációs Minisztérium									
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
			13				Művészeti tevékenységek									
386473				1								Művészeti tevékenységek és egyéb feladatok támogatása		3 800 000 000		
343451			48									Kincstári díj		2 280 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra				

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki		A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)		Összesen		I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár 1 példány		időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>		3 802 280 000			3 802 280 000		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1095/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
egyes önkormányzati fenntartású színházak közös működtetéséről**

A Kormány

1. megvizsgálta az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény 16. § (4) bekezdésére figyelemmel beérkezett kérelmeket, és egyetért az 1. melléklet szerinti helyi önkormányzati fenntartású színházak, valamint a Budapest Főváros Önkormányzata fenntartásában működő színházak (a továbbiakban együtt: Színházak) esetében a közös működtetéssel;
2. egyetért a Színházak közös működtetése érdekében a 2025–2029. években szükséges évi 21 800 000 000 forint központi költségvetési támogatás biztosításával;
3. felhívja a kultúráért és innovációért felelős minisztert, hogy
 - a) gondoskodjon az 1. pont szerinti cél érdekében a közös működtetésre irányuló megállapodásoknak a fenntartó helyi önkormányzatokkal, valamint Budapest Főváros Önkormányzatával az 1. mellékletben foglalt időbeli hatállyal történő megkötéséről,
 - b) a 2025. évi központi költségvetési támogatás biztosítása érdekében adjon ki támogatói okiratot a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XX. Kulturális és Innovációs Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 13. Művészeti tevékenységek alcím, 1. Művészeti tevékenységek és egyéb feladatok támogatása jogcímcsoport terhére;

Felelős: kultúráért és innovációért felelős miniszter
Határidő: az a) alpont tekintetében 30 napon belül
 a b) alpont tekintetében a közös működtetésre irányuló megállapodások megkötését követő 30 napon belül
4. felhívja a kultúráért és innovációért felelős minisztert, hogy a nemzetgazdasági miniszter bevonásával a Színházak közös működtetésének hatálya alatt a 2026. évtől évente vizsgálja meg a támogatás értékállóságát, és amennyiben szükséges, annak biztosítása érdekében gondoskodjon a támogatás emeléséről;

Felelős: kultúráért és innovációért felelős miniszter
 nemzetgazdasági miniszter
Határidő: a 2026. évtől az adott évi központi költségvetés tervezése és végrehajtása során
5. felhívja a kultúráért és innovációért felelős minisztert, hogy a Színházak közös működtetésének hatálya alatt a 2026. évtől a központi költségvetési támogatás biztosítása érdekében adjon ki támogatói okiratot.

Felelős: kultúráért és innovációért felelős miniszter
Határidő: a 2026. évtől az adott év január 31. napjáig

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet az 1095/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

Sorszám	Színház megnevezése	Fenntartó helyi önkormányzat	Közös működtetés időbeli hatálya
1.	Békéscsabai Jókai Színház	Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
2.	Békéscsabai Napsugár Bábszínház	Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
3.	Budaörsi Latinovits Színház	Budaörs Város Önkormányzata	2029. december 31.
4.	Csokonai Színház	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.

5.	Vojtina Bábszínház	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
6.	Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza	Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
7.	Gárdonyi Géza Színház	Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
8.	Harlekin Bábszínház	Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
9.	Győri Nemzeti Színház	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
10.	Vaskakas Bábszínház	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
11.	Csiky Gergely Színház Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
12.	Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
13.	Ciróka Bábszínház	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
14.	Miskolci Nemzeti Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
15.	Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
16.	Móricz Zsigmond Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
17.	Zenthe Ferenc Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
18.	Soproni Petőfi Színház (Pro Kultúra Sopron Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság)	Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
19.	Pécsi Nemzeti Színház	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
20.	Vörösmarty Színház	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
21.	Szolnoki Szigligeti Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
22.	Weöres Sándor Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
23.	Mesebolt Bábszínház	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.

24.	Tatabánya Megyei Jogú Város Jászai Mari Színház, Népszínház	Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
25.	Veszprémi Petőfi Színház	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
26.	Kabóca Bábszínház	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
27.	Hevesi Sándor Színház	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
28.	Griff Bábszínház	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
29.	Szegedi Nemzeti Színház	Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
30.	Kövér Béla Bábszínház	Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata	2029. december 31.
31.	József Attila Színház Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.
32.	Madách Színház Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.
33.	Margitszigeti Színház Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.
34.	Új Színház Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.
35.	Vígszínház Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.
36.	Budapest Bábszínház Közhasznú Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.
37.	Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház Közhasznú Nonprofit Kft.	Budapest Főváros Önkormányzata	2029. december 31.

A Kormány 1096/2025. (IV. 7.) Korm. határozata

a 2025-ben az államtudományi és közigazgatási, rendészeti, katonai, nemzetbiztonsági, valamint nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatásban az alap-, osztatlan és mesterképzésre felvehető hallgatói létszámkeretről

A Kormány a Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény 41. § (2) bekezdése alapján a 2025-ben az államtudományi és közigazgatási, rendészeti, katonai, nemzetbiztonsági, valamint nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatásban az új belépő létszámkeretet az 1. melléklet szerint határozza meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1096/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

2025-ben az államtudományi és közigazgatási, rendészeti, katonai, nemzetbiztonsági, valamint nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatásban az új belépő létszámkeret

	A	B	C	D
1.		Képzési szint, felsőoktatási terület	Támogatásban részesülők (Közszolgálati ösztöndíjas, tisztjelölt, önköltség fizetésére nem kötelezett hivatásos vagy szerződéses állományban álló hallgató) létszáma	Önköltség fizetési kötelezettséggel felvehető létszám
2.			2416	
3.	a)	alapképzésre felvehető hallgatók létszáma	1335	250
4.		ebből		
5.		államtudományi és közigazgatási felsőoktatásban	200	50
6.		rendészeti felsőoktatásban	580	130
7.		katonai felsőoktatásban	350	–
8.		nemzetbiztonsági felsőoktatásban	50	–
9.		nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatásban	155	70
10.	b)	mesterképzésre és osztatlan képzésre felvehető hallgatók létszáma	606	225
11.		ebből		
12.		államtudományi és közigazgatási felsőoktatásban	240	85
13.		rendészeti felsőoktatásban	103	40
14.		katonai felsőoktatásban	65	–
15.		nemzetbiztonsági felsőoktatásban	28	–
16.		nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatásban [a zárójelben az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (a továbbiakban: ANNYE) által indított képzésre felvehető hallgatók létszáma szerepel]	170 (ebből 10 ANNYE)	100 (ebből 15 ANNYE)

**A Kormány 1097/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Kistelepülési Fejlesztési Alap céljainak támogatásáról****A Kormány**

1. egyetért a Tokaj-Zemplén Térség Fejlesztési Program keretén belül működő Kistelepülési Fejlesztési Alap célkitűzéseivel, és az e tárgyban kiírt pályázati eljárás lezárásához a 2. pontban foglalt forrást biztosítja;
2. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 153. §-ában biztosított jogkörében eljárva 4 002 400 000 forint átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 52. Központi Maradványszámlási Alap cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Területfejlesztési feladatok alcím javára, az 1. melléklet szerint;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
3. felhívja a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy az 1. pont szerinti cél érdekében 4 000 000 000 forint összegben gondoskodjon támogatási jogviszonyok létrehozásáról.
Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter
Határidő: a forrás rendelkezésre állását követő 30 napon belül

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1097/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XXV.						Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium									
		10					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
280578			1				Területfejlesztési feladatok									
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások		4 000 000 000		
						K3						Dologi kiadások		2 400 000		
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai									
374873		52					Központi Maradványelszámolási Alap									
						K5						Egyéb működési célú kiadások		-4 002 400 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XXV.						Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium									
		10					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
280578			1				Területfejlesztési feladatok							4 002 400 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra				

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen					I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: azonnal					4 002 400 000						4 002 400 000		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1098/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Kossuth Lajos téri Igazságügyi Palota és Agrárminisztérium épület rekonstrukciójával kapcsolatos
intézkedésekről szóló 1002/2021. (I. 7.) Korm. határozat módosításáról**

A Kossuth Lajos téri Igazságügyi Palota és Agrárminisztérium épület rekonstrukciójával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1002/2021. (I. 7.) Korm. határozat 1. pont f) alpont fb) pontjában a „2024. szeptember 30.” szövegrész helyébe a „2025. július 31.” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1099/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a különleges földgázkészlet fenntartásához kapcsolódó pénzügyi intézkedésről**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) részére költségvetési forrásból a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5/D. § (1) bekezdése szerinti rezsivédelmi készletezési szolgáltatás biztosításáért ellentételezést fizessen, a különleges földgázkészlet létrehozásáról szóló 260/2022. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti különleges földgázkészlet létrehozásával és fenntartásával kapcsolatos, az energiaügyi miniszter által jóváhagyott valamennyi kiadása mértékéig;
2. az 1. pont szerinti cél megvalósítása érdekében
 - a) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 11 500 000 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 21. Központi kezelésű előirányzatok cím, 23. Lakossági Rezsivédelmi Alap alcím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 21. Központi kezelésű előirányzatok cím, 20. Rezsivédelmi készletezési szolgáltatás ellentételezése alcím, 1. Rezsivédelmi készletezési szolgáltatás ellentételezésével összefüggő kiadások jogcímcsoport javára, az 1. melléklet szerint,
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2025. április 15.
 - b) felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – az energiaügyi miniszter kezdeményezésére – gondoskodjon 5 500 000 000 forint rendelkezésre állásáról a 2026. évben a XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, Lakossági Rezsivédelmi Alapot finanszírozó előirányzat javára;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
energiaügyi miniszter
Határidő: a 2026. évi költségvetés tervezése során
3. felhívja az energiaügyi minisztert, hogy a 2. pont szerinti forrás terhére gondoskodjon a Szövetség részére, a Korm. rendelet 5/C. § (3) bekezdése alapján megkötött szerződés szerinti ellentételezés teljesítéséről, a következő ütemezés szerint:
 - a) 2025. május 15-ig 7 000 000 000 forint,
 - b) 2025. szeptember 30-ig további 6 000 000 000 forint,
 - c) 2026. január 30-ig további legfeljebb 5 500 000 000 forint;*Felelős:* energiaügyi miniszter
Határidő: folyamatos
4. az Áht. 36. § (4b) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva jóváhagyja, hogy az energiaügyi miniszter az 1. pontban foglalt feladat végrehajtása érdekében legfeljebb 66 500 000 000 forint összegben kötelezettséget vállaljon;

5. az Áht. 36. § (4c) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva az 1. pontban foglalt feladat végrehajtása érdekében a 2. pont a) alpontja szerinti jogcímcsoport terhére vállalható kötelezettségvállalás felső korlátját a 2026. évben legfeljebb 5 500 000 000 forint összegben állapítja meg;
6. visszavonja a különleges földgázkészlet fenntartásához kapcsolódó pénzügyi intézkedésről szóló 1076/2024. (III. 28.) Korm. határozat 1. pont 1.2. és 1.3. alpontját.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1099/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

XVII. Energiaügyi Minisztérium

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2025.

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XVII.						Energiaügyi Minisztérium									
		21					Központi kezelésű előirányzatok									
			20				Rezsivédelmi készletezési szolgáltatás ellentételezése									
402251				1			Rezsivédelmi készletezési szolgáltatás ellentételezésével összefüggő kiadások									
						K5	Egyéb működési célú kiadások							11 500 000 000		
	XVII.						Energiaügyi Minisztérium									
		21					Központi kezelésű előirányzatok									
404895			23				Lakossági Rezsivédelmi Alap									
						K5	Egyéb működési célú kiadások							-11 500 000 000		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	B E V É T E L	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyeti azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra				

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen		I.n.év		II.n.év	III.n.év	IV.n.év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>					11 500 000 000				11 500 000 000		

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1100/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Magyarország Pekingi Nagykövetségén pénzügyi szakdiplomata álláshely létesítéséről és fenntartásáról
szóló 1541/2023. (XII. 12.) Korm. határozat módosításáról**

1. A Magyarország Pekingi Nagykövetségén pénzügyi szakdiplomata álláshely létesítéséről és fenntartásáról szóló 1541/2023. (XII. 12.) Korm. határozat 1. pontjában a „2027. június 30.” szövegrész helyébe a „2029. június 30.” szöveg lép.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1101/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság felülvizsgálatáról**

A Kormány felhívja az igazságügyi minisztert, hogy – a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvben foglaltak végrehajtásának elősegítése érdekében, a fogyatékossgal élő személyeket az élet minden területén másokkal azonos alapon megillető jog-, illetve cselekvőképesség minél teljesebb érvényesítése céljából – vizsgálja meg és készítsen jelentést a Kormány számára a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság jogintézményének felülvizsgálatáról.

Felelős: igazságügyi miniszter
Határidő: 2025. május 15.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1102/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében az MFB Növekedési Garanciaprogram meghirdetéséről szóló
1085/2021. (III. 1.) Korm. határozat módosításáról**

A Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében az MFB Növekedési Garanciaprogram meghirdetéséről szóló 1085/2021. (III. 1.) Korm. határozat 3. mellékletében foglalt táblázat B:5 mezőjében az „525 000 000 000 forint” szövegrész helyébe a „825 000 000 000 forint” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1103/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a ragadós száj- és körömfájás járvány elleni védekezéshez szükséges többlettámogatásról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a ragadós száj- és körömfájás magyarországi megjelenésével összefüggésben a betegség gyors, mielőbbi megfékezése és felszámolása, kártételének csökkentése érdekében az élelmiszerlánc-felügyeleti szervek számára biztosítani kell a betegség elleni védekezéshez szükséges feltételeket;
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban foglaltak végrehajtása érdekében az állat-, növény és GMO-kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére nem finanszírozható költségek fedezésére egyszeri jelleggel gondoskodjon a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XII. Agrárminisztérium fejezet, 2. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal cím javára 307 000 000 forint többletforrás biztosításáról;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter*Határidő:* azonnal

3. úgy határoz, hogy az 1. pont szerinti feladat végrehajtásához szükséges beszerzéseket mentesíti a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek költségvetési szerveinek eszközbeszerzéseiről szóló 1982/2013. (XII. 29.) Korm. határozatban elrendelt beszerzési tilalom alól.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1104/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal működésével kapcsolatos többlettámogatásról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a ragadós száj- és körömfájás magyarországi megjelenésével összefüggésben az állategészségügyi járványhelyzet minimalizálása, a gyors és megbízható laborvizsgálati eredmények, a gazdálkodók, az élelmiszeripar és a széles közvélemény tájékoztatása, valamint az exporttevékenység minél gyorsabb helyreállítása érdekében biztosítani kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervek számára a megfelelő működéshez szükséges feltételeket;
2. egyetért a hatósági állatorvosi rendszer egzisztenciateremtő képességének növelésével annak érdekében, hogy az élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági feladatok ellátása a szakemberek számára vonzóbbá váljon, ezért szükségesnek tartja a hatósági állatorvosi rendszer működési finanszírozásának megerősítését;
3. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. és 2. pontban foglaltak végrehajtása érdekében gondoskodjon
 - a) a 2025. évben a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XII. Agrárminisztérium fejezet, 2. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal cím javára 2 763 000 000 forint többletforrás biztosításáról,
 - b) a 2026. évtől beépülő jelleggel a központi költségvetés XII. Agrárminisztérium fejezet, 2. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal cím javára 2 763 000 000 forint rendelkezésre állásáról;
4. felhívja az agrárminisztert, a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, valamint a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. és a 2. pontban foglaltak végrehajtása érdekében a 2026. évi központi költségvetés tervezése során az Agrárminisztérium és Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium fejezet között a 3. pontban meghatározott összeg terhére 982 200 000 forint átcsoportosítása megvalósuljon;

Felelős: agrárminiszter
közigazgatási és területfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: a 2026. évi központi költségvetés tervezése során

5. felhívja az agrárminisztert, a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, valamint a nemzetgazdasági minisztert, hogy a 3. pont alapján a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság, valamint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal között fennálló szolgáltatási megállapodást akként módosítsák, hogy a 2026. évben fizetendő, 2025. negyedik negyedévre eső díjtól kezdve a vármegyei kormányhivatalok teljesítsék pénzügyileg az általuk használt gépjárművek díját.

Felelős: agrárminiszter
közigazgatási és területfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2025. augusztus 31.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1105/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2024. évi CEF2 negyedik körös pályázati kiírása keretében
benyújtott 101234721 – 25-EU-TG-NAPCORE-X azonosító számú, „Támogatás az Intelligens Közlekedési
Rendszerek (ITS) Nemzeti Hozzáférfési Pontjainak koordinációjához” című támogatott CEF projekt hazai
társfinanszírozásának biztosításáról, továbbá egyes korábbi, CEF keretében támogatott projektek hazai
társfinanszírozásának biztosításáról szóló kormányhatározatok módosításáról**

1. A Kormány

- a) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből származó források felhasználásáról szóló 75/2016. (IV. 5.) Korm. rendelet 5. §-a alapján – egyetért az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz által társfinanszírozott projektek megvalósításához szükséges hazai költségvetési támogatás összegével és forrásszerkezetével, az 1. mellékletben foglaltak szerint;
- b) az Unió Fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdése alapján – egyetért a projekt 1. pont szerinti hazai költségvetési támogatásának a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény XIX. Uniói fejlesztések fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 7. Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) projektek 2021–2027 alcím terhére történő finanszírozásával;
- c) felhívja az építési és közlekedési minisztert, hogy gondoskodjon az Európai Bizottság támogató döntése alapján a Támogatási Megállapodás aláírásáról, az 1. melléklet 2. sora szerint;
- Felelős:* építési és közlekedési miniszter
Határidő: 2025. április 30.
- d) felhívja az építési és közlekedési minisztert, hogy gondoskodjon a támogatási szerződés megkötéséről, az 1. melléklet 2. sora szerint.
- Felelős:* építési és közlekedési miniszter
Határidő: a Támogatási Megállapodás megkötését követően haladéktalanul

2. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében megvalósítandó „Szűk keresztmetszetek felszámolása és az átjárhatóság fejlesztése a Budapest (Kelenföld) – Hegyeshalom vonalon” tárgyú CEF projekt hazai társfinanszírozásának biztosításáról szóló 1733/2020. (X. 30.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat D:2 mezőjében a „MÁV Magyar Államvasutak Zrt.” szövegrész helyébe a „MÁV Magyar Államvasutak Zrt., MÁV Pályaműködtetési Zrt.” szöveg lép.
3. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2021. évi pályázati kiírása keretében támogatott CEF projektek hazai társfinanszírozásának biztosításáról szóló 1458/2022. (IX. 23.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat D:1 mezőjében a „MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szövegrész helyébe a „MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság, MÁV Pályaműködtetési Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szöveg lép.

4. A Magyarország projektjavaslatainak az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2022. évi CEF2 második körös pályázati kiírása keretében támogatott CEF projektek hazai társfinanszírozásának biztosításáról szóló 1435/2023. (X. 9.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat D:3 mezőjében a „MÁV Zrt., Záhony-Port Zrt. és NAV” szövegrész helyébe a „MÁV Magyar Államvasutak Zrt., Záhony-Port Zrt., NAV, MÁV Pályaműködtetési Zrt.” szöveg lép.
5. A Magyarország projektjavaslatainak az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 2023. évi CEF2 harmadik körös pályázati kiírása keretében támogatott CEF projektek hazai társfinanszírozásának biztosításáról szóló 1321/2024. (X. 24.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat
 - a) D:3 mezőjében a „MÁV-START Zrt.” szövegrész helyébe a „MÁV Személyszállítási Zrt., MÁV Zrt.” szöveg,
 - b) D:4 mezőjében a „MÁV Zrt.” szövegrész helyébe a „MÁV Zrt., MÁV Pályaműködtetési Zrt.” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1105/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

Sorszám	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Kapcsolódó program megnevezése	Projekt megnevezése	Koordinátor/ Kedvezményezett	Társkezdvezményezett	Projekt elszámolható költsége (nettó Ft)	Projekt elszámolható összköltsége (bruttó Ft)	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz terhére biztosított támogatás tervezett összege (nettó Ft)	Hazai költségvetési támogatás összege (Ft)	Saját erő (Ft)	Projektjavaslat rövid bemutatása
2.	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	NAPCORE X – Támogatás az Intelligens Közlekedési Rendszerek (ITS) Nemzeti Hozzáférési Pontjainak koordinációjához	Építési és Közlekedési Minisztérium	Magyar Közút Zrt.	37 712 160	47 894 443	32 055 336	15 839 107	0	A nemzetközi projekt célja a vonatkozó EU jogszabályban előírt, közlekedési adatok megosztására szolgáló portál – a Nemzeti Adathozzáférési Pont (NAP) – nemzetközi harmonizációs projekt folytatása, a különböző tagországokban található rendszerek homogenizálására.

**A Kormány 1106/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való kormányzati részvétel összehangolásáról és
az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottságról szóló 1505/2022. (X. 20.) Korm. határozat módosításáról**

1. Az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való kormányzati részvétel összehangolásáról és az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottságról szóló 1505/2022. (X. 20.) Korm. határozat 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1106/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

„1. melléklet az 1505/2022. (X. 20.) Korm. határozathoz

A Tanács formációi előkészítésének kormányzati felelősségi rendje

1. A felelősségi rend meghatározása:

	A	B	C
1	Tanácsi formáció	Első helyi felelős	Társfelelős
2	Általános Ügyek Tanácsa	EUM, KTM ¹ , KKM ²	MK ³
3	Külgügyek Tanácsa	KKM, HM ⁴	NGM ⁵ , MK ⁶
4	Bel- és Igazságügyi Tanács	BM ⁷ , IM ⁸	EUM ⁹ , EM ¹⁰
5	Gazdasági és Pénzügyi Tanács	NGM	
6	Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi, Fogyasztóvédelmi Tanács	NGM ¹¹ , BM ¹²	IM ¹³ , KIM ¹⁴ , ÉKM ¹⁵
7	Versenyképességi Tanács	NGM ¹⁶ , KIM ¹⁷ , IM ¹⁸	MKI ¹⁹ , ÉKM ²⁰ , EM ²¹ , KKM ²² , EUM ²³
8	Közlekedési, Távközlési és Energia Tanács	ÉKM ²⁴ , EM ²⁵ , KKM ²⁶	NGM ²⁷ , MK ²⁸
9	Mezőgazdasági és Halászati Tanács	AM	BM ²⁹
10	Környezetvédelmi Tanács	EM, AM ³⁰	BM ³¹
11	Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport Tanács	KIM ³² , BM ³³ , HM ³⁴ , EM ³⁵	ÉKM ³⁶ , KTM ³⁷

2. Az 1. pontban foglalt táblázathoz kapcsolódó megjegyzések tartalma:

¹ A kohéziós politikai ügyekben a KTM a felelős.

² A bővítéssel, illetve az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatokkal összefüggő kérdésekben a KKM a felelős.

³ A hibrid fenyegetésekkel és a dezinformációval összefüggésben a miniszterelnök nemzetbiztonsági főtanácsadója a felelős.

⁴ A HM a védelmi miniszteri formáció tekintetében felelős.

⁵ A védelmi iparral összefüggésben az NGM a felelős.

⁶ A védelmi és biztonsági tevékenységekkel összefüggésben a miniszterelnök nemzetbiztonsági főtanácsadója a felelős.

⁷ A belügyi témákért a BM felelős.

⁸ Az igazságügyi témájú dossziékért fő szabály szerint az IM felel.

⁹ Az egyes igazságügyi témájú dossziékért az EUM a felelős.

¹⁰ Az EM felel a külföldre utazás szabályozásáért.

¹¹ Az NGM feladat- és hatáskörébe tartozik a foglalkoztatáspolitikai.

- ¹² A BM feladat- és hatáskörébe tartozik az egészségügy, a szociálpolitika, a társadalmi felzárkózás és a közfoglalkoztatás.
- ¹³ Az IM feladat- és hatáskörébe tartozik az esélyegyenlőség.
- ¹⁴ A KIM feladat- és hatáskörébe tartozik a családpolitika.
- ¹⁵ A miniszterelnöki biztos felel a dohányügyekért.
- ¹⁶ Az NGM a felelős az iparügyekért, az úriparfejlesztésért és az újtechnológiákért, a fogyasztóvédelemért, valamint felel az Európai Unió belső piacához kapcsolódó koordinációért. Továbbá az NGM feladat- és hatáskörébe tartoznak a tőke szabad áramlásával, gazdaságfejlesztéssel, a versenyképesség gazdasági és jogi feltételrendszerével összefüggő kérdések és a vállalkozásfejlesztési ügyek. A turizmussal összefüggő kérdésekben az NGM (MTÜ) a felelős.
- ¹⁷ A KIM feladat- és hatáskörébe tartoznak a tudománypolitikai kérdések. A KIM (NKFIH) felel a kutatásfejlesztésért, a szellemi tulajdoni ügyeket a KIM (SZTNH) és az IM osztott felelősségben kezeli.
- ¹⁸ Az IM feladat- és hatáskörébe tartoznak a versenyjogi, a társasági jogi ügyek.
- ¹⁹ Az MKI feladat- és hatáskörébe tartoznak a better/smart regulation ügyek.
- ²⁰ Az ÉKM feladat- és hatáskörébe tartoznak az építésgazdasággal és állami beruházásokkal kapcsolatos ügyek.
- ²¹ Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásával és az energetikai tanúsítói tevékenységgel kapcsolatos feladatok tekintetében az EM a felelős.
- ²² A HUNOR program és az úrkutatási projekteken való nemzetközi szervezetben való részvétel tekintetében a KKM a felelős.
- ²³ Az állami támogatások tekintetében az EUM is érintett.
- ²⁴ Az ÉKM feladat- és hatáskörébe tartozik a közlekedés.
- ²⁵ Az EM feladat- és hatáskörébe tartozik az energiapolitika, valamint az elektronikus hírközléssel és az informatikával összefüggő kérdések.
- ²⁶ A KKM jár el a külgazdaságért való felelőssége keretében a nemzetközi és európai uniós energetikai tárgyalások tekintetében, valamint az energiaforrások külföldről történő beszerzésével összefüggő ügyekben.
- ²⁷ Az NGM feladat- és hatáskörébe tartozik számos digitális technológia ügy és a postaügyek.
- ²⁸ Az MK felelős a kiberbiztonságért.
- ²⁹ A BM is felelős az élelmiszer-biztonságért.
- ³⁰ A természetvédelmi ügyek tekintetében az AM a felelős.
- ³¹ A vegyi anyagok szabályozását érintő ügyekben a BM (NNGYK) a felelős.
- ³² A KIM feladat- és hatáskörébe tartoznak a szakképzés, a felsőoktatás, a felnőttképzés, a kultúra, a családpolitika és a gyermek- és ifjúsáspolitikai ügyek.
- ³³ A BM feladat- és hatáskörébe tartoznak a köznevelési, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi ügyek.
- ³⁴ A HM feladat- és hatáskörébe tartoznak a sportügyek.
- ³⁵ Az EM a felelős az audiovizuális politika tekintetében.
- ³⁶ A kulturális örökségi témák felelőse az ÉKM.
- ³⁷ Az Európa Kulturális Fővárosa pályázati programmal kapcsolatos kérdésekben a KTM a felelős.”
-

**A Kormány 1107/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a debreceni nemzetközi repülőtér működésének 2025. évi támogatásáról**

A Kormány

1. egyetért a debreceni nemzetközi kereskedelmi repülőtér működéséből eredő veszteségnek a magyar állam 66,22% tulajdoni hányadára eső részének megtérítésével;
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban meghatározott cél megvalósítása érdekében gondoskodjon 1 671 128 582 forint többletforrás rendelkezésre állásáról a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 1. melléklet XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet, 2. Az NGM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos bevételek és kiadások cím, 2. Az NGM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos kiadások alcím, 1. Az NGM tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó társaságok forrásjuttatásai jogcímcsoport javára;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
3. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a 2. pontban meghatározott összeg erejéig nyújtson támogatást a DEBRECEN INTERNATIONAL AIRPORT Korlátolt Felelősségű Társaság (cégjegyzékszám: 09-09-005171) részére.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1108/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet infrastruktúra-fejlesztéseihez szükséges többletforrás
biztosításáról szóló 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat módosításáról**

1. A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet infrastruktúra-fejlesztéseihez szükséges többletforrás biztosításáról szóló 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat] 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A Kormány a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő infrastruktúra-fejlesztésekről szóló 1464/2018. (IX. 25.) Korm. határozatra, valamint a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozatra (a továbbiakban: Korm. határozat) figyelemmel]
„1. egyetért a Korm. határozatban biztosított támogatáson felül további legfeljebb 8 896 656 200 forint költségvetési többlettámogatás biztosításával a Korm. határozat 1. melléklet 1. pontjában foglalt táblázat 13–15. és 28–29. sora szerinti projektelemek megvalósítása céljából, az 1. melléklet szerint, az alábbi költségvetési évek szerinti bontásban:
a) a 2021. évben 6 793 395 000 forint,
b) a 2025. évben 986 591 600 forint,
c) a 2026. évben 1 116 669 600 forint;”
2. Az 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A Kormány a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő infrastruktúra-fejlesztésekről szóló 1464/2018. (IX. 25.) Korm. határozatra, valamint a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozatra (a továbbiakban: Korm. határozat) figyelemmel]
„4. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az építési és közlekedési miniszter kezdeményezésére, az 1. pont b) alpontjában foglaltak szerint gondoskodjon legfeljebb 2 103 261 200 forint többletforrás biztosításáról, az alábbi ütemezés szerint:

a) a 2025. évben a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv2025.) 1. melléklet XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Települési és infrastrukturális fejlesztési feladatok alcím, 3. Ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok jogcímcsoport javára 986 591 600 forint,

b) a 2026. évben a központi költségvetés XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatokat finanszírozó előirányzat javára 1 116 669 600 forint;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

építési és közlekedési miniszter

Határidő: az a) alpont tekintetében a 2025. évi központi költségvetés végrehajtása során, a felmerülés ütemében

a b) alpont tekintetében a 2026. évi központi költségvetés tervezése során"

3. Az 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Kormány a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő infrastruktúra-fejlesztésekről szóló 1464/2018. (IX. 25.) Korm. határozatra, valamint a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozatra (a továbbiakban: Korm. határozat) figyelemmel]

„6. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 36. § (4b) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva jóváhagyja, hogy az építési és közlekedési miniszter az 1. pontban foglalt projektelemek megvalósítása érdekében a 2021–2026. évekre legfeljebb 8 892 000 000 forint kötelezettséget vállaljon;”

4. Az 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat a következő 9. és 10. ponttal egészül ki:

[A Kormány a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő infrastruktúra-fejlesztésekről szóló 1464/2018. (IX. 25.) Korm. határozatra, valamint a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozatra (a továbbiakban: Korm. határozat) figyelemmel]

„9. az Áht. 36. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva engedélyezi, hogy az építési és közlekedési miniszter az 1. pontban foglalt fejlesztések komplex előkészítéséhez és megvalósításához a 2025. évben kötelezettséget vállaljon legfeljebb a szabad előirányzatot meghaladó mértékű 986 000 000 forint összegben a Kvtv2025. 1. melléklet XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Települési és infrastrukturális fejlesztési feladatok alcím, 3. Ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok jogcímcsoport terhére;

10. az Áht. 36. § (4c) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva, az 1. pontban foglalt fejlesztések komplex előkészítéséhez és megvalósításához a 2026. évi központi költségvetés XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok finanszírozását szolgáló előirányzat terhére vállalható kötelezettségek felső korlátját 1 116 000 000 forint összegben állapítja meg.”

5. Az 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozat 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1108/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

„1. melléklet az 1580/2021. (VIII. 11.) Korm. határozathoz

**A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet infrastrukturális fejlesztéséhez kapcsolódó
többletforrások kincstári díjak nélkül**

	A	B	C	D
1.	Projektelelem	Időszak (év)	Leírás	Bruttó összeg (millió forint)
2.	KÖZÚT-3/D	2021–2024	Az ipari fejlesztési terület és az M35 autópálya új, Debrecen–Józsa csomópontja között (2×1 sávossal kialakítással)	7 672
3.	KÖZÚT-3/C	2021–2024	Az ipari fejlesztési terület és Nagymacs közötti helyi közút (2×1 sávossal kialakítással)	
4.	KÖZÚT-3/C	2021–2024	FGSZ vezetékszakasz kiváltása	
5.	KÖZÚT-3/B	2021–2024	100 ha fejlesztési terület feltáró út	
6.	KÖZÚT-3/G	2024–2025	Határ út rekonstrukciója	
7.	KÖZÚT-3/H	2024–2025	33-as főút felújítása	1 220
8.	KÖZMŰ-5	2022–2024	100 ha fejlesztési terület távközlési alépítmény	111

„

A Kormány 1109/2025. (IV. 7.) Korm. határozata

**a debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű
infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok
módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozat módosításáról**

A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti, vasúti és közmű infrastruktúra fejlesztések megvalósításáról, valamint a fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról szóló 1592/2018. (XI. 22.) Korm. határozat 1. melléklet 1. pontjában foglalt táblázat

- F:12 mezőjében a „2019.09.30.” szövegrész helyébe a „vállalkozási szerződés szerint” szöveg,
- F:13 mezőjében a „2020.12.31.” szövegrész helyébe a „vállalkozási szerződés szerint” szöveg,
- F:14 mezőjében a „2020.12.31.” szövegrész helyébe a „vállalkozási szerződés szerint” szöveg,
- F:15 mezőjében a „2021.12.31.” szövegrész helyébe a „vállalkozási szerződés szerint” szöveg,
- F:16 mezőjében a „2021.12.31.” szövegrész helyébe a „vállalkozási szerződés szerint” szöveg,
- F:17 mezőjében a „2021.12.31.” szövegrész helyébe a „vállalkozási szerződés szerint” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1110/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Debrecen város víziközműinfrastruktúra-fejlesztéseinek előkészítéséről és megvalósításáról szóló
1177/2023. (IV. 28.) Korm. határozat módosításáról**

A Debrecen város víziközműinfrastruktúra-fejlesztéseinek előkészítéséről és megvalósításáról szóló 1177/2023. (IV. 28.) Korm. határozat a következő 19. ponttal egészül ki:

(A Kormány)

„19. egyetért azzal, hogy a DEBKÖZMŰ-2/B projekt a 2025. évi forrásainak terhére, a projekt megvalósításának veszélyeztetése nélkül, de a maradéktalan kivitelezés érdekében, legfeljebb 850 000 000 forint összegű forrás, a tényleges felhasználásnak megfelelően a DEBKÖZMŰ-1/B projekt javára kerülhessen elszámolásra a 2025. évben.”

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1111/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
debreceni fejlesztésekkel összefüggő kormányhatározatok módosításáról**

1. A Térségi fejlesztési feladatokhoz szükséges kötelezettségvállalásokról szóló 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat] 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
2. A debreceni Déli Gazdasági Övezet infrastrukturális fejlesztése előkészítéséhez és egyes elemek ütemezett megvalósításához szükséges intézkedésekről szóló 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat] 12. és 13. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A Kormány)

„12. egyetért

- a) az 1. melléklet 1. pontjában foglalt táblázat 2–8. sorában, 10–16. sorában, valamint az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 2–8. sorában és 10. sorában meghatározott projektelemek előkészítése és megvalósítása érdekében,
 - b) az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 11., 14. és 15. sorában meghatározott projektelemek kiviteli tervig történő előkészítése érdekében,
 - c) az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 12. és 13. sorában meghatározott projektelemek környezetvédelmi engedélyig történő előkészítése érdekében,
 - d) az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 9. sorában meghatározott projektelem építési engedélyig és tenderdokumentációig történő előkészítése érdekében
- mindösszesen legfeljebb 100 958 356 400 forint többletforrás biztosításával;

13. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az építési és közlekedési miniszter, valamint a külgazdasági és külügyminiszter kezdeményezése alapján, az 1. melléklet 1. pontjában foglalt táblázat 2–8. sorában és 11–16. sorában, valamint az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 2–6. és 15. sorában meghatározott projektelemek (a továbbiakban együtt: Önkormányzati Projektek) megvalósítása érdekében – a 2024. évben már biztosított 27 098 249 200 forint összegén túl – gondoskodjon többletforrás rendelkezésre állásáról, az alábbi ütemezés szerint:

- a) a 2025. évben legfeljebb 18 131 872 600 forint a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv2025.) 1. melléklet XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Települési és infrastrukturális fejlesztési feladatok alcím, 3. Ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok jogcímcsoport javára,
- b) a 2026. évben legfeljebb 35 683 397 200 forint a 2026. évi központi költségvetés XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok finanszírozását szolgáló előirányzat javára;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
építési és közlekedési miniszter
külgazdasági és külügyminiszter

Határidő: az a) alpont tekintetében a felmerülés ütemében
a b) alpont tekintetében a 2026. évi központi költségvetés tervezése során”

3. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 21. pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a határozat a következő 21a. ponttal egészül ki:
(A Kormány)
„21. az Áht. 36. § (4c) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva az Önkormányzati Projektek megvalósításához a központi költségvetés XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok finanszírozását szolgáló előirányzat terhére vállalható éven túli kötelezettségvállalás felső korlátját a 2025–2026. évekre az alábbiak szerint állapítja meg:
a) a 2025. évben 18 121 000 000 forint,
b) a 2026. évben 35 662 000 000 forint;
21a. az Áht. 36. § (4b) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva engedélyezi, hogy az építési és közlekedési miniszter a 12. pont a)–d) alpontjában rögzített projektek megvalósítása érdekében legfeljebb 53 783 000 000 forint kötelezettséget vállaljon;”
4. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 22. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Kormány)
„22. az Áht. 36. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva engedélyezi, hogy az építési és közlekedési miniszter az Önkormányzati Projektek megvalósítása érdekében a 2024. évben legfeljebb a szabad előirányzatot meghaladó mértékű, 27 082 000 000 forint összegben kötelezettséget vállaljon a 2024. évi Kvtv. 1. melléklet XVI. Építési és Közlekedési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Települési és infrastrukturális fejlesztési feladatok alcím, 3. Ipari parki és térségi infrastruktúra fejlesztési feladatok jogcímcsoport terhére;”
5. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 31–34. pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a határozat a következő 35–37. ponttal egészül ki:
(A Kormány)
„31. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az energiaügyi miniszter bevonásával az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 16. sorában meghatározott projekt megvalósítása érdekében a 2025. évben gondoskodjon 50 030 000 forint biztosításáról a Kvtv. 2025. 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 39. Térségi fejlesztési feladatok alcím javára;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
energiaügyi miniszter
Határidő: a felmerülés ütemében
32. felhívja a nemzetgazdasági minisztert és az energiaügyi minisztert, hogy az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 16. sorában meghatározott projekt megvalósítása érdekében a 2026. évben gondoskodjanak 3 527 115 000 forint rendelkezésre állásáról a 2026. évi központi költségvetés XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, Térségi fejlesztési feladatok finanszírozó előirányzat javára;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
energiaügyi miniszter
Határidő: a 2026. évi központi költségvetés tervezése során
33. felhívja az energiaügyi minisztert, hogy a 31. pont szerinti forrásbiztosítást követően a fejlesztés teljes időtartamára és a támogatás teljes összegére vonatkozóan gondoskodjon támogatási jogviszony létrehozásáról az Országos Vízügyi Főigazgatósággal;
Felelős: energiaügyi miniszter
Határidő: a forrásbiztosítást követő kilencven napon belül
34. hozzájárul ahhoz, hogy a Beruházás megvalósításához a szükséges közbeszerzési eljárások lefolytatására kerüljenek;
35. felhívja az építési és közlekedési minisztert és az energiaügyi minisztert, hogy gondoskodjanak arról, hogy a Beruházás előkészítése és megvalósítása az Európai Unió által meghatározott elszámolhatósági feltételeknek megfelelően történjen meg;
Felelős: építési és közlekedési miniszter
energiaügyi miniszter
Határidő: folyamatos
36. felhívja közigazgatási és a területfejlesztési minisztert, hogy a 2021–2027 közötti programozási időszak operatív programjaiban és a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz keretében Magyarország számára elérhető európai uniós források tervezése és felhasználása során vegye figyelembe az e határozat szerinti Beruházást a feltüntetett

forrásigénnyel, ha annak bármelyik projekteleme megfelel az Európai Unió által meghatározott elszámolhatósági feltételeknek;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

37. az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Ábtv.) 4. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva – a beruházások gyors lefolytatása érdekében – a DGÖKÖZÚT-2/B, DGÖKÖZÚT-3/B, DGÖKÖZÚT-4/B, DGÖKÖZMŰ-3/B, DGÖKÖZMŰ-4/B, DGÖKÖZMŰ-5/B, DGÖKÖZÚT-7/B, DGÖKÖZMŰ-7, OVFKÖZMŰ, DGÖKÖZMŰ-8, DLKT és DGÖVASÚT-1 projektelemeket, az ahhoz fűződő kiemelt nemzeti és befektetésösztönzési érdekre tekintettel, mentesíti az Ábtv. alkalmazása alól.”
6. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
7. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 30. pontjában a „DLKT” szövegrész helyébe a „NAV” szöveg lép.
8. A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakításával összefüggő közúti infrastruktúra-fejlesztések megvalósításáról szóló 1301/2023. (VII. 19.) Korm. határozat a következő 13. ponttal egészül ki:
- (A Kormány)
- „13. az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Ábtv.) 4. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva – a beruházások gyors lefolytatása érdekében – a KÖZÚT-4/A projektelemet, az ahhoz fűződő kiemelt nemzeti és befektetésösztönzési érdekre tekintettel, mentesíti az Ábtv. alkalmazása alól.”

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1111/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

Az 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 23. sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Kapcsolódó kormányhatározat	2021. évi költségvetési év (nettó forint)	2022. évi költségvetési év (nettó forint)	2023. évi költségvetési év (nettó forint)	2024. évi költségvetési év (nettó forint)	2025. évi költségvetési év (nettó forint)	2026. évi költségvetési év (nettó forint)	2027. évi költségvetési év (nettó forint)	2028. évi költségvetési év (nettó forint)	Összesen (nettó forint)]
23.	1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat	0	0	0	0	50 000 000	3 525 000 000	0	0	3 575 000 000

2. melléklet az 1111/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

1. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt 1. táblázat 3–8. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
1.	<i>Projektelelem</i>	<i>Megvalósító</i>	<i>Időszak (év)</i>	<i>Leírás</i>
3.	DGÖKÖZÚT-2/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2025	KKV Park I. ütem feltáró út (előkészítés)
4.	DGÖKÖZÚT-2/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2025	KKV Park I. ütem feltáró út (megvalósítás)
5.	DGÖKÖZÚT-3/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2025	DGÖ keleti rész feltáró utak, KKV Park 2. ütem feltáró út (előkészítés)
6.	DGÖKÖZÚT-3/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2026	DGÖ keleti rész feltáró utak, KKV Park 2. ütem feltáró út (megvalósítás)
7.	DGÖKÖZÚT-4/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2025	DGÖ északnyugati rész feltáró utak, KKV Park 3. ütem feltáró út (előkészítés)
8.	DGÖKÖZÚT-4/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2026	DGÖ északnyugati rész feltáró utak, KKV Park 3. ütem feltáró út (megvalósítás)

2. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt 1. táblázat 10–16. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
1.	<i>Projektelelem</i>	<i>Megvalósító</i>	<i>Időszak (év)</i>	<i>Leírás</i>
10.	DGÖKÖZMŰ-2	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2027	Gázellátás
11.	DGÖKÖZMŰ-3/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2025	Vízellátás-kapacitásbővítés (előkészítés)
12.	DGÖKÖZMŰ-3/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2026	Vízellátás-kapacitásbővítés (megvalósítás)
13.	DGÖKÖZMŰ-4/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2025	Szennyvízelvezetés-kapacitásbővítés (előkészítés)
14.	DGÖKÖZMŰ-4/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2026	Szennyvízelvezetés-kapacitásbővítés (megvalósítás)
15.	DGÖKÖZMŰ-5/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2022–2026	Csapadékvíz-elvezetés (előkészítés)
16.	DGÖKÖZMŰ-5/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2027	Csapadékvíz-elvezetés (megvalósítás)

3. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt 2. táblázat 2–8. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	A	B	C	D
1.	Projektelelem	Megvalósító	Időszak (év)	Leírás]
2.	DGÖKÖZÚT-7/A	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2025	DGÖ DNY-i rész feltáró utak (előkészítés)
3.	DGÖKÖZÚT-7/B	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2027	DGÖ DNY-i rész feltáró utak (megvalósítás)
4.	DGÖKÖZMŰ-7	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2027	Napelemparkok fejlesztése
5.	DGÖKÖZMŰ-8	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2025	Környezetvédelmi monitoring rendszer
6.	DGÖERDŐ	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2026	Városvédő fásítás
7.	DLKT	Debreceni Ingatlanfejlesztő Kft.	2023–2026	Logisztikai és kamionterminál
8.	NAV	Építési és Közlekedési Minisztérium, együttműködésben a Debreceni Ingatlanfejlesztő Kft.-vel	2023–2026	NAV irodaház és vámudvar

4. Az 1025/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt 2. táblázat 15. sora helyébe a következő rendelkezés lép, és a táblázat a következő 16. sorral egészül ki:

	A	B	C	D
1.	Projektelelem	Megvalósító	Időszak (év)	Leírás]
15.	DGÖKÖZÚT-11	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	2023–2026	Debrecen DNY-i városrész elérésének javítása
16.	OVFKÖZMŰ	Országos Vízügyi Főigazgatóság	2025–2026	Napelemparkok fejlesztése

**A Kormány 1112/2025. (IV. 7.) Korm. határozata
a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló
1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat módosításáról, valamint átforgatásra kerülő projektek technikai
módosításáról**

1. A Kormány

- a) egyetért a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat] 1. és 2. mellékletének 2. pont szerinti módosításával,
- b) felhívja a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy az irányító hatóság útján gondoskodjon az 1. mellékletben nevesített projekteknek a COVID–19-világjárványt követő zöld és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítéséről szóló 6. prioritás (REACT EU) forrás terhére történő elszámolásáról.

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: a felmerülés ütemében

2. Az 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat

2.1. 1. pont

- a) d) alpontjában a „441,86” szövegrész helyébe a „428,65” szöveg, a „87,01” szövegrész helyébe a „73,8” szöveg,
- b) g) alpontjában a „345,34” szövegrész helyébe a „341,96” szöveg, az „50,94” szövegrész helyébe a „47,56” szöveg,
- c) k) alpontjában a „90,84” szövegrész helyébe a „99,69” szöveg
- lép;

2.2. 1. melléklet

- a) 1. pontjában („1. A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásról szóló 1. prioritás”) foglalt táblázat C:5 mezőjében a „145,55” szövegrész helyébe a „132,34” szöveg,
- b) 5. pontjában („Az energiahatékonyság növeléséről, megújuló energiaforrások alkalmazásáról szóló 5. prioritás”) foglalt táblázat C:6 mezőjében a „130,68” szövegrész helyébe a „127,30” szöveg,
- c) 6. pontjában [„6. A COVID–19-világjárványt követő zöld és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítéséről szóló 6. prioritás (REACT-EU)”] foglalt táblázat C:3 mezőjében a „42,64” szövegrész helyébe a „45,26” szöveg,
- d) 6. pontjában [„6. A COVID–19-világjárványt követő zöld és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítéséről szóló 6. prioritás (REACT-EU)”] foglalt táblázat C:6 mezőjében a „28,20” szövegrész helyébe a „34,43” szöveg

lép;

2.3. 2. melléklet

- a) 48m. és 573h. sora törlésre kerül,
- b) az 1. melléklet szerint módosul.

3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1112/2025. (IV. 7.) Korm. határozathoz

1. Az 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 677a. sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F	G
1.	Felhívás azonosító jele	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Projekt indikatív támogatási kerete (Mrd Ft)	Magyarország központi költségvetéséből megtérítendő indikatív önerő (Mrd Ft)	Projekt benyújtásának várható ideje	Szakmai elvárások
677a.	KEHOP-6.4.1.	Kvassay-szivattyútelep megvalósítása és a Kvassay vízerőtelep energetikai és gépészeti rekonstrukciója és fejlesztése	Országos Vízügyi Főigazgatóság (konzorciumvezető) Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	6,23	–	Megtörtént 2021-ben	A klímaváltozás következtében az egyre sűrűbben jelentkező alacsony és extrém alacsony dunai vízszintek és vízhozamok időszakában a Ráckevei (Soroksári) Duna-ág északi vízpótlása egy új szivattyútelep megépítésével és üzembe helyezésével biztosítható. A Kvassay Vízlépcső területén megvalósuló vízkivételi művel lehetővé válik a Budapest, Vigadó téri vízmércén mért 0 centiméteres vízállás alatt is mintegy 30 m³/s vízhozam beemelhetősége a Dunából a Ráckevei (Soroksári) Duna-ágba.

2. Az 1084/2016. (II. 29.) Korm. határozat 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 689a. sorral egészül ki:

	A	B	C	D	E	F	G
1.	Felhívás azonosító jele	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Projekt indikatív támogatási kerete (Mrd Ft)	Magyarország központi költségvetéséből megtérítendő indikatív önerő (Mrd Ft)	Projekt benyújtásának várható ideje	Szakmai elvárások
689a.	KEHOP-6.2.1.	Országos Mentőszolgálat épületeinek energetikai fejlesztése	Országos Mentőszolgálat a 435/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet szerint	2,62	–	2019	A fejlesztés célja a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkében foglaltak teljesítése. A korszerűsítésre kerülő épületek fejlesztése során szem előtt kell tartani a költségoptimalizált követelményszintnek való megfelelést, amelyet a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet ír elő.

A Kormány 1113/2025. (IV. 7.) Korm. határozata**Fényeslitke község területén fekvő egyes földrészeket beruházási célterületté nyilvánításáról****A Kormány**

1. a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 11. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a beruházási célterületre történő művelési ág változásának átvezetése céljából – beruházási célterületté nyilvánítja a Fényeslitke Község területén fekvő, az ingatlan-nyilvántartás szerint Fényeslitke 028/59, 028/60, 028/63, 028/64, 028/68, 028/75, 028/77, 029/1, 36, 037/2, 038/1, 038/2, 039/10, 039/13, 039/14, 039/15, 039/17, 039/19, 039/20, 039/21, 039/24, 039/25, 039/26, 039/27, 039/28, 039/9, 40, 041/2, 041/3, 041/4, 041/5, 041/6, 45, 046/10, 046/11, 046/12, 046/13, 046/14, 046/15, 046/16, 046/17, 046/18, 046/19, 046/20, 046/21, 046/22, 046/23, 046/24, 046/26, 046/27, 046/28, 046/29, 046/3, 046/30, 046/32, 046/33, 046/34, 046/35, 046/4, 046/5, 046/6, 046/7, 046/8, 47, 048/3, 048/5, 048/6, 048/7, 048/8, 049/2, 050/1, 050/10, 050/11, 050/12, 050/13, 050/14, 050/15, 050/16, 050/17, 050/18, 050/19, 050/2, 050/20, 050/21, 050/22, 050/23, 050/24, 050/26, 050/3, 050/31, 050/32, 050/33, 050/36, 050/39, 050/4, 050/40, 050/41, 050/42, 050/43, 050/44, 050/5, 050/6, 050/7, 050/8, 51, 052/1, 052/2, 053/1, 054/1, 054/2, 054/3, 55, 056/1, 056/2, 056/3, 056/4, 056/5, 58, 059/1, 059/10, 059/11, 059/12, 059/13, 059/2, 059/3, 059/4, 059/5, 059/6, 059/7, 059/8, 059/9, 60, 061/1, 061/11, 061/12, 061/2, 061/3, 061/4, 061/5, 061/6, 061/7, 061/8, 061/9, 62, 063/1, 063/2, 063/7, 64, 065/1, 065/2, 065/3, 065/7, 66, 75, 076/11, 076/12, 076/2, 076/3, 076/4, 076/5, 076/6, 076/7, 076/8, 076/9, 79, 89, 99, 0102/43, 106, 0107/10, 0107/11, 0107/12, 0107/13, 0107/14, 0107/3, 0107/4, 0107/5, 0107/7, 0107/8, 0107/9, 0109/10, 0109/2, 0109/3, 0109/4, 0109/5, 0109/6, 0109/7, 0109/8, 110, 0111/1, 0111/10, 0111/3, 0111/5, 0111/7, 0111/8, 0111/9, 0112/3, 0114/2, 0115/2, 0121/3, 0121/4, 0121/5, 0121/6, 0121/7, 0121/8, 122, 0123/1, 0123/2, 0124/1, 0124/2, 0124/3, 0124/4, 0124/5, 0124/6, 0124/7, 0124/8, 0124/9, 2301, 2302, 2345, 2378 helyrajzi szám alatt felvett földrészeket;
2. e kormányhatározatot részlegesen vagy teljesen visszavonja, ha
 - a) az e kormányhatározat közzétételét követő egy éven belül az e kormányhatározattal érintett terület tárgyában a termőföld más célú hasznosítására irányuló engedély iránti kérelem benyújtására nem kerül sor, vagy az ingatlanügyi hatóság a kérelmet visszautasítja, elutasítja, vagy az eljárást megszünteti, kivéve, ha az adott hatósági döntés ellen közigazgatási pert indított az arra jogosult,
 - b) az e kormányhatározat alapján kiadott végleges, más célú hasznosítás tárgyában hozott engedély alapján a beruházás a határozat véglegessé válását követő 5 éven belül nem valósul meg, vagy
 - c) az ingatlan művelési ága tekintetében a beruházás rendeltetésének megfelelő kivett megnevezés az ingatlan-nyilvántartásban átvezetésre került, de a megvalósítást követően fennmaradnak olyan ingatlanok, amelyekre a beruházáshoz mégsem volt szükség, és természetbeni állapotuk alapján termőföldnek minősülnek.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 25/2025. (IV. 7.) ME határozata
a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program monitoring bizottsága, valamint a Terület- és
Településfejlesztési Operatív Program Plusz monitoring bizottsága elnökének felmentéséről, továbbá
a monitoring bizottságok elnökének kinevezéséről**

1. A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 29. § (3) bekezdése alapján
 - a) *Mayer Gábort*, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: KTM) korábbi területfejlesztési államtitkárát a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program monitoring bizottsága elnöki tisztségének ellátása alól – 2025. április 1-jei hatállyal – felmentem, és
 - b) *Czunnyiné dr. Bertalan Juditot*, a KTM területfejlesztési államtitkárát a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program monitoring bizottsága elnökévé – 2025. április 1-jei hatállyal – kinevezem.
2. A 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 34. §-a alapján
 - a) *Mayer Gábort*, a KTM korábbi területfejlesztési államtitkárát a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz monitoring bizottsága elnöki tisztségének ellátása alól – 2025. április 1-jei hatállyal – felmentem, és
 - b) *Czunnyiné dr. Bertalan Juditot*, a KTM területfejlesztési államtitkárát a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz monitoring bizottsága elnökévé – 2025. április 1-jei hatállyal – kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Helyesbítés

A Magyar Közlöny 2025. április 4-én megjelent 38. számában kihirdetett, összehangolt védelmi tevékenység elrendeléséről és az ahhoz kapcsolódó intézkedésekről szóló 67/2025. (IV. 4.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdése – a jelzett közlönyszám 1597. oldalán – helyesen a következő:

„(3) Az operatív törzs a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 80. § b) pontja szerinti kormányrendeletben meghatározott katasztrófavédelmi koordinációs szerv bázisán, annak feladatait is ellátva működik.”

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.